औरंगाबाद, नागपूर, पुणे, अमरावती, लातूर, सोलापूर, कोल्हापूर, नाशिक, मुंबई, जळगांव, रत्नागीरी, ठाणे, पालघर, नंदुरबार, नांदेड, चंद्रपूर, गडचिरोली, अहमदनगर, सातारा या विभागातून एकाच वेळी प्रकाशीत होणारे वृत्तपत्र

माहिती खात्रीची व प्रगतीची, देतो वेध भविष्याचा..

नौकरी एक्सप्रेस

छत्रपती संभाजीनगर
रविवार २१ ते २७
डिसेंबर २०२५
पाने: ०८ । किंमत: १५.००
वर्ष: १६ वे । अंक: १८ वा

Marathi-Weekly

RNI.No.MAH/MAR2010/34125

E-mail:naukriexpress.impact@gmail.com | E-Paper : http://naukriexpress.co.in | Post Regd.No. G 2/RNP/AGD-415/2024-26 | किंमत १५/-

–कोल इंडियामध्ये ट्रेनी पदांसाठी भरती

–रेल्वेच्या कोणत्या परीक्षा कोणत्या दिवशी असणार?

सविस्तर वृत्त पान ८ वर पहा..

– सन २०२५ हे वर्ष देशासाठी अत्यंत हादरवून टाकणारे ठरले.

सविस्तर वृत्त पान ७ वर पहा..

–महाराष्ट्रात इतिहासातील सर्वात मोठी भरती - मुख्यमंत्री फडणवीस

-एनडीएसाठी Maths का गरजेचं?

सविस्तर वृत्त पान ४ वर पहा..

संक्षिप्त

बँक ऑफ इंडियामध्ये भरती! ५१४ क्रेडिट ऑफिसर पदांसाठी अर्ज सुरू

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई/प्रतनिधिनी / बँकिंग क्षेत्रात करिअर करण्याची संधी शोधणाऱ्या उमेदवारांसाठी आनंदाची बातमी आहे. बँक ऑफ इंडिया (इजख) यांनी क्रेडिट ऑफिसर पदांसाठी मोठी भरती जाहीर केली आहे. या भरतीअंतर्गत एकूण ५१४ पदे भरली जाणार असून अर्ज प्रक्रिया ५ जानेवारी २०२६ पर्यंत सुरू राहणार आहे.

पदांचा तपशील

ही भरती डचत्रऋड–खख, डचत्रऋड–खखख आणि डचत्रऋड–खत या श्रेणींसाठी करण्यात येत आहे.
SMGS-II: ४१८ पदे
SMGS-III: ६० पदे
SMGS-IV: ३६ पदे

– अर्जाची महत्त्वाची तारीख
ऑनलाईन अर्ज सुरू: २० डिसेंबर २०२५
अर्जाची अंतिम तारीख: ५ जानेवारी २०२६

– वयोमर्यादा
SMGS-II: किमान २५ वर्षे – कमाल ३५ वर्षे
SMGS-III: किमान २८ वर्षे – कमाल ३८ वर्षे
SMGS-IV: किमान ३० वर्षे – कमाल ४० वर्षे

– अर्ज शुल्क
SC / ST / दिव्यांग उमेदवार: १७५
OZab / OBC / इतर: ८५०

– निवड प्रक्रिया
उमेदवारांची निवड ऑनलाईन परीक्षा **– मुलाखत** या दोन टप्प्यांद्वारे केली जाणार आहे.

वेतनमान
SMGS-II: ६४,८२० – ९३,९६० प्रतिमहिना
SMGS-III: ८५,९२० – १,०५,२८० प्रतिमहिना
SMGS-IV: १,०२,३०० – १,२०,९४० प्रतिमहिना

– अर्ज करण्याची पद्धत
अधिकृत वेबसाईट bankofindia.co.in ला भेट द्या
होमपेजवरील उरीशशी सेक्शनवर क्लिक करा
-pply Online लिंक निवडा
– आवश्यक माहिती भरून नोंदणी करा
अर्ज शुल्क भरा, अर्ज सबमिट करून प्रिंट काढा, बँकिंग क्रेडिट विभागात काम करण्याची इच्छा असलेल्या उमेदवारांसाठी ही भरती सुवर्णसंधी ठरणार आहे.

महापालिका निवडणुकांचा परिणाम; नवीन तारखा लवकरच जाहीर होणार

महाराष्ट्र पोलीस भरतीची मैदानी चाचणी लांबणीवर; लाखो उमेदवारांनी अर्ज सादर

नौकरी एक्सप्रेस
मुंबई/प्रतनिधिनी

महाराष्ट्र राज्य पोलीस दल व कारागृह विभागातील सुमारे १५ हजार रिक्त पदांसाठी सुरू असलेली भरती प्रक्रिया सध्या महत्त्वाच्या टप्प्यावर आहे. लाखो उमेदवारांनी अर्ज सादर केले असून मैदानी चाचणीसाठी तयारी सुरू केली आहे. मात्र, राज्यातील महापालिका निवडणुका जाहीर झाल्याने ही मैदानी चाचणी पुढे ढकलली जाण्याची शक्यता आहे.

निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर पोलिस बंदोबस्त व कायदा–सुव्यवस्थेची जबाबदारी वाढल्यामुळे हा निर्णय घेतला जाणार असल्याचे संकेत आहेत. त्यामुळे मैदानी चाचणी व पुढील टप्प्यांचे नियोजन निवडणुकीनंतरच केले जाणार आहे. यामुळे उमेदवारांना फेब्रुवारीपर्यंत सरावासाठी अतिरिक्त वेळ मिळणार आहे.

नाशिक ग्रामीणमध्ये ३८० जागांवर भरती

– नाशिक ग्रामीणचे पोलीस अधीक्षक बाळासाहेब पाटील यांनी रिक्त पदांची अधिसूचना जाहीर केली आहे.

२१०	५२	११८
पोलीस शिपाई	चालक	कारागृह शिपाई :

■ अशा एकूण ३८० जागांवर भरती होणार आहे. सन २०२२ ते २०२५ या कालावधीत वयोमर्यादा ओलांडलेल्या उमेदवारांनाही यंदा अखेरची संधी देण्यात आली असून, तीनही संवर्गांसाठी सुमारे ७० हजार अर्ज प्राप्त झाले आहेत.

सिंहस्थापूर्वी पोलिस बळ वाढणार : या भरतीमुळे सिंहस्थ कुंभमेळ्यापूर्वी नवप्रशिक्षित पोलिसांचे बळ उपलब्ध होणार आहे. सन २०२३ मध्ये १५०, तर २०२४ मध्ये ३२ जागांवर भरती झाली होती. त्या कर्मचाऱ्यांची सध्या पोलिस ठाण्यांमध्ये नियुक्ती आहे.

भरती प्रक्रियेबाबत महत्त्वाचे मुद्दे

- मुंबई, नवी मुंबई, मीरा–भाईंदर व पुण्यात सर्वाधिक अर्ज
- कारागृह व एसआरपीएफ शिपाई संवर्गाला मोठी पसंती
- मैदानी चाचणीवेळी कागदपत्रांची तपासणी
- बारावी उत्तीर्ण ते पदव्युत्तर, इंजिनीअर व आयटी क्षेत्रातील उमेदवार स्पर्धेत
- सर्व घटकांसाठी एकाच दिवशी लेखी परीक्षा
- शारीरिक चाचणीनंतर एका पदासाठी दहा उमेदवारांची निवड
- पात्र उमेदवारांसाठी १०० गुणांची लेखी परीक्षा

नियमभंग केल्यास कारवाई

पोलिस भरतीदरम्यान एका संवर्गासाठी दोन अर्ज सादर करण्यास मनाई आहे. तरीही मागील भरतीत काही उमेदवारांनी ई–मेल व मोबाइल क्रमांक बदलून दोन अर्ज केल्याचे उघड झाले. गुणवत्तेच्या आधारे नियुक्ती झाल्यानंतरही नियमभंग सिद्ध झाल्याने ठाणे पोलीस आयुक्तालयाने ११ पोलिसांची सेवा समाप्त केली आहे. त्यामुळे यंदाच्या भरतीत नियम मोडणाऱ्यांमध्ये भीतीचे वातावरण आहे.

परीक्षा पे चर्चा २०२६ साठी नोंदणी शिगेला

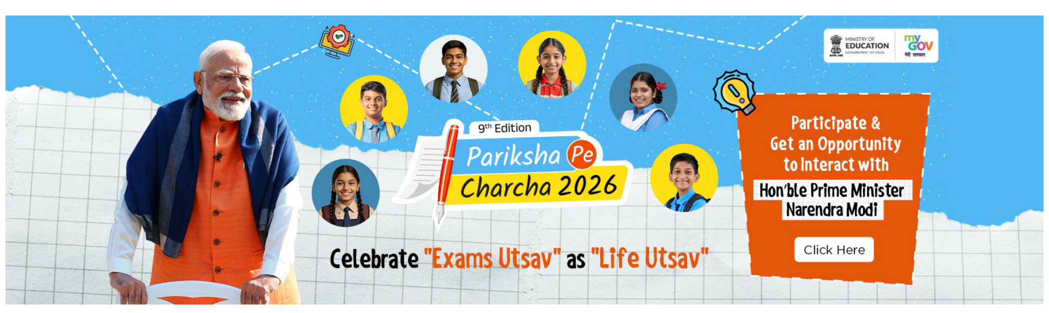

नौकरी एक्सप्रेस
दिल्ली / प्रतिनिधी

परीक्षा पे चर्चा २०२६ साठी नोंदणी शिगेला पोहोचली असून, देशभरातून २९ लाखांहून अधिक विद्यार्थी, शिक्षक आणि पालकांनी या उपक्रमात सहभागी होण्याची नोंदणी केली आहे. हा कार्यक्रम पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या नेतृत्वाखाली आयोजित होणारा वार्षिक संवादात्मक सत्र आहे, ज्यामध्ये विद्यार्थी, शिक्षक आणि पालकांना परीक्षेच्या ताणतणावाचा सामना करण्याचे मार्गदर्शन मिळते आणि शिक्षणाला सकारात्मक दृष्टिकोनातून पाहण्याची संधी मिळते.

या वर्षी शिक्षण मंत्रालयाने विजेत्यांसाठी अनेक विशेष बक्षिसांची घोषणा केली आहे. या बक्षिसांमध्ये सर्वात मोठे आकर्षण म्हणजे गोल्डन तिकीट आहे, ज्याद्वारे १० लेजेंडरी एक्झाम वॉरियर्स यांना पंतप्रधानांच्या निवासस्थानी प्रत्यक्ष भेटण्याची अद्वितीय संधी मिळणार आहे. विद्यार्थ्यांसाठी हा एक अत्यंत सन्मानाचे आणि प्रेरणादायी अनुभव ठरणार आहे.

तसेच, MyGov पोर्टलवर आयोजित स्पर्धांद्वारे निवडलेल्या सुमारे २,५०० विद्यार्थी, शिक्षक आणि पालकांना शिक्षण मंत्रालयाकडून विशेष पीपीसी किट दिले जाईल. या किटमध्ये

नोंदणी अहवालानुसार, आतापर्यंत मिळालेल्या नोंदणीचे तपशील असे

२.६६	२.१२	३४,०००
दशलक्षाहून अधिक विद्यार्थी	लाखांहून अधिक शिक्षक	हून अधिक पालक

– या प्रमाणातून स्पष्ट होते की विद्यार्थी, शिक्षक आणि पालक या उपक्रमात फार उत्सुकता दाखवत आहेत, जे विद्यार्थ्यांच्या परीक्षेच्या ताणतणावावर मात करण्यासाठी आणि सकारात्मक शिक्षण वातावरण निर्माण करण्यासाठी पंतप्रधानांचे मार्गदर्शन घेण्यास तयार आहेत.

परीक्षा पे चर्चा २०२६ मध्ये उपस्थित राहू शकणारे

- **विद्यार्थी:** इयत्ता ६ वी ते १२ वी मधील विद्यार्थी
- **शिक्षक:** मान्यताप्राप्त शाळांमधील शिक्षक
- **पालक :** शाळेत जाणाऱ्या मुलांचे पालक

महत्वाच्या नोंदणी तारखा

- नोंदणी सुरू होण्याची तारीख: **१ डिसेंबर २०२५**
- अर्ज करण्याची अंतिम दिनांक : **११ जानेवारी २०२६**

■ इच्छुक उमेदवार MyGov पोर्टल (innovateindia1.mygov.in/ppc-2026) द्वारे ऑनलाइन अर्ज करू शकतात. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना परीक्षेकडे शिकण्याचा उत्सव म्हणून पाहण्यास आणि तणावाशिवाय कामगिरी करण्यास प्रोत्साहन मिळते. विद्यार्थ्यांनी, शिक्षकांनी आणि पालकांनी ही सुवर्णसंधी गमावू नये. पंतप्रधानांना प्रत्यक्ष भेटण्याची संधी, आकर्षक बक्षिसे आणि पीपीसी किट मिळवून हा अनुभव त्यांच्या शैक्षणिक जीवनात स्मरणीय ठरू शकतो. ११ जानेवारी २०२६ पर्यंत अर्ज भरण्याची वेळ आहे, त्यामुळे संधी वाया जाऊ न देता अर्ज करणे महत्त्वाचे आहे.

माजी सैनिकांसाठी लिपिक-टंकलेखक पदभरती

७२ पदांसाठी ऑनलाईन अर्ज प्रक्रिया सुरू

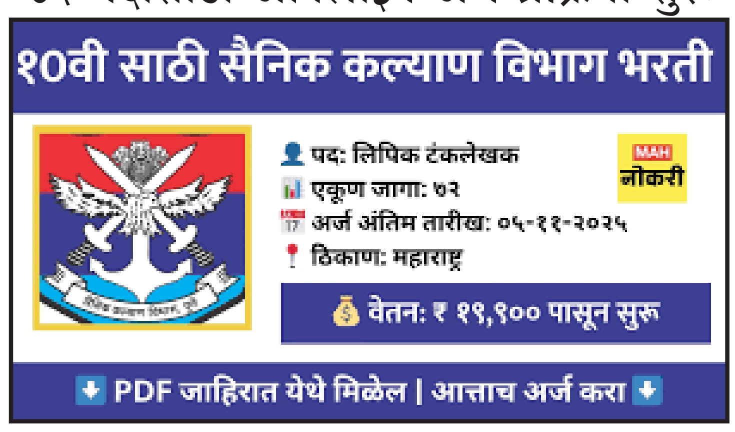

नौकरी एक्सप्रेस
छत्रपती संभाजीनगर (प्रतिनिधी)

छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यात माजी सैनिकांसाठी लिपिक–टंकलेखक (गट–क) पदांसाठी महत्त्वाची भरती जाहीर करण्यात आली आहे. ही भरती सैनिक कल्याण विभाग व जिल्हा सैनिक कल्याण कार्यालयाच्या देखरेखीखाली राबविली जाणार असून, एकूण ७२ पदांसाठी अर्ज मागविण्यात येत आहेत. ही संधी फक्त महाराष्ट्र राज्याचे अधिवासी असलेल्या पात्र माजी सैनिकांसाठी आहे. तसेच, सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन निर्णयानुसार युद्धकाळात किंवा युद्ध नसताना सैनिकी सेवेत मृत्यू झालेल्या किंवा अपंगत्वामुळे सेवेस अयोग्य ठरलेल्या माजी सैनिकांच्या कुटुंबातील एक पात्र व्यक्तीसही या भरतीत अर्ज करण्याचा अधिकार असेल. अर्जदाराची निवड पसंतीक्रमानुसार केली जाईल.

एकंदरीत ७२ पदांपैकी ३ पदे दिव्यांग उमेदवारांसाठी राखीव आहेत. यामध्ये किमान ४० टक्के अपंगत्व असलेल्या उमेदवारांचा समावेश आहे. दिव्यांग उमेदवारांची भरती करताना त्यांच्या दिव्यांगत्वाच्या प्रकारानुसार कर्तव्ये, जबाबदाऱ्या व क्षमता यांचा विचार करून गुणवत्ता व उपलब्धतेनुसार निर्णय घेतला जाईल.

भरती प्रक्रियेची संपूर्ण जबाबदारी टीसीएस–आयओएन (TCS-ION) कडे दिलेली आहे. उमेदवारांनी अर्ज फक्त ऑनलाईन पद्धतीने www.mahasainik.maharashtra.gov.in या अधिकृत संकेतस्थळावर सादर करणे आवश्यक आहे. कोणत्याही इतर माध्यमाद्वारे अर्ज स्वीकारले जाणार नाहीत.

अर्ज करण्याची अंतिम तारीख ३१ डिसेंबर २०२५, रात्री ११:५९ वाजेपर्यंत आहे. उमेदवारांनी अर्ज करण्यापूर्वी पात्रता निकष, आवश्यक कागदपत्रे, शैक्षणिक आणि अनुभवाचे प्रमाणपत्रे, तसेच अपंगत्व प्रमाणपत्र (जर लागू असेल) तपासून घेणे आवश्यक आहे. अर्ज प्रक्रियेसाठी आवश्यक ती सर्व माहिती, मार्गदर्शक तत्त्वे आणि परीक्षा किंवा निवड प्रक्रियेचे संपूर्ण तपशील अधिकृत संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत.ही भरती माजी सैनिकांसाठी एक महत्त्वाची संधी आहे ज्यामुळे त्यांना शासकीय नोकरीच्या माध्यमातून स्थिर रोजगार आणि आर्थिक सुरक्षितता मिळू शकेल. इच्छुक उमेदवारांनी वेळेत अर्ज करून आपली पात्रता सिद्ध करणे गरजेचे आहे.

देशभरातील ५,१४९ सरकारी शाळांमध्ये एकही विद्यार्थी नाही

लोकसभेत केंद्र सरकारची माहिती

नौकरी एक्सप्रेस

नवी दिल्ली/प्रतनिधिनी : सन २०२४–२५ या शैक्षणिक वर्षात देशातील एकूण १०.१३ लाख सरकारी शाळांपैकी ५,१४९ शाळांमध्ये एकही विद्यार्थी नसल्याची धक्कादायक माहिती केंद्र सरकारने लोकसभेत दिली आहे. यापैकी सुमारे ७० टक्के शाळा पश्चिम बंगाल आणि तेलंगणा या दोन राज्यांतील आहेत.

काँग्रेस खासदार कार्ती चिदंबरम आणि अमरिंदरसिंग राजा वारिंग यांनी विचारलेल्या प्रश्नाला लेखी उत्तर देताना सरकारने ही माहिती सादर केली. ही आकडेवारी युनिफाइड डिस्ट्रिक्ट इन्फर्मेशन सिस्टीम (णऊखडए) वर आधारित आहे.

तसेच, दहापेक्षा कमी पटसंख्या असलेल्या शाळांच्या संख्येत गेल्या दोन वर्षांत २४ टक्के वाढ झाल्याचेही सरकारने स्पष्ट केले. तेलंगणातील नळगोंडा जिल्ह्यात सर्वाधिक ३१५ शाळा शून्य पटसंख्येच्या असून, उत्तर प्रदेशातील मुरादाबाद (१६७) आणि तेलंगणातील वारंगळ (१३५) जिल्ह्यांचा त्यात समावेश आहे.

पश्चिम बंगालची राजधानी कोलकाता येथे २११ शाळांमध्ये एकही विद्यार्थी नाही, तर पूर्व मेदिनीपूर (१७७) आणि दक्षिण दिनाजपूर (१४७) जिल्ह्यांमध्येही मोठ्या प्रमाणावर विद्यार्थीविना शाळा आहेत.

विशेष म्हणजे, विद्यार्थ्यांची संख्या अत्यल्प किंवा शून्य असतानाही देशभरातील दहापेक्षा कमी पटसंख्या असलेल्या शाळांमध्ये सुमारे १.४४ लाख शिक्षक नेमण्यात आले आहेत. ही बाब शिक्षण व्यवस्थेतील नियोजनावर प्रश्नचिन्ह निर्माण करणारी असून, गंभीर चिंतेचा विषय ठरत आहे.

माळेगाव यात्रा : ग्रामीण संस्कृतीची प्रयोगशाळा !

मराठवाडा ही संतांची, शूरवीरांची आणि सांस्कृतिक परंपरेची भूमी म्हणून ओळखली जाते. याच ऐतिहासिक आणि सांस्कृतिक पार्श्वभूमीवर नांदेड जिल्ह्यातील लोहा तालुक्यात वसलेले माळेगाव हे गाव विशेष महत्त्व प्राप्त करते. मार्गशीर्ष अमावास्येला सुरू होणारी माळेगाव यात्रा केवळ एक धार्मिक उत्सव नसून ग्रामीण जीवनाचा, लोकसंस्कृतीचा आणि अर्थव्यवस्थेचा व्यापक पट उलगडणारी एक मोठी सामाजिक घडामोड आहे. दक्षिण भारतात अत्यंत प्रसिद्ध असलेली ही यात्रा यावर्षी १८ ते २५ डिसेंबर दरम्यान भरत असून, लाखो भाविक, व्यापारी आणि कलावंतांच्या उपस्थितीने माळेगाव परिसर गजबजून जातो.

माळेगाव यात्रेला सुमारे चारशे वर्षांची उज्ज्वल परंपरा आहे. मोगल आणि निजामकालीन इतिहासातही या यात्रेचा उल्लेख आढळतो. त्या काळापासून माळेगाव हे व्यापाराचे आणि देवभक्तीचे केंद्र राहिले आहे. महाराष्ट्राचे कुलदैवत असलेल्या श्री खंडोबा देवस्थानामुळे या यात्रेला धार्मिक अधिष्ठान लाभले आहे. खंडोबाच्या देखण्या आणि भव्य मंदिरात दर्शनासाठी भाविकांची मोठी गर्दी उसळते. महाराष्ट्रासह तेलंगणा, कर्नाटक, आंध्रप्रदेश आदी राज्यांतून भाविक येथे दाखल होतात.

इतिहासकालापासून माळेगाव घोड्यांच्या व्यापारासाठी प्रसिद्ध आहे. आजही या यात्रेत देशभरातील नामांकित व्यापारी सहभागी होतात. चेतक, मारवाडी, पंजाबी, काठियावाडी अशा उच्च प्रतीच्या घोड्यांची येथे मोठ्या प्रमाणावर खरेदी-विक्री होते. राजस्थानच्या पुष्कर मेळ्यानंतर घोड्यांच्या व्यापारासाठी माळेगाव ही देशातील दुसऱ्या क्रमांकाची मोठी बाजारपेठ मानली जाते. घोड्यांच्या किमती लाखोंपासून कोट्यवधी रुपयांपर्यंत जात असल्याने ही उलाढाल ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला मोठा हातभार लावते.

माळेगाव यात्रा म्हणजे लोककलेचे जिवंत संग्रहालयच आहे. येथे पारंपरिक कलगी-तुरा, वाघ्या-मुरळी, गोंधळ, भारूड यांसारख्या लोककला मोठ्या उत्साहात सादर केल्या जातात. तमाशा आणि लावणी ही यात्रेची खास ओळख असून, महाराष्ट्रातील नामांकित तमाशा फडांची येथे चुरशीची जुगलबंदी पाहायला मिळते.

लोककलेसोबतच 'मौत का कुआँ', खेळणी, झुले, करमणुकीचे विविध प्रकार यात्रेच्या आकर्षणात भर घालतात. या सर्वांमुळे ग्रामीण आणि शहरी संस्कृतीचा अनोखा संगम येथे दिसून येतो.

इतर अनेक यात्रांमध्ये केवळ देवदर्शनाला प्राधान्य दिले जाते, मात्र माळेगाव यात्रा याबाबतीत वेगळी ठरते. येथे कृषी प्रदर्शन, आधुनिक शेती तंत्रज्ञानाची माहिती, सुधारित बियाणे, कृषी अवजारे यांचे प्रदर्शन भरवले जाते. शेतकऱ्यांना नव्या तंत्रज्ञानाची माहिती मिळण्याचे हे एक प्रभावी व्यासपीठ ठरते. कुस्त्यांची दंगल ही यात्रेची आणखी एक खास ओळख असून, नामांकित मल्लांची उपस्थिती ग्रामीण खेळसंस्कृतीला चालना देते.

पशु प्रदर्शन हे माळेगाव यात्रेचे हृदय मानले जाते. घोड्यांसोबतच बैल, गायी, म्हशी, शेळ्या-मेंढ्या, उंट आणि गाढवांची मोठी बाजारपेठ येथे भरते. विशेषतः गाढवांच्या खरेदी-विक्रीसाठी माळेगाव प्रसिद्ध असून, वीटभट्टी व्यावसायिक आणि परराज्यातील व्यापारी मोठ्या प्रमाणावर येथे येतात. काही दिवसांतच कोट्यवधी रुपयांची उलाढाल होत असल्याने ही यात्रा ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा कणा ठरते.

अडचणीच्या काळात माळेगाव यात्रा शेतकऱ्यांसाठी मोठा आधार ठरते. पशुधन विक्रीतून मिळालेला पैसा शेतीसाठी, पेरणीसाठी आणि घरगुती गरजांसाठी वापरला जातो. यात्रेमुळे स्थानिक मजूर, छोटे व्यापारी, हातगाडीवाले, खाद्यपदार्थ विक्रेते, कलाकार यांना मोठ्या प्रमाणावर रोजगार मिळतो. पूर्वी या यात्रेत वस्तूंची देवाण-घेवाण (Barter System) प्रचलित होती; आज मात्र रोख व्यवहारांसोबतच 'युपीआय' आणि ऑनलाइन पेमेंटचा वापर वाढला आहे. बैलगाड्यांच्या जागी आता चारचाकी वाहने, ट्रॅक्टर आणि आधुनिक वाहतूक साधने दिसून येतात, हे बदलत्या काळाचे द्योतक आहे.

माळेगाव यात्रा सर्वधर्मीय सलोख्याचे उत्तम उदाहरण आहे. धर्म, जात, भाषा यांची भिंत ओलांडून लोक आनंदाने या यात्रेत सहभागी होतात. परंपरा जपत आधुनिकतेला सामावून घेणारी ही यात्रा केवळ उत्सव न राहता ग्रामीण समाजजीवनाची एक प्रयोगशाळाच ठरते. शेकडो वर्षांची परंपरा असूनही आजही आपली ओळख जपणारी, हजारो हातांना काम देणारी आणि ग्रामीण संस्कृतीचे वैभव दाखवणारी माळेगाव यात्रा खऱ्या अर्थाने वैभवशाली आहे.

- डॉ. श्याम टरके
सहायक संचालक (माहिती),
विभागीय माहिती कार्यालय, लातूर

संक्षिप्त

राज्यातील २९ मनपासाठी १५ जानेवारीला मतदान

१६ जानेवारीला मतमोजणी

नौकरी एक्सप्रेस
मुंबई /प्रतिनिधी/ राज्यातील बृहन्मुंबईसह एकूण २९ महानगरपालिकांच्या सार्वत्रिक निवडणुका १५ जानेवारी २०२६ रोजी पार पडणार असून १६ जानेवारी २०२६ रोजी मतमोजणी होणार आहे. याबाबतची घोषणा राज्य निवडणूक आयुक्त दिनेश वाघमारे यांनी केली.

- एकूण जागा: २,८६९
बृहन्मुंबई महानगरपालिका: २२७ जागा
एकूण मतदार: ३ कोटी ४८ लाख ७८ हजार
मतदान केंद्रे: ३९,१४७
मतदानाची वेळ: सकाळी ७.३० ते सायंकाळी ५.३०

- महत्वाचे मुद्दे
- निवडणूक जाहीर होताच महानगरपालिका क्षेत्रात आचारसंहिता लागू
- बृहन्मुंबईत एक सदस्यीय, तर उर्वरित २८ महानगरपालिकांमध्ये

- बहुसदस्यीय प्रभाग पद्धत
- नामनिर्देशनपत्रे ऑफलाईन पद्धतीनेच स्वीकारली जाणार
- राखीव जागांसाठी जातवैधता प्रमाणपत्र अनिवार्य
- मतदारांसाठी 'मताधिकार' मोबाईल उपलब्ध
- मतदान केंद्रांवर ज्येष्ठ नागरिक, दिव्यांग व महिलांसाठी विशेष

- सुविधा
प्रचाराची अंतिम मुदत -१४ जानेवारी २०२६ सायं. ५.३० वाजेपर्यंत

- महत्वाच्या तारखा
नामनिर्देशन दाखल - २३ ते ३० डिसेंबर २०२५
छाननी - ३१ डिसेंबर २०२५
माघार - ०२ जानेवारी २०२६
चिन्ह वाटप व अंतिम यादी - ०३ जानेवारी २०२६
मतदान - १५ जानेवारी २०२६
मतमोजणी - १६ जानेवारी २०२६

- उमेदवार खर्च मर्यादा
मुंबई, पुणे, नागपूर - १५ लाख
'ब' वर्ग - १३ लाख
'क' वर्ग - ११ लाख
'ड' वर्ग - ९ लाख

स्टार्टअप आणि व्यवसाय क्षेत्रात यशस्वी होण्यासाठी कोर्सेस

व्यवसाय, नेतृत्व आणि आर्थिक व्यवस्थापन यासाठी खालील कोर्सेस खूप उपयुक्त ठरतात:

Entrepreneurship (उद्यमशिलता) - स्टार्टअप सुरू करण्याची नीट तयारी, समस्या ओळखणे आणि संधी शोधणे शिकवते.

Digital Marketing (डिजिटल मार्केटिंग) - ऑनलाईन ब्रँड बिल्डिंग आणि मार्केटिंगची कौशल्ये विकसित करणे.

Data -nalytics (डेटा विश्लेषण) - व्यवसायासाठी डेटा वापरून योग्य निर्णय घेण्याची क्षमता.

Blockchain Technology (ब्लॉकचेन टेक्नॉलॉजी) - आधुनिक तंत्रज्ञानावर आधारित व्यवसाय संधी.

Financial Management (आर्थिक व्यवस्थापन) - पैशाचे नियोजन, गुंतवणूक आणि आर्थिक निर्णय क्षमता वाढवते.

Business Strategy Business Model (बिझनेस स्ट्रॅटेजी व मॉडेल) - व्यवसायाचे धोरण आखणे, मॉडेल तयार करणे.

-ccounting Finance (लेखा व वित्त) - आर्थिक व्यवहार नीट समजणे.

Product Development Design Thinking (उत्पादन विकास व डिझाइन थिंकिंग) - नवकल्पना, समस्या सोडवण्याची कौशल्ये.

Leadership Team Building (नेतृत्व व संघ बांधणी) - नेतृत्वगुण, टीममध्ये कार्यक्षमता, निर्णय घेण्याची क्षमता.

हे कोर्स का करावे?

बहुगुणी (multi-skilled) बनण्यास मदत. स्टार्टअप, मोठ्या कंपन्या किंवा सार्वजनिक सेवेत यशस्वी होण्यास उपयुक्त.

संधी ओळखण्याची दृष्टी वाढवते.

वैयक्तिक व व्यावसायिक आयुष्यात दूरदर्शी निर्णय घेण्याची क्षमता विकसित होते.

नवीन परिस्थितीशी जुळवून घेण्याची क्षमता वाढते. नेतृत्वगुण आणि टीम व्यवस्थापनाची सवय येते.

कोर्सेस कुठे उपलब्ध आहेत?

- सरकारी: Startup India Learning Program, MeitY Startup Hub
- शैक्षणिक संस्था: IIM², IIT (ऑनलाइन/ऑफलाइन)
- आंतरराष्ट्रीय प्लॅटफॉर्म्स: Coursera, Udemy (मोफत किंवा प्रमाणपत्रासह)

महत्त्वाचा संदेश

आजच्या काळात नोकरीच्या तुलनेत स्वतःचा व्यवसाय किंवा स्टार्टअप सुरु

व्यवसायाच्या दुनियेत यशस्वी होण्यासाठी केवळ कल्पकता किंवा धैर्य पुरेसे नाही

योग्य कौशल्य, ज्ञान आणि अनुभव देखील अत्यंत महत्त्वाचे असतात. स्टार्टअप सुरू करण्याचा विचार करत असाल, तर तुम्हाला केवळ उत्पादन किंवा सेवा विकसित करणेच नाही, तर बाजारपेठेची समज, आर्थिक नियोजन, नेतृत्वगुण, टीम मॅनेजमेंट आणि रणनीती आखण्याची क्षमता असणे गरजेचे आहे. त्यासाठी खालील कोर्सेस करणे अत्यंत फायदेशीर ठरते:

1. Entrepreneurship (उद्यमशिलता) आणि बिझनेस स्ट्रॅटेजी: ही कौशल्ये तुम्हाला व्यवसायाची रूपरेषा आखण्यास, स्पर्धात्मक बाजारपेठेतील संधी ओळखण्यास आणि धोरणात्मक निर्णय घेण्यास मदत करतात. योग्य वेळेस योग्य निर्णय घेणे, जोखीम व्यवस्थापन करणे आणि दीर्घकालीन यश सुनिश्चित करणे यासाठी हे कोर्स आवश्यक आहेत.

२. डिजिटल मार्केटिंग: आजच्या डिजिटल युगात ब्रँडिंग, सोशल मीडिया मार्केटिंग, डएज, कंटेंट मार्केटिंग यासारख्या तंत्रांचा प्रभावी वापर व्यवसायाच्या वाढीसाठी खूप महत्त्वाचा आहे. डिजिटल मार्केटिंग कोर्स केल्यास तुम्हाला तुमच्या उत्पादनाची/सेवेची योग्य पध्दतीने ओळख करणे, ग्राहकांशी संवाद साधणे आणि ऑनलाइन विक्री वाढवणे सहज शक्य होते.

३. डेटा ॲनालिटिक्स आणि ब्लॉकचेन टेक्नोलॉजी: डेटा ही आजच्या काळातील सर्वात मोठी संपत्ती आहे. डेटा ॲनालिटिक्समुळे तुम्ही ग्राहकांचे वर्तन, बाजारपेठेतील ट्रेंड आणि व्यवसायाची कामगिरी यावर आधारित माहितीपूर्ण निर्णय घेऊ शकता. ब्लॉकचेन टेक्नोलॉजीमुळे सुरक्षित व्यवहार, ट्रॅकिंग आणि ट्रान्सपरन्सी सुनिश्चित होते, जे खासकरून फायनान्स, लॉजिस्टिक किंवा डिजिटल व्यवसायासाठी उपयुक्त ठरते.

४. फायनान्शियल मॅनेजमेंट आणि अकाउंटिंग: व्यवसायाचे आर्थिक आरोग्य टिकवण्यासाठी पैशांचे नियोजन, खर्चाचे नियंत्रण, गुंतवणूक निर्णय आणि लाभाचे व्यवस्थापन करणे आवश्यक आहे. हे कौशल्य तुम्हाला व्यावसायिकदृष्ट्या स्वावलंबी बनवते.

५. प्रॉडक्ट डेव्हलपमेंट व डिझाइन थिंकिंग: ग्राहकांच्या गरजा ओळखून नव्या उत्पादनांची निर्मिती करणे, त्याचे टेस्टिंग करणे आणि त्यासाठी प्रभावी उपाययोजना आखणे यासाठी डिझाइन थिंकिंग कौशल्य अत्यंत उपयुक्त आहे.

६. लीडरशिप व टीम बिल्डिंग: व्यवसायात यशस्वी होण्यासाठी तुम्हाला टीमचे नेतृत्व करणे, टीमला प्रेरणा देणे आणि सर्व सदस्यांच्या क्षमतांचा योग्य उपयोग करणे येणे आवश्यक आहे. चांगला नेता केवळ स्वतः पुढे नाही जात, तर इतरांचा मार्गदर्शन करून संपूर्ण टीमला यशाकडे नेतो.

हे सर्व कोर्सेस तुम्ही Startup India Learning Program, MeitY Startup Hub, तसेच खखच् आणि खखढ यांचे ऑनलाइन/ऑफलाइन प्रोग्राम किंवा Coursera, Udemy सारख्या आंतरराष्ट्रीय प्लॅटफॉर्मवर करू शकता. काही कोर्स मोफत असून, काही पूर्ण केल्यावर प्रमाणपत्र मिळते, जे तुमच्या करिअरला अधिक वजन देऊ शकते.

हे कोर्सेस फक्त व्यवसायासाठी नाहीत; वैयक्तिक आणि व्यावसायिक जीवनात निर्णय घेण्याची क्षमता, समस्या सोडवण्याची सवय, नवीन परिस्थितीशी जुळवून घेण्याची क्षमता आणि आर्थिक साक्षरता वाढवतात. व्यवसाय सुरू करताना स्वतःच्या साम्राज्यावर नियंत्रण असते-कोणाकडून आदेश घेण्याची गरज नसते, सुट्या किंवा पगाराबाबत चिंता नसते. त्यामुळे व्यवसायात स्वतःचं साम्राज्य उभारणे, योग्य कोर्सेस करून नेतृत्वगुण आत्मसात करणे आणि अनेक कौशल्ये शिकणे ही सर्वोत्तम गुंतवणूक ठरते.

तुमच्या कौशल्यावर आणि ज्ञानावर आधारित निर्णय घेतल्यास तुम्ही फक्त एक व्यवसायिक नाही तर एक प्रभावशाली नेता म्हणूनही उभे राहू शकता. या आधुनिक काळात नोकरीपेक्षा स्वतःचा व्यवसाय सुरू करणे अधिक फायदेशीर ठरते, आणि हे सर्व कोर्सेस तुम्हाला त्या मार्गावर यशस्वी बनवतात.

जगातले स्त्रियांचे पहिले मतदान, न्यूझीलँड आणि भारत : एक सखोल ऐतिहासिक व सामाजिक मंथन

संपूर्ण देशभरातील महिलांना मतदानाचा अधिकार देणारा जगातील पहिला देश म्हणून न्यूझीलँडचा उल्लेख केला जातो, ही बाब आज सर्वमान्य आहे. १९ सप्टेंबर १८९३ रोजी न्यूझीलँडच्या संसदेत महिलांना सार्वत्रिक मतदानाचा हक्क देणारा कायदा संमत झाला आणि त्याच वर्षी २८ नोव्हेंबर १८९३ रोजी झालेल्या निवडणुकीत महिलांनी प्रत्यक्ष मतदान केले. आजच्या तारखेस पाहिले तर त्या ऐतिहासिक घटनेला सुमारे १३२ वर्षांचा कालावधी पूर्ण झाला आहे. हा केवळ एक कायदेशीर बदल नव्हता, तर तो जगभरातील स्त्रीमुक्ती चळवळींसाठी एक प्रेरणादायी टप्पा ठरला.खरे तर न्यूझीलँडपूर्वीही अमेरिकेतील वायोमिंग (१८६९) आणि यूटा (१८७०) या राज्यांमध्ये महिलांना मतदानाचा अधिकार मिळाला होता.मात्र हे अधिकार केवळ त्या राज्यांपुरते मर्यादित होते. अमेरिकेतील इतर राज्यांमध्ये महिलांना मताधिकार नव्हता. म्हणूनच संपूर्ण देशभर, कोणताही वंश, भाषा किंवा जमातभेद न करता सर्व महिलांना मतदानाचा हक्क देणारा न्यूझीलँड हा जगातील पहिला देश ठरतो.

दारू, व्यसनाधिनता आणि स्त्रियांचा लढा

न्यूझीलँडमधील महिलांना मतदानाचा अधिकार मिळण्यामागे केवळ समानतेची तत्त्वे नव्हती, तर त्या काळातील सामाजिक वास्तवही कारणीभूत होते. १९व्या शतकाच्या उत्तरार्धात न्यूझीलँडमधील युरोपियन वसाहतींमध्ये दारूचे व्यसन हे अनेक सामाजिक समस्यांचे मूळ होते. पुरुषांमधील वाढती व्यसनाधिनता, घरगुती हिंसाचार, आर्थिक अस्थैर्य आणि कुटुंबांचे उद्ध्वस्त होणे याचा सर्वाधिक फटका स्त्रिया व मुलांनाच बसत होता.याच पार्श्वभूमीवर १८८० च्या दशकात न्यूझीलँडमध्ये 'टेंपरन्स मुव्हमेंट' म्हणजेच संयम सत्याग्रह जोर धरू लागला. दारूबंदी आणि व्यसनमुक्त समाजासाठी लढणाऱ्या या चळवळीत सर्व समाजातील महिलांनी सक्रिय सहभाग घेतला.

या आंदोलनाला अधिक संघटित रूप मिळाले ते १८८५ मध्ये, जेव्हा अमेरिकेतील 'वुमन्स ख्रिश्चन टेम्परन्स युनियन' (थउढण) च्या धर्तीवर न्यूझीलँडमध्ये त्याची शाखा स्थापन झाली.अमेरिकेतील थउढण च्या सदस्य मेरी लिव्हिट यांनी न्यूझीलँडचा दौरा केला. त्यांच्या प्रभावी भाषणांनी आणि संघटन कौशल्याने स्थानिक महिलांना मोठ्या प्रमाणात प्रेरणा दिली. या चळवळीचा ठाम विश्वास होता की, दारूच्या दुरुपयोगावर प्रभावी नियंत्रण हवे असेल तर महिलांना राजकीय अधिकार मिळालेच पाहिजेत. मतदानाचा अधिकार मिळाल्याशिवाय कायदे आणि धोरणांवर महिलांचा प्रभाव पडणार नाही, ही जाणीव या आंदोलनाने समाजमनात रुजवली.

केट शेपर्ड : स्त्रीमुक्तीचा चेहरा

या संपूर्ण चळवळीचे सर्वात प्रभावी नेतृत्व केले ते केट शेपर्ड यांनी. इंग्लंडमध्ये जन्मलेल्या आणि क्राइस्टचर्च येथे वास्तव्यास असलेल्या केट शेपर्ड त्या वेळी ४६ वर्षांच्या होत्या. त्या काळात न्यूझीलँडमध्ये इंग्लिश तत्त्ववेत्ता जॉन स्टुअर्ट मिल यांच्या विचारांचा मोठा प्रभाव होता. 'जप ींहश डीलक्षशलींळेप ेष थेशप' सारख्या ग्रंथांतून मांडलेली स्त्री-पुरुष समानतेची तत्त्वे किवी समाजात चर्चिली जात होती. या विचारांचा केट शेपर्ड यांच्यावर खोल परिणाम झाला.

केट शेपर्ड यांनी देशाच्या कानाकोपऱ्यात दौरे करून सभा घेतल्या, प्रभावी भाषणे केली आणि महिलांना संघटित केले. त्यांनी महिलांना हे पटवून दिले की मताधिकार हा केवळ राजकीय नव्हे, तर सामाजिक स्वाभिमानाचा प्रश्न आहे. त्यांच्या नेतृत्वाखाली संसदेकडे साखळी-याचिका सादर करण्यात आल्या. या याचिकांवर हजारो महिलांच्या सह्या होत्या.

दारू व्यवसायाशी संबंधित शक्तिशाली गटांनी या आंदोलनाचा तीव्र विरोध केला. काही उदारमतवादी नेत्यांनीही छुप्या पद्धतीने महिलांच्या मागणीला विरोध केला. मात्र महिलांची संघटित ताकद इतकी प्रबळ होती की हा विरोध निष्फळ ठरला.१८९३ मध्ये सादर करण्यात आलेल्या शेवटच्या याचिकेवर जवळजवळ एक चतुर्थांश प्रौढ महिलांच्या सह्या होत्या. या याचिकेच्या दबावाखाली अखेर संसदेला महिलांना मतदानाचा हक्क देणारा कायदा मंजूर करावा लागला.

माओरी महिला आणि समावेशक लोकशाही

न्यूझीलँडच्या या ऐतिहासिक निर्णयाचे सर्वात महत्त्वाचे वैशिष्ट्य म्हणजे त्याची समावेशकता. माओरी आणि पेकेहा (युरोपियन वंशाच्या) दोन्ही समाजांतील महिलांना समान मतदानाचा अधिकार देण्यात आला. त्या काळात माओरींसाठी स्वतंत्र मतदार यादी नसतानाही ११,२६९ माओरी महिलांपैकी सुमारे ४,००० महिलांनी मतदान केले.मतदार नोंदणीसाठी कालावधी कमी असूनही पात्र महिला लोकसंख्येच्या सुमारे ८० टक्के महिलांनी नोंदणी केली. मतदानाच्या दिवशी ९०,२९० महिलांनी मतदान केले, जे सुमारे ८२ टक्के होते. विशेष म्हणजे पुरुषांच्या तुलनेत महिलांचे मतदान १२ टक्क्यांनी अधिक होते. हा आकडा स्वतःच महिलांच्या राजकीय जाणीवेची साक्ष देतो.

२० ऑक्टोबर १८९३ रोजी 'द न्यूझीलँड मेल' या दैनिकात महिलांच्या मतदानावर आधारित व्यंगचित्र प्रसिद्ध झाले. त्यामध्ये महिलांनी अपप्रचाराला बळी न पडता त्यांना मताधिकार कोणी आणि का दिला याची जाणीव ठेवावी, असा सूचक संदेश होता. या व्यंगचित्रावर देशभरात चर्चा झडल्या.

महिलांचे नेतृत्व आणि आधुनिक न्यूझीलँड

महिलांना मताधिकार दिल्यानंतर न्यूझीलँडच्या राजकारणात लक्षणीय बदल झाले. उदारमतवादी लिबरल पार्टीला या निवडणुकीत मोठे बहुमत मिळाले. मात्र सत्तेत राहण्यासाठी त्यांना महिलांच्या प्रश्नांकडे गांभीर्याने पाहावे लागले. विशेषतः माओरी महिलांनी अत्यंत लढाऊ पद्धतीने आपले प्रश्न मांडले. युरोपियन महिलांनीही माओरी महिलांना पाठिंबा दिला, ही बाब त्या काळात अत्यंत महत्त्वाची होती.न्यूझीलँडमध्ये १८४० पासून सेक्युलर राज्यपद्धती अस्तित्वात असली तरी माओरी आदिवासींचे हक्क पुरेशा प्रमाणात मान्य झाले नव्हते. मात्र सातत्याने आवाज उठवून माओरी समाजाने आपले अनेक न्याय्य हक्क मिळवले. भाषिक वर्चस्ववादाविरुद्धचा संघर्ष आजही तिथे दिसतो.

महिलांच्या राजकीय सक्रियतेचे फलित म्हणूनच १९९७ ते २०२३ या २६ वर्षांच्या कालखंडात तब्बल १९ वर्षे न्यूझीलँडमध्ये महिला पंतप्रधान सत्तेत होत्या. हे केवळ आकड्यांचे नव्हे, तर सामाजिक परिवर्तनाचे द्योतक आहे.

भारताचा संदर्भ : अधिकार आणि वास्तव

याच काळात भारतातही सामाजिक सुधारणांचा काळ सुरू होता. स्त्रीशिक्षण, विधवा पुनर्विवाह, बालविवाह प्रतिबंध यांसारख्या विषयांवर समाजसुधारक लढत होते. भारताला स्वातंत्र्य मिळताच महिलांना मतदानाचा अधिकार मिळाला, ही बाब अभिमानास्पद आहे. मात्र प्रश्न असा आहे की या अधिकाराचा वापर किती सजगतेने केला गेला?

सुरुवातीच्या काळात साक्षरतेचा अभाव, सामाजिक बंधने आणि पितृसत्ताक व्यवस्था यांमुळे महिलांमध्ये राजकीय जागृती कमी होती, हे मान्य करावे लागेल. मात्र आजच्या काळातही अनेक महिलांकडे स्वतंत्र राजकीय मतप्रवाह दिसत नाही. अनेक ठिकाणी महिलांचे प्रतिनिधित्व असले तरी प्रत्यक्ष कारभार त्यांच्या पती, भाऊ किंवा कुटुंबातील पुरुषच चालवतात. निवडून आलेली स्त्री अनेकदा केवळ 'रबरी शिक्का' ठरते.

साडी, भांडी, गृहोपयोगी वस्तू किंवा थेट रोख रक्कम यांबदल्यात मत देण्याची प्रथा अजूनही अनेक भागांत दिसते. मतदानाचा अधिकार हा केवळ मत टाकण्यापुरता नसून, मतदानोत्तर जबाबदारी, प्रश्न विचारण्याची वृत्ती आणि सत्तेवर अंकुश ठेवण्याची क्षमता यांच्याशी तो जोडलेला असतो, याची जाणीव दुर्दैवाने फार कमी महिलांना (आणि पुरुषांनाही) आहे.न्यूझीलँडचा अनुभव स्पष्टपणे सांगतो की, जेव्हा स्त्रिया आपल्या सामाजिक आणि राजकीय हक्कांविषयी जागृत होतात, संघटित होतात आणि न झुकता लढतात, तेव्हा लोकशाही अधिक सशक्त होते.माओरी महिलांनी आपली भाषा, संस्कृती आणि राजकीय स्वाभिमान कधीही विकला नाही, ही बाब अत्यंत महत्त्वाची आहे.भारतासारख्या लोकशाही देशात जर खऱ्या अर्थाने आधुनिक, प्रगत आणि समताधिष्ठित समाज उभा करायचा असेल, तर स्त्रियांनी केवळ मताधिकारापुरते न थांबता, राजकीय जाणीव, प्रश्न विचारण्याची क्षमता आणि दीर्घकालीन दूरदृष्टी विकसित करणे अत्यावश्यक आहे. इतिहास हे सर्व नोंदवत राहील; मात्र त्या इतिहासात स्त्रियांची भूमिका सशक्त, स्वाभिमानी आणि परिवर्तन घडवणारी असावी, हीच अपेक्षा.

■■■

संक्षिप्त

मुलाखतीत छाप कशी पाडाल? 'या' टिप्स फॉलो करा, लगेच येईल कॉल आणि मिळेल जॉब!

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ आजच्या स्पर्धात्मक युगात केवळ डिग्री किंवा चांगले मार्क्स असून नोकरी मिळेलच असे नाही. मुलाखतीत उमेदवाराचा संवाद कौशल्य, आत्मविश्वास, तयारी आणि देहबोली यावरच अंतिम निवड ठरते. अनेक पात्र उमेदवार केवळ काही छोट्या चुकांमुळे संधी गमावतात. मात्र योग्य तयारी आणि सकारात्मक दृष्टिकोन ठेवल्यास मुलाखतीत छाप पाडणे नक्कीच शक्य आहे.

– मुलाखतीआधी कंपनीचा अभ्यास आवश्यक

मुलाखतीला जाण्यापूर्वी संबंधित कंपनीबाबत सविस्तर माहिती घ्या.

कंपनीचे कामकाज

व्हिजन व मिशन

– अलीकडील प्रोजेक्ट्स किंवा बातम्या

तुम्हाला आमच्या कंपनीबद्दल काय माहिती आहे? हा प्रश्न जवळपास प्रत्येक मुलाखतीत विचारला जातो. याचे ठोस उत्तर दिल्यास तुमचा आत्मविश्वास स्पष्टपणे दिसून येतो.

=ू बायोडेटातील प्रत्येक ओळ समजून घ्या

तुमच्या रिझ्युमेमधील शिक्षण, अनुभव, कौशल्ये आणि प्रोजेक्ट्स याबाबत प्रश्न विचारले जाऊ शकतात. स्वतः लिहिलेल्या माहितीबाबत गोंधळ झाल्यास नकार मिळण्याची शक्यता वाढते.

– पहिली छाप महत्त्वाची

स्वच्छ, साधा आणि प्रोफेशनल पोशाख

आत्मविश्वासपूर्ण बसण्याची पद्धत

डोळ्यांत डोळे घालून संवाद

हलके स्मितहास्य

योग्य देहबोलीमुळे समोरच्यावर सकारात्मक प्रभाव पडतो.

– उत्तर कसे द्याल याकडे लक्ष द्या

उत्तर फार लांबट किंवा अतिशय थोडक्यात देऊ नका.

मुद्देसूद आणि स्पष्ट बोला

एखादे उत्तर माहित नसेल तर माहित नाही म्हणण्याऐवजी मी हे शिकण्यास तयार आहे असे सांगा

आत्मविश्वास ठेवा, बढाई नको

स्वतःच्या कौशल्यांवर विश्वास ठेवा, मात्र बढाई मारू नका.

– टीमवर्क

शिकण्याची तयारी

जबाबदारी स्वीकारण्याची वृत्ती

ही गुणवैशिष्ट्ये कंपन्यांना अधिक महत्त्वाची वाटतात.

ड सामान्य प्रश्नांची आधी तयारी ठेवा

तुमची ओळख सांगा

तुमची ताकद आणि कमकुवतपणा काय?

तुम्हाला ही नोकरी का हवी आहे?

उत्तर पाठांतरासारखे न वाटता नैसर्गिक असावे.

– शेवटचा प्रश्न संधीमध्ये बदला

तुम्हाला काही विचारायचे आहे का? असे विचारल्यावर केवळ पगाराविषयी न विचारता

कामाचे स्वरूप

टीम स्ट्रक्चर

ट्रेनिंग आणि ग्रोथ

याबाबत प्रश्न विचारा. यामुळे तुमची गंभीरता दिसून येते.

'सागरा प्राण तळमळला'! अंदमानात वीर सावरकरांच्या पुतळ्याचे भव्य अनावरण

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ आज अंदमान–निकोबार येथे स्वातंत्र्यवीर विनायक दामोदर सावरकर यांच्या स्मृतींना उजाळा देणारा ऐतिहासिक आणि भावनिक सोहळा पार पडला. राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे सरसंघचालक डॉ. मोहन भागवत आणि केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांच्या हस्ते स्वातंत्र्यवीर सावरकरांच्या भव्य पुतळ्याचे अनावरण करण्यात आले. अंदमानातील सेल्युलर जेल आणि सावरकरांचे क्रांतिकारक जीवन यांचा अतूट संबंध लक्षात घेता, हा सोहळा केवळ पुतळा अनावरणाचा न राहता देशाच्या स्वातंत्र्यलढ्याच्या इतिहासाला नमन करणारा ठरला.

अंदमान–सावरकरांचे ऐतिहासिक नाते

स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांनी ब्रिटिश राजवटीत अंदमानच्या काळ्या पाण्याची अमानुष शिक्षा भोगली. त्या काळात त्यांनी सहन केलेला छळ, कठोर कारावास आणि तरीही न ढळलेली देशभक्ती आजही प्रेरणादायी आहे. याच भूमीवर त्यांच्या पुतळ्याचे अनावरण होणे, हा इतिहासाचा गौरव करणारा क्षण असल्याची भावना उपस्थितांमध्ये दिसून आली.

'सागरा प्राण तळमळला' गीताला ११५ वर्षे

या कार्यक्रमाला आणखी एक भावनिक संदर्भ होता. स्वातंत्र्यवीर सावरकर यांनी रचलेल्या 'सागरा प्राण तळमळला' या अजरामर गीताला यंदा ११५ वर्षे पूर्ण होत आहेत. या गीतातून सावरकरांनी मातृभूमीपासून दूर असताना मनातील व्याकुळता, देशप्रेम आणि स्वातंत्र्याची आस व्यक्त केली होती. त्यामुळेच या गीताच्या स्मरणासह पुतळ्याचे अनावरण हे विशेष महत्त्वाचे ठरले.

हृदयनाथ मंगेशकरांच्या आठवणी

या प्रसंगी पद्मश्री हृदयनाथ मंगेशकर यांनी सावरकरांसोबत घालवलेल्या आठवणींना उजाळा दिला. त्यांनी सांगितले की, लहानपणी शिवाजी पार्क परिसरात फिरताना सावरकरांना प्रत्यक्ष पाहिल्याची आठवण आजही मनात कोरली आहे. मी तेव्हा अवघा १४ वर्षांचा होतो. घरी माझ्या वडिलांकडे सावरकरांचा फोटो असलेले पुस्तक होते. त्यामुळे त्यांना ओळखायला वेळ लागला नाही. मी स्वतः जाऊन त्यांची ओळख करून दिली आणि त्यांनी मला प्रेमाने बोलावले, असे त्यांनी सांगितले. त्यांच्या या आठवणींनी उपस्थितांना भावनिक करून टाकले.

डॉ. मोहन भागवतांचे विचार

सरसंघचालक डॉ. मोहन भागवत यांनी आपल्या भाषणात स्वातंत्र्यवीर सावरकरांच्या विचारांचा आणि राष्ट्रनिर्मितीतील त्यांच्या योगदानाचा उल्लेख केला. त्यांनी सांगितले की, विश्वकल्याणाची पताका फडकवणारे श्रीराममंदिर उभे राहिले आहे. आता त्याचप्रमाणे अधिक भव्य, सामर्थ्यसंपन्न आणि सुंदर राष्ट्रमंदिर उभे करणे हे आपले ध्येय असले पाहिजे. ते पुढे म्हणाले की, संघाला अहंकार किंवा उपकाराची भावना नसून संपूर्ण समाजाचे संघटन हेच त्यांचे उद्दिष्ट आहे. समाज संघटित झाला तरच राष्ट्र बलसंपन्न होईल आणि राष्ट्र बलसंपन्न झाले तरच विश्वाला सुख–शांती लाभेल, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

राष्ट्रभावनेचा जागर

या संपूर्ण कार्यक्रमातून सावरकरांचे क्रांतिकारक विचार, त्याग आणि राष्ट्रनिष्ठा नव्या पिढीपर्यंत पोहोचवण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. अंदमानातील हा सोहळा केवळ एका पुतळ्याचे अनावरण न राहता, स्वातंत्र्यलढ्याच्या इतिहासाची आठवण करून देणारा आणि राष्ट्रभक्तीची भावना दृढ करणारा ठरला.

स्वातंत्र्यवीर सावरकरांचे जीवन आणि विचार आजही देशासाठी प्रेरणास्थान आहेत. त्यांच्या स्मृतींना आदरांजली वाहणारा हा कार्यक्रम देशाच्या इतिहासात एक महत्त्वाचा अध्याय म्हणून नोंदला जाईल.

एनडीएसाठी Maths का गरजेचं?

बारावीत झउच् शिवाय अर्ज शक्य, तरीही गणिताशिवाय सैन्य अधिकारी होणे अशक्य का?

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ ND- 2026 Notification अंतर्गत राष्ट्रीय संरक्षण अकादमी (ND-) आणि नौदल अकादमी (N-) परीक्षा (I) २०२६ साठी अर्ज प्रक्रिया सुरू झाली आहे. केंद्रीय लोकसेवा आयोगाने (UPSC) ही अधिसूचना जाहीर केली असून इच्छुक उमेदवारांना ३० डिसेंबर २०२५ रोजी संध्याकाळी ६ वाजेपर्यंत अर्ज करता येणार आहे. यंदा एकूण ३९४ रिक्त पदांसाठी भरती होणार आहे. त्यामुळे देशसेवेचे स्वप्न पाहणाऱ्या हजारो तरुण–तरुणींमध्ये उत्साहाचे वातावरण आहे.

मात्र अनेक उमेदवारांच्या मनात एक महत्त्वाचा प्रश्न निर्माण होतो –

बारावीत गणित नसेल तरी छऊ- साठी अर्ज करता येतो, पण मग गणिताशिवाय ND- मध्ये निवड का अशक्य मानली जाते?

या प्रश्नाचे उत्तर समजून घेण्यासाठी छऊ- ची पात्रता, परीक्षा पद्धत आणि प्रशिक्षणाची गरज समजून घेणे आवश्यक आहे.

एनडीएसाठी कोण अर्ज करू शकते?

णझडउ कडून घेतली जाणारी ND- N- परीक्षा ही भारतीय सैन्य, नौदल आणि हवाई दलातील अधिकारी पदांसाठी प्रवेश देणारी राष्ट्रीय स्तरावरील परीक्षा आहे.

वयोमर्यादा

उमेदवाराचे वय १६.५ ते १९.५ वर्षे दरम्यान असणे आवश्यक आहे.

शैक्षणिक पात्रता

१२ वी उत्तीर्ण किंवा १२ वीमध्ये शिकत असलेले उमेदवार अर्ज करू शकतात.

अर्ज करताना बारावीचा अंतिम निकाल लागलेला असणे बंधनकारक नाही.

१२ वीत गणित नसलेले उमेदवार अर्ज करू शकतात का?

=I होय, अर्ज करू शकतात, पण मर्यादित पर्यायांसह.

विषयांनुसार पात्रता

PCM² (Physics, Chemistry, Mathematics) असलेले उमेदवार

=ख भारतीय सैन्य, नौदल आणि हवाई दल – तीन्ही दलांसाठी पात्र

गणित नसलेले (-rts/Commerce) उमेदवार

=I फक्त भारतीय सैन्यासाठी पात्र

म्हणजेच, गणित नसलेले उमेदवार ND- परीक्षेसाठी अर्ज करू शकतात, पण ते फक्त खपवळरप -rmy साठीच विचारात घेतले जातात. Navy Am{U -ir Force साठी गणित अनिवार्य आहे.

मग गणिताशिवाय ND- मध्ये निवड का अशक्य ठरते?

इथेच खरी अडचण आहे.

ND- परीक्षेची रचना

ND- निवडीसाठी दोन टप्पे असतात –

1° लेखी परीक्षा

लेखी परीक्षेत दोन पेपर अनिवार्य असतात:

गणित (Mathematics)

पूर्ण गुण: ३००

वेळ: २.५ तास

विषय: बीजगणित, त्रिकोणमिती, भूमिती, कलन, सांख्यिकी इ.

General -bility Test (G-T)

पूर्ण गुण: ६००

यात इंग्रजी, सामान्य ज्ञान, भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, इतिहास, भूगोल, चालू घडामोडी यांचा समावेश असतो.

महत्त्वाची अट:

णझडउ च्या नियमानुसार, दोन्ही पेपरमध्ये स्वतंत्रपणे किमान पात्रता गुण (cut-off) मिळवणे बंधनकारक आहे.

=I म्हणजेच:

G-T मध्ये उत्तीर्ण होऊन

गणितात नापास झाल्यास उमेदवार थेट बाद होतो

यामुळेच, गणित नसलेले किंवा गणित कमकुवत असलेले उमेदवार अंतिम निवडीत टिकू शकत नाहीत.

SSB आणि पुढील टप्पे

2° SSB (Service Selection Board) चाचणी

लेखी परीक्षेत पात्र ठरलेल्या उमेदवारांना SSB मुलाखतीसाठी बोलावले जाते.

SSB मध्ये पुढील गोष्टी तपासल्या जातात:

नेतृत्वगुण

निर्णयक्षमता

मानसिक ताकद

शारीरिक तंदुरुस्ती

अधिकारी म्हणून काम करण्याची क्षमता

ir Force साठी अर्ज करणाऱ्यांना CPSS / P-BT चाचणी देखील द्यावी लागते.

अंतिम गुणवत्ता यादी

लेखी परीक्षा + SSB मधील गुण

वैद्यकीय तपासणी

या सर्वांच्या आधारे अंतिम मेरिट लिस्ट तयार होते.

ND- प्रशिक्षणात गणित का इतके महत्त्वाचे?

ND- मध्ये प्रवेश मिळाल्यानंतर:

शस्त्रप्रणाली

रणनिती (Strategy)

नेव्हिगेशन

एव्हिएशन

अभियांत्रिकी संकल्पना

डेटा विश्लेषण

या सर्व गोष्टींमध्ये गणिताचा मोठ्या प्रमाणावर वापर होतो. त्यामुळे अधिकारी प्रशिक्षणासाठी गणिताची भक्कम पायाभरणी आवश्यक मानली जाते.

निष्कर्ष

बारावीत गणित नसले तरी छऊ- साठी अर्ज करता येतो

ङ पण गणिताशिवाय छऊ- मध्ये अंतिम निवड होणे जवळजवळ अशक्य आहे

=I **त्यामुळे:**

ND- चे स्वप्न गंभीरपणे पाहणाऱ्या उमेदवारांनी

१२ वीत गणित विषय घेणे आणि त्याची भक्कम तयारी करणे अत्यंत आवश्यक आहे

देशसेवेचा मार्ग कठीण असला तरी योग्य तयारी, स्पष्ट दिशादर्शन आणि मेहनतीने तो नक्कीच गाठता येतो.

ऑस्ट्रेलियात झालेल्या भीषण दहशतवादी हल्ल्यामुळे जगभरात खळबळ उडाली

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ ऑस्ट्रेलियात झालेल्या भीषण दहशतवादी हल्ल्यामुळे जगभरात खळबळ उडाली असून, या प्रकरणातील मुख्य हल्लेखोर साजिद अक्रम हा भारतीय वंशाचा असल्याची माहिती समोर आली आहे. सिडनीतील प्रसिद्ध बोंडी बीच परिसरात चार दिवसांपूर्वी ज्यू समुदायाला लक्ष्य करत हा हल्ला करण्यात आला. या दहशतवादी हल्ल्यात एकूण पंधरा निष्पाप नागरिकांचा मृत्यू झाला, तर ४० हून अधिक जण गंभीर जखमी झाले. पोलिसांनी तात्काळ कारवाई करत हल्लेखोरांवर गोळीबार केला, ज्यात साजिद अक्रम ठार झाला, तर त्याचा मुलगा नवीद अक्रम जखमी झाला.

साजिद अक्रमची पार्श्वभूमी

साजिद अक्रम मूळचा तेलंगणातील हैदराबादचा रहिवासी होता. त्याने हैदराबादमध्ये बी.कॉमचे शिक्षण पूर्ण केले होते. नोव्हेंबर १९९८ मध्ये तो विद्यार्थी व्हिसावर ऑस्ट्रेलियाला गेला. सुरुवातीला नोकरीच्या शोधासाठी गेलेला साजिद पुढे ऑस्ट्रेलियातच स्थायिक झाला. त्याने युरोपियन वंशाच्या व्हेनेरा ग्रोसो या महिलेशी विवाह केला. विवाहानंतर तो कायमचा ऑस्ट्रेलियात राहू लागला. विशेष बाब म्हणजे, ऑस्ट्रेलियात दीर्घकाळ वास्तव्यास असूनही साजिदकडे भारतीय पासपोर्ट कायम होता.

कुटुंबाशी तुटलेले संबंध

साजिदच्या कुटुंबीयांनी माध्यमांना दिलेल्या माहितीनुसार, त्याने ख्रिश्चन धर्माच्या महिलेशी लग्न केल्यानंतर काही वर्षांनी कुटुंबाशी सर्व संबंध तोडले गेले होते. गेल्या २७ वर्षांत साजिदचा कुटुंबाशी फारच मर्यादित संपर्क होता. तो एकूण सहा वेळा भारतात आला होता. या भेटी प्रामुख्याने मालमत्तेशी संबंधित कौटुंबिक वाद आणि वृद्ध आई–वडिलांच्या प्रकृतीसंदर्भात होत्या. इंडियन एक्सप्रेसच्या वृत्तानुसार, साजिदने शेवटची भारत भेट २०२२ मध्ये दिली होती. वडिलांच्या निधनाच्या वेळीही तो भारतात परतला नव्हता, असे कुटुंबीयांचे म्हणणे आहे.

गुन्हेगारी रेकॉर्ड नाही, पण कट्टरपंथी वळण

तेलंगणा पोलिसांनी स्पष्ट केले आहे की साजिद अक्रमचा भारतात कोणताही गुन्हेगारी इतिहास नव्हता. तसेच, कुटुंबीयांनीही साजिद किंवा त्याच्या मुलाच्या कट्टरपंथी विचारसरणीबाबत कोणतीही माहिती नसल्याचे सांगितले आहे. मात्र, ऑस्ट्रेलियन तपास यंत्रणांच्या प्राथमिक निष्कर्षांनुसार साजिदवर इस्लामिक स्टेट (खडखड) च्या विचारसरणीचा प्रभाव होता.

हल्ल्याची नियोजित तयारी

सीएनएनने फिलीपिन्समधील अधिकाऱ्यांचा हवाला देत दिलेल्या माहितीनुसार, साजिद अक्रम १ नोव्हेंबर रोजी आपल्या मुलगा नवीदसोबत फिलीपिन्सला गेला होता. या प्रवासात साजिदने भारतीय पासपोर्ट वापरला, तर नवीदने ऑस्ट्रेलियन पासपोर्ट वापरला. दोघेही दक्षिण फिलीपिन्समधील मिंडानाओ बेटावरील दावओ शहरात गेले होते. मिंडानाओ हा भाग इस्लामिक दहशतवादी आणि बंडखोर संघटनांचा प्रभाव असलेला मानला जातो. तपासात हल्लेखोरांच्या वाहनातून दोन इस्लामिक स्टेटचे झेंडे सापडले असून, त्यांचा खडखड शी संबंध असल्याचे संकेत मिळाले आहेत. अधिकाऱ्यांच्या मते, गेल्या किमान एका महिन्यापासून हल्ल्याची तयारी सुरू होती.

भारतीय विद्यार्थ्यांनाही फटका

या हल्ल्यात तीन भारतीय विद्यार्थीही जखमी झाले आहेत. त्यापैकी दोघांची प्रकृती गंभीर असून त्यांच्यावर रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. भारतीय दूतावासाने जखमी विद्यार्थ्यांशी संपर्क साधून आवश्यक ती मदत देण्याचे आश्वासन दिले आहे.

ऑस्ट्रेलियाचे पंतप्रधान आणि सरकारची भूमिका

ऑस्ट्रेलियाचे पंतप्रधान अँथनी अल्बानीज यांनी या हल्ल्याचा तीव्र शब्दांत निषेध केला आहे. सिडनीतील ज्यू समुदायाच्या कार्यक्रमात बोलताना त्यांनी स्पष्ट केले की हल्लेखोरांची विचारसरणी इस्लामिक स्टेटने प्रभावित होती. त्यांनी कट्टरपंथी विचारसरणी ही जागतिक समस्या असल्याचे नमूद करत, कोणत्याही धर्माच्या विकृत आणि हिंसक व्याख्येचा निषेध केला.

ऑस्ट्रेलियाचा नवा हिरो – अहमद अल अहमद

या हल्ल्यात धैर्य दाखवणाऱ्या अहमद अल अहमद यांना संपूर्ण ऑस्ट्रेलियात नायक म्हणून गौरवले जात आहे. अहमद यांनी निःशस्त्र अवस्थेत दहशतवाद्याला भिडत त्याच्याकडून रायफल हिसकावून घेतली. त्यांच्या या धाडसामुळे अनेक नागरिकांना सुरक्षितपणे पळून जाण्याची संधी मिळाली. पंतप्रधान अल्बानीज यांनी सेंट जॉर्ज हॉस्पिटलमध्ये जाऊन अहमद यांची भेट घेतली आणि तो खरा ऑस्ट्रेलियन हिरो आहे, असे गौरवोद्गार काढले. अहमद म्हणाले, जर मला काही झाले असते, तरी मी लोकांचे प्राण वाचवण्याचा प्रयत्न केला असता.

तपास सुरूच

सध्या ऑस्ट्रेलियन आणि आंतरराष्ट्रीय तपास यंत्रणा या प्रकरणाचा सखोल तपास करत आहेत. हल्ल्यामागील आंतरराष्ट्रीय दहशतवादी नेटवर्क, आर्थिक मदत, तसेच संभाव्य सहकारी यांचा शोध घेतला जात आहे. हा हल्ला केवळ ऑस्ट्रेलियासाठीच नव्हे, तर संपूर्ण जगासाठी कट्टरवादाविरोधातील लढ्याचे गंभीर स्मरण करून देणारा ठरला आहे.

टेट-२०२५ उमेदवारांसाठी शिक्षण विभागाचा दिलासादायक निर्णय

नौकरी एक्सप्रेस

पुणे/प्रतिनिधी/ शिक्षक (Teacher) अभियोग्यता आणि बुद्धिमत्ता चाचणी परीक्षा टेट-२०२५ साठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांसाठी शिक्षण विभागाने दिलासादायक निर्णय घेतला आहे. महाराष्ट्र राज्य परीक्षा परिषद आयुक्त अनुराधा ओक यांच्या अधिकृत प्रसिध्दीपत्रानुसार, ज्या उमेदवारांनी नॉन–क्रिमीनेबल लेयर (एनसीएल) प्रमाणपत्र काढण्यासाठी संबंधित प्राधिकरणाकडे अर्ज केला आहे, पण अद्याप प्रमाणपत्र प्राप्त झालेले नाही, त्यांना पोचपावती (-cknowledgment Receipt) दाखवून टेट–२०२५ चे ऑनलाइन आवेदनपत्र भरता येणार आहे.

या निर्णयामुळे हजारो उमेदवारांना मोठा दिलासा मिळणार आहे कारण आधी असे उमेदवार प्रमाणपत्र मिळण्याच्या विलंबामुळे अर्ज प्रक्रियेत अडकत होते. आता उमेदवारांना फक्त पोचपावती सादर करावी लागणार आहे, आणि अंतिम भरती प्रक्रियेत ते वैध एनसीएल प्रमाणपत्र सादर करू शकतील. प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे की, पोचपावतीवरील दिनांक अंतिम अर्ज भरायच्या तारखेपर्यंत, म्हणजेच १४ मे २०२५ पर्यंतचा असणे आवश्यक आहे. या कालावधीत जारी झालेली पोचपावती पूर्णपणे वैध मानली जाईल आणि त्याच्या आधारे उमेदवार अर्ज प्रक्रिया पूर्ण करू शकतील.

उमेदवारांनी अर्ज करताना पोचपावतीची प्रत ऑनलाइन अपलोड करणे अनिवार्य आहे. तसेच, भरती प्रक्रियेत पुढे जाताना पूर्ण वैध एनसीएल प्रमाणपत्र सादर करणे देखील बंधनकारक आहे. जर उमेदवारांनी आवश्यक कागदपत्रे वेळेत सादर केली नाहीत, तर त्यांचा दावा रद्द केला जाऊ शकतो, अशी दक्षता प्रशासनाने घेतल्याचे आवाहन केले आहे.

महत्त्वाचे म्हणजे, पोचपावतीच्या आधारे नंतर प्राप्त होणारे एनसीएल प्रमाणपत्र टेट–२०२५ परीक्षेच्या माध्यमातून होणाऱ्या पुढील भरती प्रक्रियेत मान्य केले जाईल. त्यामुळे, एनसीएल प्रमाणपत्र मिळण्यास विलंब होणाऱ्या उमेदवारांना अर्ज प्रक्रियेत अडथळा येणार नाही. या निर्णयामुळे टेट–२०२५ साठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांना शिक्षक भरती प्रक्रियेत पारदर्शकता आणि समान संधी मिळण्यास मदत होईल.

शिक्षक भरतीसाठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांनी याची विशेष दक्षता घेणे आवश्यक आहे की, पोचपावती अपलोड करण्याची प्रक्रिया वेळेत पूर्ण करावी, तसेच अंतिम भरती प्रक्रियेपूर्वी पूर्ण वैध एनसीएल प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे. प्रशासनाच्या या निर्णयामुळे शिक्षण क्षेत्रातील उमेदवारांना मोठा मानसिक आणि व्यावसायिक दिलासा मिळणार असून, टेट परीक्षा प्रक्रियेत अनेक अडचणींचा तोडगा निघाल्याचे मानले जात आहे.

मुंबई विद्यापीठाची भरती प्रक्रिया लांबणीवर,प्रशासकीय दिरंगाई की उमेदवारांना दिलासा?

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी / मुंबई विद्यापीठातील विविध शैक्षणिक पदांच्या भरती प्रक्रियेसाठी अर्ज करण्याच्या अंतिम मुदतीत वाढ करण्यात आल्याने इच्छुक उमेदवारांना दिलासा मिळाला आहे. विद्यापीठ प्रशासनाने प्रसिद्ध केलेल्या सुधारित अधिसूचनेनुसार, अधिष्ठाता, प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक, सहाय्यक प्राध्यापक, उपग्रंथपाल व सहाय्यक ग्रंथपाल या पदांसाठीचे ऑनलाइन अर्ज आता २ जानेवारी २०२६ रोजी सायंकाळी ५ वाजेपर्यंत सादर करता येणार आहेत.

याआधी नोव्हेंबरमध्ये जारी केलेल्या दुरुस्ती अधिसूचनेनुसार आणि ३ डिसेंबर रोजी प्रसिद्ध सूचनेनुसार अर्ज करण्याची अंतिम तारीख १८ डिसेंबर निश्चित करण्यात आली होती. मात्र उमेदवारांकडून प्राप्त झालेल्या सूचनांचा तसेच काही प्रशासकीय बाबींचा विचार करून मुदतवाढ देण्याचा निर्णय घेण्यात आल्याचे विद्यापीठ प्रशासनाने स्पष्ट केले आहे.

ऑनलाइन अर्जासोबत सादर करावयाच्या अकॅडेमिक, टीचिंग अँड रिसर्च क्रेडेन्शियल (–ढठ) कागदपत्रांच्या तीन प्रतींसह अर्जाचा प्रिंटआउट विभागात (कक्ष क्रमांक २५), मुंबई विद्यापीठ, फोर्ट येथे जमा करण्यासाठीची अंतिम तारीखही वाढवण्यात आली आहे. ही कागदपत्रे आता ९ जानेवारी २०२६ रोजी सायंकाळी ५ वाजेपर्यंत स्वीकारली जाणार आहेत.

भरती प्रक्रियेत पारदर्शकता राखणे आणि अधिकाधिक पात्र उमेदवारांना संधी मिळावी, हा या निर्णयामागील प्रमुख उद्देश असल्याचे विद्यापीठ प्रशासनाने नमूद केले आहे. त्यामुळे अद्याप अर्ज न केलेल्या किंवा कागदपत्रांची पूर्तता न झालेल्या उमेदवारांना आवश्यक तयारीसाठी अतिरिक्त वेळ उपलब्ध झाला आहे.

सर्व पात्र व इच्छुक उमेदवारांनी विद्यापीठाच्या अधिकृत संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात आलेली सुधारित अधिसूचना काळजीपूर्वक वाचून दिलेल्या मुदतीत अर्ज प्रक्रिया पूर्ण करावी, असे आवाहन कुलसचिव डॉ. प्रसाद करांडे यांनी केले आहे.

पर्यायी मथळे (Headlines)

मुंबई विद्यापीठ भरतीला मुदतवाढ; उमेदवारांना दिलासा

शैक्षणिक पदभरतीची अंतिम तारीख वाढली, अर्जदारांसाठी संधी

प्रशासकीय अडथळे की उमेदवारांचा आग्रह? मुंबई विद्यापीठाची भरती पुढे ढकलली

मुंबई विद्यापीठ भरती प्रक्रियेत बदल; अर्जाची नवी वेळापत्रक जाहीर

ही मुदतवाढ एका बाजूला उमेदवारांसाठी दिलासादायक असली, तरी वारंवार होणाऱ्या तारखांच्या बदलांमुळे विद्यापीठाच्या प्रशासकीय नियोजनावर प्रश्नचिन्ह उपस्थित होत आहे. योग्य नियोजन झाल्यास अशा मुदतवाढीची गरज टाळता येऊ शकते; मात्र सध्याच्या स्थितीत ही संधी अनेक पात्र उमेदवारांसाठी फायदेशीर ठरणार आहे.

माहिती खात्रीची व प्रगतीची, देतो वेध भविष्याचा..
नौकरी एक्सप्रेस
रविवार २१ ते २७ डिसेंबर २०२५

विकसित भारत - जी राम जी' योजना म्हणजे काय?

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ केंद्र सरकार महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना (MGNREG- / मनरेगा) ऐवजी एक नवीन कायदा आणि योजना आणण्याच्या तयारीत आहे. या प्रस्तावित योजनेचे अधिकृत नाव असेल:

विकसित भारत - रोजगार आणि उपजीविका हमी अभियान (ग्रामीण)

(Developed India - Employment Livelihood Guarantee Mission - Rural)

सामान्य भाषेत यालाच 'विकसित भारत - जी राम जी' योजना असे संबोधले जात आहे.

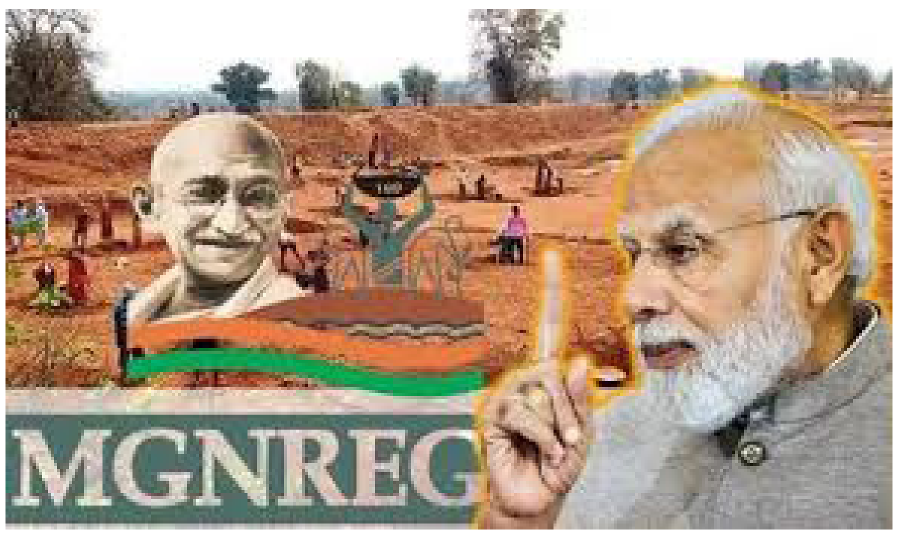

मनरेगा बंद होणार का?

=I मनरेगा थेट बंद होणार नाही, पण

=I मनरेगा कायदा (२००५) रद्द करून नवीन कायदा आणला जाण्याची शक्यता आहे.

जर संसदेत हे विधेयक मंजूर झाले, तर:

MGNREG- -ct, २००५ रद्द होईल

त्याऐवजी नवीन रोजगार हमी कायदा लागू होईल

मनरेगाची जागा 'विकसित भारत - जी राम जी' योजना घेईल

मनरेगा आणि नवीन योजनेतील मुख्य फरक

1° **रोजगाराच्या दिवसांमध्ये वाढ**

मनरेगा: दरवर्षी १०० दिवसांची रोजगार हमी

नवीन योजना: १२५ दिवसांची रोजगार हमी (मोठा बदल)

ग्रामीण कुटुंबांना अधिक दिवस काम आणि अधिक उत्पन्न मिळण्याचा दावा

2° **योजनेचा उद्देश बदलला**

मनरेगाचा उद्देश:

ग्रामीण गरीब कुटुंबांना किमान उत्पन्न सुरक्षा

स्थलांतर रोखणे

नवीन योजनेचा उद्देश:

विकसित भारत २०४७ या राष्ट्रीय दृष्टिकोनाशी थेट जोड

गावांना स्वयंपूर्ण बनवणे

रोजगार + उपजीविका (Livelihood) यावर भर

ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचे दीर्घकालीन बळकटीकरण

3° **कामांच्या स्वरूपात बदल**

नवीन योजनेअंतर्गत पुढील प्रकारची कामे अधिक प्रमाणात केली जाण्याची शक्यता आहे:

जलसंधारण (तलाव, बंधारे, पाणी साठवण)

ग्रामीण रस्ते व पायाभूत सुविधा

शेतीपूरक कामे

उपजीविकेशी संबंधित प्रकल्प

कौशल्याधारित ग्रामीण रोजगार

कृषी हंगामात कामगार उपलब्धता सुनिश्चित करणे

केवळ अकुशल कामांपुरते मर्यादित न राहता उत्पादक आणि दीर्घकालीन फायदेशीर कामांवर भर

4° **आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर**

नवीन योजनेत खालील तंत्रज्ञानाचा मोठ्या प्रमाणावर वापर होणार आहे:

ऋझड आधारित कामांची नोंद

मोबाईल ॲपद्वारे देखरेख

-I (कृत्रिम बुद्धिमत्ता) वापर:

नियोजन

ऑडिट

फसवणूक ओळखणे

PM² Gati Shakti योजनेशी समन्वय

भ्रष्टाचार कमी करण्याचा आणि पारदर्शकता वाढवण्याचा दावा

'जी राम जी' नावावरून वाद का?

योजनेच्या नावातून महात्मा गांधी यांचे नाव वगळले जाणार असल्यामुळे मोठा राजकीय वाद निर्माण झाला आहे.

विरोधकांचे म्हणणे:

मनरेगा ही गांधीजींच्या विचारांवर आधारित योजना त्यांचे नाव काढणे म्हणजे इतिहास पुसण्याचा प्रयत्न

काँग्रेस नेत्या प्रियंका गांधी यांनी यावर थेट आक्षेप घेतला

सरकार / भाजपचा दावा:

योजना 'विकसित भारत' या भविष्योन्मुख संकल्पनेशी जोडली आहे

'जी राम जी' हे नाव सर्वसमावेशक असल्याचा युक्तिवाद

त्यामुळे संसदेत महात्मा गांधी विरुद्ध राम असा वैचारिक संघर्ष वाढण्याची शक्यता आहे.

मनरेगाचे महत्त्व काय होते?

मनरेगा गेल्या २० वर्षांत ग्रामीण भारतासाठी गेम-चेंजर ठरली आहे:

कोट्यवधी ग्रामीण कुटुंबांना रोजगार

दुष्काळ, पूर, आर्थिक संकटात आधार

स्थलांतरात घट

महिलांचा मोठ्या प्रमाणात सहभाग

गावांमध्ये मूलभूत पायाभूत सुविधा निर्माण

म्हणूनच, मनरेगाच्या नावात किंवा स्वरूपात बदल हा अत्यंत संवेदनशील मुद्दा मानला जातो.

पुढे काय होणार?

विधेयकाची प्रत खासदारांना वितरित

लवकरच लोकसभेत मांडले जाण्याची शक्यता

दोन्ही सभागृहांत मंजुरी मिळाल्यास:

मनरेगा कायदा रद्द

नवीन रोजगार हमी कायदा लागू

थोडक्यात निष्कर्ष

मनरेगा पूर्णपणे बंद नाही, पण रूपांतर होणार

रोजगाराचे दिवस वाढणार (100 ' 125)

तंत्रज्ञान आणि दीर्घकालीन विकासावर भर

L गांधीजींचे नाव काढल्याने राजकीय वाद

S ग्रामीण गरीबांसाठी प्रत्यक्ष फायदा किती होईल, हे अंमलबजावणीवर अवलंबून

G.K. महाशब्दकोडे 10

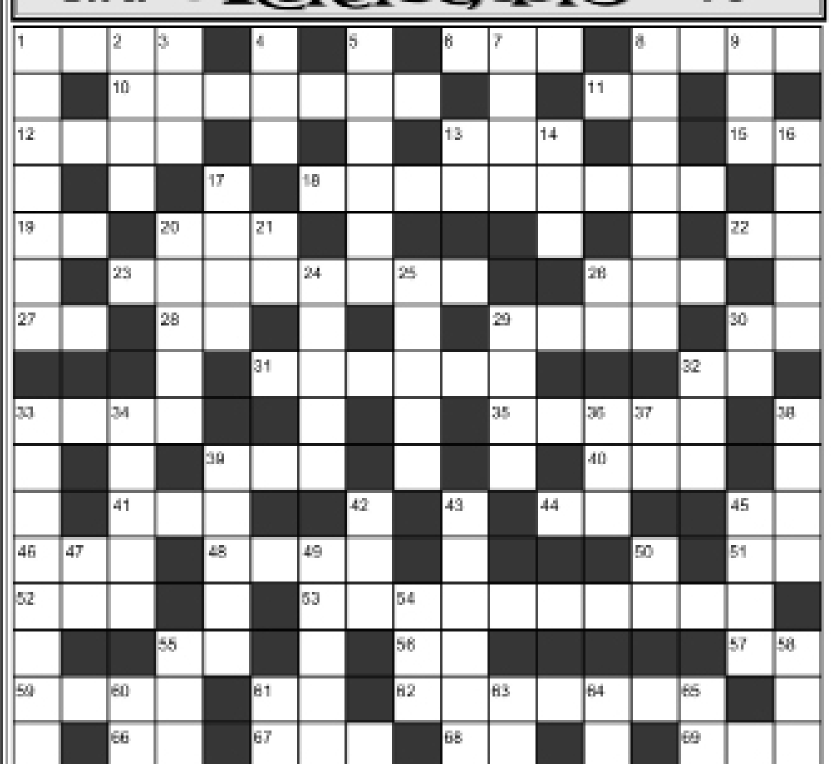

आडवी विधाने :- 1) गोपाळ गणेश आगरकर यांनी सुरु केलेले साप्ताहिक 6) अफगाणिस्तानची राजधानी 8) प्राचीन काळातील सुप्रसिद्ध भारतीय गणिती आणि खगोल शास्त्रज्ञ 10) आधुनिक औद्योगिक भारताचे शिल्पकार आणि टाटा समूहाचे संस्थापक 11) तापविलेल्या दुधावरील पापुद्रा 12) भारतातील पहिले अणुशक्ति केन्द्र असलेले ठिकाण 13) मुसलमानांचे थडगे 15) दिवस, वासर 18) बालकलाकार म्हणून सिनेसृष्टीत पदार्पण केलेला मराठी हिंदी सिनेसृष्टीतील आघाडीचा अभिनेता, दिग्दर्शक, निर्माता व गायक. 19) मध्यप्रदेशातील हे शहर हिऱ्यांसाठी प्रसिद्ध आहे. 20) मुख, तोंड 22) शर्विलक 23) आधुनिक वाल्मिकी म्हणून प्रसिद्ध. मराठी गीत रामायणाचे रचयिता. 26) जुन्या काळच्या आजीचे पाकिट 27) रामायणात श्रीरामाच्या वानरसेनेतील एक सेनापती 28) चोप, ताडन 29) भारताला सदोदीत त्रास देणारा एक शेजारी देश 30) शरीरातील त्रिदोषांपैकी एक 31) जागतिक स्तरावर पाळल्या जाणारा 1 मे हा दिवस. 32) नियम, पण 33) मोराच्या पिसांची उंच टोपी घालून पहाटे पहाटे गाणी म्हणत भिक्षा मागणारी एक जात. 35) जगातील सर्वाधिक लोकप्रिय नाटककार, इंग्रजी भाषेतील महाकवि 39) पारशी धर्माचे पूजास्थान 40) माधुरी दीक्षितला सर्वप्रथम लोकप्रियता मिळवून देणारा चित्रपट 41) श्रीदत्त अवधुतांचे विदर्भातील एक जागृत स्थान 44) तागडी, काटा, तूळ रास 45) माजलेल्या हत्तीच्या गंडस्थळातून वाहणारा द्रव 46) न्हाव्याचे एक उपकरण 48) हानी, तोटा 51) मृत्यु देवता 52) चिनी मातीचे किंवा काचेचे उभट भांडे 53) स्वातंत्र्यपूर्व काळात 'फॉरवर्ड ब्लॉक' ची स्थापना करणारे संस्थापक 55) संत तुकारामांचे समाधिस्थान 56) रेल्वे गाडीचा एक प्रकार 57) सूर्य 59) आदरणीय, पूजनीय 61) सुंदर, लावण्य 62) ओ. पी. नय्यर सोडून इतर बहुतेक सर्व ज्येष्ठ संगीतकारांच्या संगीत निर्देशनात गायन करणारी एक श्रेष्ठ गायिका 66) एकाग्र दृष्टी 67) स्व. इंदिराजी गांधी यांच्या एका मुलाचे नाव 68) नायट्रोजनचे मराठी रुप 69) भेट, संगम

उभी विधाने :- 1) भारतातील पहिली महिला मुख्यमंत्री 2) राजपूतान्यातील एक क्षत्रिय जात 3) हिंदीत कंबर 4) बिहार राज्याची राजधानी 5) मुंबईतील चाळ पद्धतीवर प्रसिद्ध साहित्यिक पु. ल. देशपांडे यांनी केलेले यथार्थ चित्रण7) बुद्धिचा कस लावणारा एक खेळ 8) गुरुत्वाकर्षणाचा शोध लावणारा प्रसिद्ध संशोधक 9) आपल्या तिरंग्यातील एक रंग 13) वानर 14) कामाची गर्दी 16) रसाने परिपूर्ण असलेले, प्रज्वलित 17) सोनेरी पॅगोडांचा देश 20) मनुष्याच्या प्राथमिक अवस्थेतील प्राणी 21) आवश्यकता, गरज 24) भारतात स्त्री शिक्षणाची मुहूर्तमेढ रोवणाऱ्या या ज्येष्ठ समाज सुधारकाने लिहिलेले एक साहित्य 25) गुणांची पारख करणारा (हिं.) 26) लग्नाच्या कापडाचे गाठोडे 29) पुणे जिल्ह्यात मुठा नदीवर बांधलेले मातीचे धरण 30) मार्ग, रस्ता 32) अरबस्थानातील रहिवासी 33) ......फडके, इंग्रजी राजवटीला विरोध करणारे आद्य क्रांतिकारक 34) पहिल्या दादासाहेब फाळके पुरस्काराच्या मानकरी अभिनेत्री 36) स्पेन देशाचे चलन 37) बकरी 38) मजुरांवर देखरेख करणारा 39) ज्याचे हात कंबरेपेक्षा लांब आहे असा 42) लोक, प्रजा 43) इंग्रजी राजवटीविरुद्ध प्रखर लढा उभारणारा दाक्षिणात्य राजा 45) महाभारतात पांडवांकरीता अभयदान प्राप्त राक्षसाने बांधलेले चमत्कारिक सभागृह 47) थर, पडदा 49) श्यामची आईचे लेखक 50) देवांचा राजा 54) इंटरनेटमधील गुगलची ई- पत्र प्रणाली 55) केलेल्या कामाचे बील 58) वयाच्या14व्या वर्षी हमारी बेटी' या सिनेमातून रजतपटावर पदार्पण करणारी हिंदी सिनेसृष्टीतील श्रेष्ठ आणि ज्येष्ठ अभिनेत्री. 60) सरळ, थेट, बरोबर, व्यवस्थित 61) गुराढोरांचे खाद्य 63) जप करण्याची अक्षरे 64) साडेसातीचे भय दाखविणारा एक ग्रह 65) पत्त्यांमधील एक खेळ (उत्तर पुढील अंकी)

G.K. महाशब्दकोडे 09 चे उत्तर

आरोग्य विद्यापीठाच्या परीक्षा आज पासून; १६६ केंद्रांवर ८०,८८४ विद्यार्थी

नौकरी एक्सप्रेस

नाशिक/प्रतिनिधी/महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठाच्या (एमयूएचएस) हिवाळी-२०२५ टप्पा-३ अंतर्गत पदवी, पदव्युत्तर तसेच विद्यापीठाशी संलग्न विविध अभ्यासक्रमांच्या लेखी परीक्षांना उद्या, शनिवार दि. २० डिसेंबरपासून सुरुवात होत आहे. या परीक्षा १६ जानेवारी २०२६ पर्यंत चालणार असून, राज्यभरातील एकूण १६६ परीक्षा केंद्रांवर सुमारे ८० हजार ८८४ विद्यार्थी या परीक्षांना सामोरे जाणार आहेत. मोठ्या प्रमाणावर विद्यार्थी सहभागी होत असल्याने विद्यापीठ प्रशासनाकडून परीक्षा व्यवस्थेसाठी व्यापक तयारी करण्यात आली आहे.

विविध अभ्यासक्रमांचा समावेश

या टप्प्यात वैद्यकीय, आयुष, नर्सिंग, पॅरामेडिकल,सार्वजनिक आरोग्य तसेच आरोग्य व्यवस्थापनाशी संबंधित अनेक भ्यासक्रमांच्या परीक्षांचा समावेश आहे. पदवी स्तरावर बीएएमएस, बीयूएमएस, बीएचएमएस, बीपीटीएच, बीओटीएच, बीएससी नर्सिंग (विविध सेमिस्टर), बीएएसएलपी, बीपीओ, बीपीटी आणि बीडीएस या अभ्यासक्रमांच्या परीक्षा होणार आहेत. तसेच जुन्या व नव्या अभ्यासक्रमांनुसार विविध वर्षांच्या व सेमिस्टरच्या परीक्षा या कालावधीत पार पडणार आहेत. यासोबतच पदव्युत्तर आणि विद्यापीठ संलग्न इतर अभ्यासक्रमांचाही समावेश करण्यात आला आहे.

१६६ केंद्रांवर परीक्षा आयोजन

राज्याच्या विविध जिल्ह्यांमध्ये एकूण १६६ परीक्षा केंद्रे निश्चित करण्यात आली असून, विद्यार्थ्यांना त्यांच्या नजीकच्या केंद्रांवर परीक्षा देण्याची सोय उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. परीक्षा केंद्रांवर आवश्यक सुविधा, देखरेख व्यवस्था तसेच शिस्तबद्ध वातावरण राखण्यासाठी केंद्र संचालक, पर्यवेक्षक आणि कर्मचारी यांना स्पष्ट सूचना देण्यात आल्या आहेत.

ऑनलाइन प्रणालीद्वारे प्रश्नपत्रिका

परीक्षा प्रक्रियेत पारदर्शकता व सुरक्षितता राखण्यासाठी विद्यापीठाने आधुनिक ऑनलाइन संगणक प्रणाली प्रभावीपणे अंमलात आणली आहे. प्रश्नपत्रिका परीक्षेच्या दिवशीच थेट ऑनलाइन पद्धतीने परीक्षा केंद्रांवर पाठविण्यात येणार आहेत. त्यामुळे प्रश्नपत्रिका गळतीचा धोका टाळण्यास मदत होणार आहे. उत्तरपत्रिकांचे स्कॅनिंग करून त्यांचे मूल्यमापन करण्याची प्रक्रिया यापूर्वी यशस्वीरीत्या राबविण्यात आली असून, याच पद्धतीचा वापर यंदाही करण्यात येणार आहे.

प्रशासनाकडून तयारी पूर्ण

विद्यापीठाचे परीक्षा नियंत्रक डॉ. संदीप कडू यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, परीक्षेच्या आयोजनासाठी सर्व तयारी पूर्ण झाली आहे. परीक्षा सुरळीत, पारदर्शक आणि वेळेत पार पडाव्यात यासाठी विद्यापीठ प्रशासन सतर्क असून, तांत्रिक अडचणी टाळण्यासाठी आवश्यक ती खबरदारी घेण्यात आली आहे. विद्यार्थ्यांनी परीक्षा केंद्रांवर वेळेत उपस्थित राहून विद्यापीठाने दिलेल्या सूचनांचे पालन करावे, असे आवाहनही करण्यात आले आहे.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाचा टप्पा

हजारो विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक वाटचालीतील हा एक महत्त्वाचा टप्पा असून, या परीक्षांचे निकाल त्यांच्या पुढील शिक्षण व करिअरसाठी निर्णायक ठरणार आहेत. त्यामुळे विद्यार्थी, पालक आणि शैक्षणिक संस्थांमध्ये या परीक्षांबाबत उत्सुकता व गांभीर्याचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

मुलाखतीत छाप पाडण्यासाठी प्रभावी टिप्स

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ आजच्या स्पर्धात्मक काळात केवळ डिग्री किंवा मार्क्स असून नोकरी मिळतेच असे नाही. मुलाखतीत (खपींर्शीींळशु) तुम्ही कसे बोलता, वागता, विचार मांडता आणि स्वतःला कसे सादर करता, यावरच अंतिम निवड ठरते. अनेक उमेदवार पात्र असूनही काही छोट्या चुका केल्यामुळे संधी गमावतात. मात्र योग्य तयारी आणि सकारात्मक दृष्टिकोन ठेवल्यास मुलाखतीत छाप पाडणे नक्कीच शक्य आहे.

१) कंपनीचा सखोल अभ्यास करा

मुलाखतीला जाण्यापूर्वी कंपनी काय काम करते, तिचे व्हिजन-मिशन, अलीकडील प्रोजेक्ट्स किंवा बातम्या यांची माहिती घ्या. तुम्हाला आमच्या कंपनीबद्दल काय माहिती आहे? हा प्रश्न जवळपास प्रत्येक मुलाखतीत विचारला जातो. ठोस उत्तर दिल्यास तुमचा आत्मविश्वास लगेच दिसून येतो.

२) बायोडेटा नीट समजून ठेवा

तुमच्या बायोडेटामधील प्रत्येक ओळ तुम्हाला समजलेली असावी. शिक्षण, अनुभव, कौशल्ये किंवा प्रोजेक्ट्स यावर प्रश्न विचारले जाऊ शकतात. स्वतः लिहिलेल्या गोष्टींबाबत गोंधळ उडाला तर नकार मिळण्याची शक्यता वाढते.

३) पहिली छाप महत्त्वाची

स्वच्छ, साधे आणि प्रोफेशनल कपडे घाला. अतिशय भडक किंवा अस्ताव्यस्त पोशाख टाळा. बसण्याची पद्धत, डोळ्यांत डोळे घालून बोलणे, हलके स्मितहास्य आणि आत्मविश्वासपूर्ण देहबोली यामुळे समोरच्यावर सकारात्मक प्रभाव पडतो.

४) उत्तर देताना संतुलन ठेवा

फार लांब किंवा फारच थोडक्यात बोलू नका. मुद्देसूद, स्पष्ट आणि प्रामाणिक उत्तर द्या. एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर माहित नसेल तर माहित नाही म्हणण्यापेक्षा मी याबाबत शिकण्यास तयार आहे असे सांगणे अधिक योग्य ठरते.

५) कौशल्यांवर विश्वास ठेवा, बढाई टाळा

स्वतःच्या ताकदी ठामपणे मांडाव्यात, पण बढाई मारू नका. टीमवर्क, शिकण्याची तयारी आणि जबाबदारी स्वीकारण्याची वृत्ती दाखवा. कंपन्यांना 'परफेक्ट' माणसापेक्षा 'शिकणारा आणि जुळवून घेणारा' उमेदवार अधिक हवा असतो.

६) सामान्य प्रश्नांची तयारी ठेवा

तुमची ओळख सांगा, तुमची ताकद आणि कमकुवतपणा काय?, तुम्ही ही नोकरी का हवी आहे? अशा प्रश्नांची तयारी आधीच करा. उत्तर पाठांतरासारखे न वाटता नैसर्गिक असावे.

७) शेवटचा प्रश्न संधी ठरू शकतो

मुलाखतीच्या शेवटी तुम्हाला काही विचारायचे आहे का? असे विचारले जाते. तेव्हा पगारापेक्षा काम, टीम, ट्रेनिंग किंवा ग्रोथविषयी प्रश्न विचारा. यामुळे तुमची गंभीरता आणि दीर्घकालीन दृष्टी दिसून येते.योग्य तयारी, सकारात्मक दृष्टिकोन आणि आत्मविश्वास असल्यास मुलाखतीत छाप पाडणे कठीण नाही. या टिप्स पाळल्यास 'कॉल आला नाही' ही तक्रार नक्कीच कमी होईल आणि जॉब मिळण्याची शक्यता वाढेल.

संक्षिप्त

महाराष्ट्रात इतिहासातील सर्वात मोठी भरती - मुख्यमंत्री फडणवीस

आत्ताच एक्सप्रेस

नागपूर/प्रतिनिधी/ एकट्या विदर्भात तब्बल ५ लाख कोटी रुपयांची गुंतवणूक, महाराष्ट्राच्या इतिहासातील सर्वात मोठी सरकारी भरती, तसेच मिहानमध्ये आयटी क्षेत्रातील 'बिग-६' कंपन्यांची उपस्थिती - अशी मोठी आणि महत्त्वपूर्ण घोषणा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी विधानसभेत केली आहे. हिवाळी अधिवेशनाच्या अंतिम आठवड्यात प्रस्तावावरील चर्चेदरम्यान त्यांनी राज्यातील गुंतवणूक, रोजगारनिर्मिती आणि प्रादेशिक विकासाबाबत सविस्तर माहिती दिली.

मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सांगितले की, राज्यात झालेल्या एकूण १५ लाख ७२ हजार कोटी रुपयांच्या गुंतवणुकीपैकी तब्बल ५ लाख कोटी रुपयांची गुंतवणूक एकट्या विदर्भात झाली आहे. हे प्रमाण राज्याच्या एकूण गुंतवणुकीच्या मोठ्या वाट्याचे द्योतक आहे. केवळ सामंजस्य करार (चेण) करून थांबायचे नाही, तर ते प्रत्यक्षात अमलात आणण्याचे काम सरकार करत आहे. यावर त्यांनी भर दिला. देशातील एकूण गुंतवणुकीपैकी ३१ टक्के गुंतवणूक एकट्या महाराष्ट्रात आली असून, यामुळे महाराष्ट्र देशातील आघाडीचे औद्योगिक आणि आर्थिक केंद्र म्हणून अधिक भक्कम होत आहे.

गडचिरोली बनतोय गुंतवणुकीचा नवा मॅग्नेट

विदर्भाच्या विकासाबाबत बोलताना मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी विशेषतः गडचिरोलीचा उल्लेख केला. पूर्वी मागास म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या या जिल्ह्यात आता सर्वाधिक गुंतवणूक येत आहे. खनिज, औद्योगिक प्रकल्प, पायाभूत सुविधा आणि रोजगारनिर्मितीमुळे गडचिरोली नव्या औद्योगिक केंद्रात रूपांतरित होत असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. यामुळे स्थानिक युवकांना स्थलांतर न करता आपल्या जिल्ह्यातच रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होणार आहेत.

मिहान - आयटी क्षेत्रातील राष्ट्रीय केंद्र

नागपूरच्या मिहान प्रकल्पाबाबत असलेल्या गैरसमजांवरही मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सविस्तर भूमिका मांडली. मिहानमध्ये रोजगार आला नाही, असा समज काही लोकांमध्ये आहे, मात्र वास्तव वेगळे असल्याचे त्यांनी सांगितले.सध्या मिहानमध्ये ३१ कंपन्या कार्यरत आहेत, तर आणखी २२ कंपन्या लवकरच सुरू होणार आहेत. विशेष बाब म्हणजे, आयटी क्षेत्रातील जागतिक स्तरावरील'बिग सिक्स' कंपन्या मिहानमध्ये उपस्थित आहेत. त्यामुळे मिहान हे देशातील एक महत्त्वाचे आयटी हब बनले आहे.

मुख्यमंत्र्यांच्या माहितीनुसार, मिहानमधून प्रत्यक्ष आणि अप्रत्यक्षपणे १ लाख २७ हजार २२५ लोकांना रोजगार मिळणार आहे. याशिवाय,नागपूर विमानतळाच्या विस्ताराचे कामही वेगाने सुरू असून, यामुळे आंतरराष्ट्रीय व्यापार, कार्गो वाहतूक आणि गुंतवणुकीला अधिक चालना मिळणार आहे.

संरक्षण, अवकाश आणि सौरऊर्जा क्षेत्रात मोठी गुंतवणूक

राज्यातील औद्योगिक विविधीकरणावर भाष्य करताना मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी सांगितले की, अवकाश आणि संरक्षण साहित्य निर्मिती क्षेत्रात २० हजार कोटी रुपयांची गुंतवणूक आली आहे. या प्रकल्पांमुळे १५ ते २० हजार रोजगार निर्माण होणार आहेत.

तसेच, सोलर मॉडेलमध्ये विदर्भ देशात पहिल्या क्रमांकावर येणार असल्याचा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. नवीकरणीय ऊर्जेच्या क्षेत्रात होत असलेली ही प्रगती पर्यावरणपूरक विकासाच्या दिशेने महाराष्ट्राचा मजबूत टप्पा ठरणार आहे.

मराठवाड्यात इलेक्ट्रिक वाहन निर्मितीला चालना

इलेक्ट्रिक वाहन (EV) क्षेत्रातही महाराष्ट्र आघाडीवर असून, छत्रपती संभाजीनगर आणि मराठवाड्यात ५० हजार कोटी रुपयांची गुंतवणूक आली आहे. या गुंतवणुकीतून ५० ते ६० हजार रोजगार निर्माण होणार असून, मराठवाड्याच्या औद्योगिक विकासाला मोठी गती मिळणार आहे.

महाराष्ट्राच्या इतिहासातील सर्वात मोठी भरती

सरकारी नोकऱ्यांबाबत बोलताना मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी स्पष्ट केले की, महायुती सरकार सत्तेत आल्यानंतर 'महाभरती' योजना राबवण्यात आली.

गेल्या तीन वर्षांत १ लाख २० हजार युवकांना सरकारी नोकऱ्या देण्यात आल्या, आणि पुढील दोन वर्षांत आणखी तेवढ्याच म्हणजे १ लाख २० हजार नोकऱ्या देण्याचा सरकारचा संकल्प आहे. त्यामुळे महाराष्ट्राच्या इतिहासातील सर्वात मोठी सरकारी भरती महायुती सरकारच्या काळात होत असल्याचे त्यांनी ठामपणे सांगितले.

समतोल विकासाकडे वाटचाल

एकूणच, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्रात होत असलेली गुंतवणूक, रोजगारनिर्मिती, पायाभूत सुविधा आणि औद्योगिक विस्तार यामुळे राज्याचा समतोल आणि सर्वसमावेशक विकास साधला जात असल्याचा दावा मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी केला.ही गुंतवणूक आणि भरती केवळ आकड्यांपुरती मर्यादित नसून, तरुणांसाठी रोजगार, उद्योगांसाठी संधी आणि राज्यासाठी आर्थिक बळकटी देणारी असल्याचे त्यांनी अधोरेखित केले.

सोलापूर जिल्हा शिपाई भरती – २०१७

प्र.१– एका मुलाने ३२५ मध्ये ४९ मिळण्याऐवजी त्यामधून वजा केले, तर त्याच्या उत्तरात किती फरक पडेल?
(अ)९८ (ब)१०४ (क)९६ (ड)यापैकी नाही

प्र.२– ०.२५ X 2.5 X 1.2=?
(अ)०.७५ (ब)७.५ (क)७५ (ड)७५००

प्र.३–३,२४,००० रुपयास घेतलेले घर विकल्यामुळे शेकडा ५ तोटा झाला, तर घर किती रुपयांस विकले असावे?
(अ)३,०४,८०० (ब)३,०७,८०० (क)३,२०,८०० (ड)३,२२,८००

प्र.४–द.सा.द.शे. १५ दराने ४५० रुपयांचे ४ वर्षांचे सरळ व्याज किती?
(अ)२३० रुपये (ब)२४० रुपये (क)२६० रुपये (ड)२७० रुपये

प्र.५–२ माणसे एक काम ६ दिवसात करतात, तर तेच काम ४ माणसे किती दिवसात करतील?
(अ)३ दिवस (ब)४ दिवस (क)२ दिवस (ड)५ दिवस

प्र.६– १५ मिलीमीटर + ६५ सेंटीमीटर = ?
(अ)६.६५ मीटर (ब)७.६५ मीटर (क)०.६६५ मीटर (ड)६६.५ मीटर

प्र.७– १८ + ५ X 6 - 3 X 7 - 7?
(अ)४५ (ब)४८ (क)२० (ड)९३८

प्र.८– एका सेंकदात १५ मीटर जाणाऱ्या गाडीचा ताशी वेग किती कि.मी.?
(अ)४५ (ब)४८ (क)५४ (ड)६०

प्र.९–फॉस्फरसचे रासायनिक गुणसुत्र खालीलपैकी कोणते?
(अ)H2MgO4 (ब)H2CO4 (क)H2SO4 (ड) H2PO4

प्र.१०–खालीलपैकी कोणते तत्व वनस्तींसाठी सक्ष्मपोषक नाही?
(अ)लोह (ब)मॅग्नेशियम (क)मॉलिब्डेनम (ड)मॅंगनीज

प्र.११– भुमिगत पाणी प्रदुषित करणारे अजैविक प्रदंषिक आहे?
(अ)बॅक्टेरीया (ब)शैवाल (क)अर्सेनिक (ड)विषाणु

प्र.१२–अवरक्त किरणांचा स्त्रोत आहे?
(अ)मिट्टी तेल (ब)विद्युत बल्ब (क)नर्नस्ट ग्लोवर (ड)प्रतिदिप्त नलिका

प्र.१३– हिरा चमकदार दिसतो कारण–
(अ)परावर्तन (ब)अपवर्तन (क)पूर्ण आंतरिक परावर्तन (ड)प्रकिर्णन

प्र.१४–'अनुस्वार' व 'विसर्ग' यांना काय म्हणतात?
(अ)स्ववर (ब)व्यंजन (क)स्वरादी (ड)संयुक्त स्वर

प्र.१५–संधी करा – षट् + मास ?
(अ)षःमास (ब)षण्मास (क)षटमास (ड)षन्मास

प्र.१६–भाववाचक नाम ओळखा.
(अ)भास्कर (ब)आपण (क)सुंदर (ड)सौंदर्य

प्र.१७–शब्दाचा प्रकार (शब्दजाती) ओळखा.'पर्वत'
(अ)विशेष नाम (ब)भाववाचक नाम (क)सामान्य नाम (ड)विशेषण

प्र.१८– या गावात बरेच 'नारद' आहेत. नामाचा प्रकार ओळखा.
(अ)विशेष नाम (ब)सामान्य नाम (क)भाववाचक नाम (ड)धातूवाचक नाम

प्र.१९–सदू बैलाल मारतो या वाक्यातील कर्म ओळखा.
(अ)सदू (ब)बैलाल (क)मारतो (ड)वरील सर्व

प्र.२०–'अग्रेसर' समास ओळखा.
(अ)अव्ययीभाव (ब)व्दंव्द (क)तत्पुरुष (ड)व्दिगू

प्र.२१–विशेष नाम ओळखा.
(अ)शांती (ब)विश्वास (क)नवलाई (ड)किसन

प्र.२२–'धी' या शब्दाचा अर्थ .... आहे.
(अ)नदी (ब)पृथ्वी (क)बुद्धी (ड)पालवी

प्र.२३– देशी शब्द ओळखा.
(अ)खोली (ब)भाऊ (क)सासरा (ड)घोडा

प्र.२४–'त्रिशंकु' म्हणजे काय?
(अ)सहजसाध्य (ब)त्रिशुल (क)अधांतरी (ड)यापैकी नाही

प्र.२५–'मी पत्र लिहीत असे' या वाक्यातील काळ ओळखा.
(अ)रीती भुतकाळ (ब)रीती वर्तमानकाळ (क)रीती भविष्यकाळ (ड)अपुर्ण भूतकाळ

प्र.२६–'दिग्दर्शक' या शब्दाचे स्त्रीलिंगी रूप कोणते?
(अ)दिग्दर्शकी (ब)दिग्दर्शका (क)दिग्दर्शिकी (ड)दिग्दर्शिक

प्र.२७–'सुहासने गोष्टीचे पुस्तक वाचले.' यातील प्रयोग ओळखा.
(अ)सकर्मक कर्तरी (ब)कर्तरी (क)कर्मणी (ड)अकर्मक कर्तरी

प्र.२८–'शेजारपाजार' हा शब्द .... या प्रकारात मोडतो.
(अ)अभ्यस्त (ब)अनुकरणवाचक (क)तत्सम (ड)देशी

प्र.२९– 'पती' या शब्दाचा समानार्थी शब्द पुढील पर्यायातून निवडा?
(अ)प्रियकर (ब)भ्रतार (क)जिवलग (ड)सखा

प्र.३०–'हलाहल' या शब्दाचा अर्थ काय?
(अ)अमृत (ब)विष (क)हाल (ड)नांगर

प्र.३१– 5 X 5 + 4 = 8 ÷ २ X 3 - 6 = ?
(अ)२७ (ब)२१ (क)२९ (ड)१२१

प्र.३२–३९५२ ÷ ५२ = ?
(अ)७६ (ब)६६ (क)७८ (ड)६६

प्र.३३– $\dfrac{०.५ \times ०.५ \times ०.५}{०.०५ \times ०.५} = ?$
(अ)०.५ (ब)५ (क)५० (ड)५.५

प्र.३४–७६ चा शेकडा २० काढा.
(अ)१६.२ (ब)१५.२ (क)१८.२ (ड)१७.२

प्र.३५–एका वस्तुच्या खरेदी किमतीच्या दीडपट विक्रिची किंमत आहे. तर शेकडा नफा किती?
(अ)५० (ब)६० (क)७० (ड)२५

प्र.३६–शामरावांनी ८१५ रुपयास घेतलेले टेबल ७२५ रुपयास विकले, तर शेकडा नफा किती?
(अ)७० रुपये (ब)९० रुपये (क)८० रुपये (ड)९५ रुपये

प्र.३७–एका वस्तुच्या खरेदी किमतीच्या दीडपट विक्रिची किंमत आहे. तर तर शेकडा नफा किती ?
(अ)५० (ब)६० (क)७० (ड)२५

प्र.३८– ३०० मी. लांबीची एक आगगाडी एक सिग्नल स्तंभ २४ सेंकदात ओलांडत असल्यास तिचा ताशी वेग किती?

महाराष्ट्र पोलीस भरती
सराव प्रश्नपत्रिका

(अ)७.५ कि.मी. (ब)०.२५ कि.मी. (क)०.७५ कि.मी. (ड)०.५ कि.मी.

प्र.३९–१६ व २४ यांचा ल.सा.वि. किती?
(अ)९६ (ब)३२ (क)३८ (ड)४८

प्र.४०–१८ व २४ यांचा म.सा.वि. किती?
(अ)६ (ब)४ (क)१२ (ड)२४

प्र.४१–७० व १०५ या दोन संख्यांचा ल.सा.वि. २१० आहे, तर म.सा.वि. किती?
(अ)२५ (ब)४५ (क)१५ (ड)३५

प्र.४२–वसंधुरा धरणी तसे सरिता .... ?
(अ)समुद्र (ब)मेघ (क)वर्षा (ड)नदी

प्र.४३–'अश्रु–डोळे' तसे रसना .... ?
(अ)कान (ब)नाक (क)जीभ (ड)थंडपेय

प्र.४४– DW, CX, BY......... ?
(अ)EF (ब)AZ (क)EV (ड)FU

प्र.४५–KP=11, LO=12, HS= ?
(अ)18 (ब)7 (क)5 (ड)8

प्र.४६–CX, HX, EV, B_,A_ ?
(अ)Y,J (ब)W,X (क)V,W (ड)CD

प्र.४७–DEF,GFE,IJK ..... ?
(अ)LMN (ब)LKJ (क)KLM (ड)JKL

प्रश्न क्रमांक ४८८ ते ५० मधील विसंगत पर्याय कोणता?

प्र.४८–(अ)पेटी (ब)तबला (क) हालगी (ड)बासरी

प्र.४९–(अ)गाय (ब)बैल (क)कुत्रा (ड)सिंह

प्र.५०–(अ)अॅल्युमिनीयम (ब)तांबे (क)पीतळ (ड)चांदी

प्र.५१– 'किकियू' जमाती कोणत्या देशामध्ये आढळतात?
(अ)कॅनडा (ब)सुदान (क)केनिया (ड)ऑस्ट्रेलिया

प्र.५२–'वॉर्सा' शहर कोणत्या नदीचे काठीवर बसले आहे?
(अ)विस्तुला (ब)वारी (क)हडसन (ड)मिसिसीपी

प्र.५३–'बल्गेरिया' देशाची राजधानी कोणती?
(अ)नासाहु (ब)साफिया (क)हॅमिल्टन (ड)अल्जिअर्स

प्र.५४–'इंटरनॅशनल फंड फॉर अॅग्रककल्चरत्न डेव्हलपममेंट' या संस्थेचे मुख्यालय कोठे आहे?
(अ)जिनीव्हा (ब)व्हिएन्ना (क)रोम (ड)न्यूऑर्क

प्र.५५– 'डॉ. झिवॉगो' ही साहित्यकृती कोणी तयार केली?
(अ)अमृता प्रितम (ब)मुल्कराज आनंद (क)बोरिस पास्तरनाक (ड)माइन काम्फ

प्र.५६–'हवाईदल दिन' कोणत्या दिवशी साजरा करण्यात येतो?
(अ)८ मे (ब)८ जून (क)१८ सप्टेंबर (ड)८ ऑक्टोबर

प्र.५७–'पलामु' अभयारण्य कोणत्या राज्यात आहे?
(अ)छत्तीसगड (ब)झारखंड (क)मध्यप्रदेश (ड)बिहार

प्र.५८–'तिरूचिरापल्ली' शहर कोणत्या नदी काठावर वसले आहे?
(अ)कृष्णा (ब)तुंगभद्रा (क)कावेरी (ड)भिमा

प्र.५९–'मिनी' ही कोणत्या राज्याची प्रमुख भाषा आहे?
(अ)मणिपूर (ब)नागालॅंड (क)आसाम (ड)अरूणाचल प्रदेश

प्र.६०–'सादिक अली खॉं' हे कोणत्या वाद्यांशी संबंधित नाव आहे?
(अ)वीणा (ब)शहनाई (क)व्हायोलीन (ड)सरोद

प्र.६१– 'गिरीजा' ही कोणत्या पिकाची प्रमुख जात आहे?
(अ)ऊस (ब)करडई (क)तांदुळ (ड)एरंडी

प्र.६२– 'बेडसा' हे गुंफा मंदीर कोणत्या जिल्ह्यात आहे?
(अ)उस्मानाबाद (ब)पुणे (क)औरंगाबाद (ड)रायगड

प्र.६३– विधीमंडळाने 'रोजगार हमी योजना' केव्हा मजूर केली?
(अ)२१ डिसेंबर १९७५ (ब)१५ डिसेंबर १९७४ (क)२० डिसेंबर १९७४ (ड)१५ ऑक्टोबर १९७४

प्र.६४–'भु–गर्भातील पदार्थांचा अभ्यास' चे शास्त्राचे नाव खालीलपैकी कणते?
(अ)मिनरलॉजी (ब)मीटीअरॉलॉजी (क)मेटॅलर्जी (ड)अॅकॉस्टिक्स

प्र.६५–'रेफ्रिजरेटर' चा शोध ाकेणी लावला?
(अ)टेलर व यंग (ब)पार्किन्स (क)सिकोर्स्की (ड)कोल्ट

प्र.६६–'क्षयाचे जंतु' खा शोध कोणी लावला?
(अ)ब्रल लुईस (ब)एडवर्ड जेन्नर (क)चॅडविक (ड)कॉक

प्र.६७–'सूक्ष्मदर्शक' चे इंग्रजी नाव खालीलपैकी कोणते?
(अ)मायक्रोमीटर (ब)मायक्रोस्कोप (क)फोटोमीटर (ड)कॅलिडीस्पोक

प्र.६८–खालीलपैकी 'माळशेज घाट' कोठून कोठे जातो?
(अ)भोर महाड (ब)कराड चिपळूण (क)वाई – महाबळेश्वर (ड)आळेफाट – कल्याण

प्र.६९–'उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ' ची स्थापना व स्थान कोणते?
(अ)१९८९ जळगाव (ब)१९८९ वर्धा (क)१९८० जळगाव (ड)१९८९ पुणे

प्र.७०–अनेर धरण कोणत्या जिल्ह्यात आहे?
(अ)नंदुरबार (ब)जळगाव (क)धुळे (ड)नाशिक

प्र.७१–महाराष्ट्राचे 'आदिवासी विकास मंत्री' कोण आहेत?
(अ)प्रकाश मेहता (ब)विनोद तावडे (क)विष्णु सावरा (ड)राजकुमार बडोले

प्र.७२–'केद्रीय हवामान बदल राज्यमंत्री' कोण आहेत?
(अ)अनिल देव (ब)पियुष गोयल (क)महेश शर्मा (ड)श्रीपाद नाईक

प्र.७३–'राष्ट्रीय कामगार आयोगाचे अध्यक्ष' कोण आहेत?
(अ)न्या.एल.एल.दत्तू (ब)रामेश्वर ओराव (क)डॉ.एम.एस.स्वामीनाथन (ड)रविंद्र शर्मा

प्र.७४–भारताचे WTo तील करयमचे प्रतीनीधी कोण आहेत?
(अ)अजित शर्मा (ब)अजित कुमार (क)दिपक गुप्ता (ड)राकेश सूद

प्र.७५–'कहालगाव' औष्णिक विद्युत प्रकल्प कोणत्या राज्यात आहे?
(अ)बिहार (ब)झारखंड (क)उत्तरप्रदेश (ड)छत्तीशगड

प्र.७६– खालीलपैकी कोणास २०१६ मध्ये पद्मविभूषण देण्यात आला नाही?
(अ)स्व.धीरूभाई अंबानी (ब)गिरीजा देवी (क)व्ही.के.अत्रे (ड)अनुपम खेर

प्र.७७–'टु द पॉईंट' या पुरस्काराचे लेखक कोण?
(अ)हर्शेल गिब्ज (ब)बराक ओबामा (क)फिडेल कॅस्ट्रो (ड)शशी थरूर

प्र.७८–'संयुक्त राष्ट्र संघटनेची' स्थापना केव्हा केली?
(अ)२४ नोव्हे. १९४५ (ब) २४ ऑक्टो. १९४५ (क)२४ सप्टें. १९४५ (ड)२४ ऑक्टो. १९४६

प्र.७९– ८८ व्या ऑस्कर २०१६ चा सर्वोकृष्ट चित्रपट पुरस्कार .... या चित्रपटास मिळाला?
(अ)द रेव्हनंट (ब)स्पॉट लाईट (क)क्विन (ड)बर्डमॅन

प्र.८०–'राष्ट्रीय बाालिका दिवस' कधी साजरा केला जातो?
(अ)२० जानेवारी (ब)२२ जानेवारी (क)२४ जानेवाारी(ड)३० जानेवारी

प्र.८१– Pakke-Paga महोत्सव कोणत्या राज्याशी संबंधित आहे?
(अ)आंध्र प्रदेश (ब)नागालॅंड (क)मिझोराम (ड)अरुणाचल प्रदेश

प्र.८२–ल्कायमेंट चेंज परफॉर्मन्स इंडेक्स (CCPI) २०१७ मध्ये भारत कोणत्या क्रमांकावर आहे?
(अ)३२ (ब)२२ (क)२० (ड)२१

प्र.८३–लंडन येथे खेळल्या गेलेल्या २०१६ ATP मध्ये भारत कोणत्या क्रमांकावर आहे?
(अ)रॉजर फेडरर (ब)नोवाक जोकोविक (क)अॅंडी मरे (ड)राफेल नादाल

प्र.८४–महाराष्ट्र राज्यातील पहिले डिजीटल गाव (कॅरालेस) गाव म्हणून कोणते गाव प्रयिध्द आहे?
(अ)धसई (ब)आकोदरा (क)मिसिरपूर (ड)पाचगाव

प्र.८५–२०१९ च्या राष्ट्रीय क्रिडा स्पर्धा कोणत्या राज्यात नियोजित आहेत?
(अ)केरळ (ब)हिमाचल प्रदेश (क)तामिळनाडू (ड)आंध्रप्रदेश

प्र.८६–खालीलपैकी कोणत्या भारतीय खेळाडूने २०१६ रिओ ऑलिम्पिक उद्घाटन समारंभात भारतीय पथकाने नेतृत्व केले?
(अ)अपुर्व चंडेला (ब)सानिया मिर्झा (क)दत्तु भोकलन (ड)अभिनव बिंद्रा

प्र.८७– M-visa ही सुविधा ग्राहकांसाठी कोणत्या बॅंकेने भारतात सुरू केली?
(अ)स्टेट बॅंक ऑफ इंडिया (ब)बॅंक ऑफ महाराष्ट्र (क)बॅंक ऑफ इंडिया (ड)पंजाब नॅशनल बॅंक

प्र.८८–महाराष्ट्र शासनाने मुख्यमंत्री ग्रामसडक योजने अंतर्गत किती किलोमीटर लांबीच्या रस्त्यांची कामे करण्याचे उद्दीष्ट निश्चित केले आहे?
(अ)३० हजार कि.मी. (ब)२० हजार कि.मी. (क)४० हजार कि.मी. (ड)२५ हजार कि.मी.

प्र.८९– राष्ट्रीय फॅशन टक्नॉलॉजी संस्था (NIFT) च्या अध्यक्षपदी अलीकडे कोणाची नियुक्ती करण्यात आली?
(अ)रवी शास्त्री (ब)गजेंद्र चौहान (क)चेतन चौहान (ड)रघुराम राजन

प्र.९०–जगातील सर्वात मोठा रॉकेट डेल्टा–IV चे प्रक्षेपण कोणत्या देशाने केले?
(अ)जपान (ब)चीन (क)अमेरिका (ड)भारत

प्र.९१– महाराष्ट्र सरकारने राज्य फुलपाखरू म्हणून .... फुलपाखराला मान्यता दिली आहे.
(अ)व्हाईट मॉरन (ब)ब्लु मॉरमॉन (क)रेड हट (ड)वरील सर्व

प्र.९२–'तपकिरी क्रांती' कशाशी संबंधित आहे?
(अ)खम उत्पादन (ब)चामडे उत्पादन (क)झिंगे उत्पादन (ड)ताग उत्पादन

प्र.९३– भारतातील पहिले वाय–फाय गाव कोणते?
(अ) मिदनापूर (ब)पाचगाव (क)पलक्कड (ड)हरिके

प्र.९४–ने संगीताची शहरे योजनेत भारतातील कोणत्या शहरात समावेश केला आहे?
(अ)वाराणसी (ब)लखनौ (क)पुणे (ड)बंगळरू

प्र.९५– केंद्र सरकार २०१७–१८ साठी केंद्रीय अर्थसंकल्प कोणत्या तारखेस साादर केला?
(अ)१ जाने.२०१७ (ब)१ फेब्रु. २०१७ (क)१ मार्च. २०१७ (ड)१ एप्रिल. २०१७

प्र.९६–नऊ ग्रामपंचायत सदस्य असलेल्या गावाची लोकसंख्या क्लिती असते?
(अ)३०० ते ४०० (ब)१५०१ ते ३००० (क)१५०१ ते ५००१ (ड)५००१ ते ५५००

प्र.९७– 'ऋतुजा बक्षी' हे कोणत्या खेळाशी संबंधित आहे?
(अ)कॅरम (ब)कबड्डी (क)बुध्दीबळ (ड)अॅथलेटीक्स

प्र.९८– भारतीय अंतराळ संशोधन संस्था इस्त्रोने कोणत्या ठिकाणी 'गिरी रडार' प्रणालीची स्थापना केली?
(अ)कॅरम (ब)कबड्डी (क)बुध्दीबळ (ड)अॅथलेटीक्स

प्र.९९–२०१६ चा विश्व स्नूकी चॅम्पियनशीप विजेता कोण?
(अ)मार्क विल्यम्स (ब)मार्क सेल्बी (क)डिंग जुन हुई (ड)रुनी ओ सुलिवन

प्र.१००–२०१६ चा टेनिसमधील डेव्हिस कप कोणत्या देशाने जिंकला?
(अ)इंग्लंड (ब)स्पेन (क)अर्जेंटिना (ड)क्रोएशिया

वरील प्रश्नाचा उत्तर

उत्तरे- (१) क (२) क (३) ड ४) क (५) क (६) ब (७) ब (८) ब (९) ड (१०) ड (११) ब (१२) ड (१३) ड (१४) क (१५) अ (१६) ब (१७) अ (१८) अ (१९) ड (२०) ड (२१) अ (२२) क (२३) ब (२४) ड (२५) ब (२६) ड (२७) क (२८) क (२९)ड (३०) ड (३१) ब (३२) ब (३३) अ (३४) ब (३५) क (३६) ड (३७) ब (३८) ड (३९) ड (४०) क (४१) ड (४२) ब (४३) ड (४४) अ (४५) ब (४६) ड (४७) ब (४८) ब (४९) अ (५०) क (५१) अ (५२) क (५३) ड (५४) अ (५५) ब (५६) क (५७) अ (५८) ड (५९) क (६०) अ (६१) क (६२) अ (६३) क (६४) ब (६५) क (६६) अ (६७) अ (६८) ब (६९) ब (७०) ड (७१) क (७२) क (७३) ब (७४) क (७५) ब (७६) ब (७७) ब (७८) क (७९) क (८०) क (८१) क (८२) अ (८३) ब (८४) क (८५) अ (८६) ड (८७) अ (८८) ब (८९) क (९०) क (९१) क (९२) ड (९३) अ (९४) क (९५) क (९६) ड (९७) ब (९८) ब (९९) ड (१००) अ

तहसीलदार होण्यासाठी महत्त्वाच्या टिप्स

१.योग्य परीक्षा ओळखा (MPSC)
तहसीलदार पदासाठी MPSC राज्यसेवा परीक्षा (Rajyaseva) हा मुख्य मार्ग आहे.
गट 'अ' मधील हे पद आहे, त्यामुळे स्पर्धा तीव्र असते.

२.अभ्यासक्रम समजून घ्या
खालील विषयांवर विशेष भर द्या:
भारतीय राज्यघटना
महाराष्ट्र जमीन महसूल कायदा १९६६
सामान्य प्रशासन
चालू घडामोडी (विशेषतः महाराष्ट्रातील)
नैतिकता, निर्णयक्षमता
भूगोल (दुष्काळ, पाणी, शेती संदर्भात)
तहसीलदाराचे काम समजून अभ्यास केला, तर उत्तर अधिक नेमके लिहिता येते.

३.कायदेपदवी आवश्यक नाही (पण ज्ञान आवश्यक)
LLB गरजेची नाही, पण
महसूल कायदे
फौजदारी प्रक्रिया (समन्स, वॉरंट)
अर्धन्यायिक प्रक्रिया
यांचे व्यवहार्य ज्ञान अत्यंत महत्त्वाचे आहे.

४.उत्तरलेखनावर भर द्या
तहसीलदार हा फिल्ड + निर्णय अधिकारी असतो
उत्तरात:
कायदेशीर चौकट
प्रशासनिक भूमिका
लोकाभिमुख दृष्टिकोन
हे तिन्ही दिसले पाहिजेत.

५.ग्रामीण प्रशासन समजून घ्या
तहसीलदाराचे केंद्रबिंदू:
दुष्काळ व आणेवारी
शेतकरी नुकसानभरपाई
वाळू उत्खनन
स्वस्त धान्य दुकानं
कायदा व सुव्यवस्था
यावर आधारित प्रश्न हमखास येतात.

६.नायब तहसीलदार = पहिली पायरी
अनेक अधिकारी नायब तहसीलदार फ तहसीलदार या मार्गाने जातात.
त्यामुळे नायब तहसीलदार पदाचा अभ्यासही तितकाच महत्त्वाचा.

७.व्यक्तिमत्त्व विकास (खपींर्शीिळशु साठी)
निर्णयक्षमता
तणाव हाताळण्याची क्षमता
लोकांशी संवाद
नैतिक धाडस
तुमच्यावर वाळू माफियाचा दबाव आला तर?
असे प्रश्न मुलाखतीत विचारले जातात.

८.नियमित निरीक्षण ठेवा
तहसील कार्यालयाची कामकाज पद्धत
वर्तमानपत्रातील महसूल व प्रशासकीय बातम्या
प्रत्यक्ष घटनांवर आधारित तयारी

MPSC राज्य (पूर्व) परिक्षा प्रश्न सराव पेपर

प्र.१–'मराठी सत्तेचा उदय' हा ग्रंथ कोणी लिहीला.
(१)लोकमान्य टिळक (२)न्यायमूर्ती रानडे
(३)माहात्मा फुले (४)गोपाळ कृष्ण गोखले

प्र.२–भारताचा पहिला व्हाइसरॉय कोण?
(१)रॉबर्ट क्लाईव्ह (२)वॉरन हेस्टिंग्ज
(३)विल्यम बेटिंग (४)लॉर्ड कॅनिंग

प्र.३–खालीलपैकी कोणी सन१९४३ मध्ये बंगालमध्ये पडलेल्या दुष्काळसंदर्भात अभयास केला?
(१)केशवचंद्र सेन (२)जगदीशचंद्र बोस
(३)अमर्त्यकुमार सेन (४)प्रा.व्ही.एम.दांडेकर

प्र.४–'सरहद्द गांधी' म्हणून कोणास ओळखले जाते?
(१)डॉ.झाकीर हुसेन (२)लियाकत अली
(३)फक्रुद्दिन अली अहमद (४)खान अब्दुल खफारखान

प्र.५–'सत्यशोधक समाजा'ची स्थापना कोणी केली?
(१)दयानंद सरस्वती (२)राजा राममोहन रॉय
(३)केशवचंद्र सेन (४)महाम्ता जोतिबा फुले

प्र.६–स्वामी दयानंद सरस्वतींचे एक महत्वाचे येगदान म्हणजे त्यांनी......
(१)जातिभेदाचा नायनाट केला.
(२)गुणवत्तेप्रमाणे जातिव्यवस्थेचा पुरस्कार केला.
(३)सामाजिक समता या तत्वाचे प्रतिपादन केले.
(४)वैदिक तत्वज्ञानास प्राधान्य दिले.

प्र.७–सन १९२९ च्या लाहोर काँग्रेस अधिवेशनात संपूर्ण स्वातंत्र्याचा टराव कोणी मांडला?
(१)मोतीलाल नेहरू (२)चित्तरंजन दास
(३)जवाहरलाल नेहरू (४)सुभाषचंद्र बोस

प्र.८–डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांनी मनुस्मृतीचे दहन केले;कारण.........
(१)उच्चवर्गीय हिंदूंनी त्यांना ती अभयासण्यास मज्जाव केला होता.
(२)ती संस्कृतमध्ये लिहिललेली होती.
(३)त्यांच्या मते,मनुस्मृतीने अस्पृश्यांवर अनंत काळ सामाजिक,आर्थिक,धार्मिक व राजकीय गुलामगिरी लादली होती.
(४)त्यांच्या अनुयायांनी त्यांना तसे करण्याचा सल्ला दिला.

प्र.९–'सर्वजनिक सत्यधर्म' पुस्तक कोणी लिहिले?
(१)डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर (२)दयानंद सरस्वती
(३)महात्मा जोतीबा फुले (४)बाबा आमटे

प्र.१०–दक्षिण–उत्तर व पूर्व–पश्चिम या स्वरूपाचे वैशिष्ट्यपूर्ण 'भारत जोडो' अभियान राष्ट्रीय एकात्मतेच्या प्रचारासाठी कोणी आयोजित केले होते?
(१)आचार्य विनोबा भावे (२)बाबा आमटे
(३)बाबा आढाव (४)आचार्य दादा धर्माधिकारी

प्र.११–खालीलपैकी कोणती संस्था विठ्ठल रामजी शिंदे यांनी स्थापन केली आहे?
(१)रामकृष्ण मिशन (२)प्रार्थना समाज
(३)ब्राम्हो समाज(४)डिप्रेड ल्कासेस मिशन सोसायटी ऑफ इंडिया

प्र.१२–'जात्युच्छेदक निबंध' हा ग्रंथ कोणी लिहीला?
(१)महात्मा जोतीबा फुल (२)लोहितवादी
(३)गो.ग.आगरकर (४)स्व सावरकर

प्र.१३–खालीलपैकी कोणत्या प्रक्रियेतून हिमालय पर्वत निर्माण झाला?
(१)भ्रंश (२)वली प्रक्रिया
(३)दरडी कोसळणे (४)ज्वालामुखीय उद्रेक

प्र.१४–खालीलपैकी कोणती नदी महाराष्ट्र, गुजरात व मध्य प्रदेशातून वाहते?
(१)लाल माती (२)गाळाची माती (३)रेगूर माती (४)भाबर

प्र.१५–'सुंदरबन' ची निर्मिती खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या मृदेच्या संचयनाने झाली?
(१)चेन्नई (२)हैदराबाद (३)सिकंदराबाद (४)कोलकाता

प्र.१६–भारतातील दक्षिण रेल्वे विभागाचे मुख्यालय कोणते?
(१)चेन्नई (२)हैदराबाद (३)सिकंदराबाद (४)कोलकाता

प्र.१७–खालीलपैकी कोणत्या दोन ठिकाणांच्या दरम्यान भार–तातील पहिला रेल्वेमार्ग तयार केला गेला?
(१)मुंबई–पुणे (२)आपटा–रोहा (३)मुंबई–ठाणे (४)ठोणे–बेलापूर

प्र.१८–खालीलपैकी कोणते बंदर गुजरातमध्ये सर्वाधिक महत्वाचे आहे?
(१)पोरबंदर (२)सुरत (३)कांडला (४)दीव

प्र.१९–भारत हे गणराज्य आहे;कारण.........
(१)भारतात राष्ट्रप्रमुख जनतेकडून विशिष्ट कालावधीसाठी अप्रत्यक्षरीत्या निवडला जातो.
(२)भारतात संसदीय शासनपध्दती आहे.
(३)भारत पूर्णपणे स्वतंत्र आहे.
(४)भारताने लोकशाही शासनाचा स्वीकार केला आहे.

प्र.२०–राज्याच्या धोरणांच्या मार्गदर्शक तत्वांविषयी खालीलपैकी काय बरोबर आहे?
(१)त्याच्याबाबतीत न्यायालयात दाद मागता येत नाही.
(२)ती न्यायप्रविष्ट होऊ शकतात.
(३)काही मार्गदर्शक तत्वेच फक्त न्यायप्रविष्ट होऊ शकतात.
(४)वरीलपैकी एकही नाही.

प्र.२१–भारत सरकारने १६५३ मध्ये नियुक्त केलेल्या 'राज्य पूर्नरचना आयोग'चे अध्यक्ष कोण?
(१)ह्दयनाथ कुंझर (२)के.एम.पण्णीकर
(३)फाजल अली (४)के.एम.मुन्शी

प्र.२२–कोणत्या घटनादुरूस्ती अन्वये राज्यघटनेतील संपत्तीचा मूलभूत अधिकार वगळण्यात आला?
(१)एकोणचाळिसाव्या (२)चव्वेचाळीसाव्या
(३)बेचाळीसाव्या (४)एकसष्टाव्या

प्र.२३–राष्ट्रपतींकडून राज्यसभेवर किती सदस्य नियुक्त केले जातात?
(१)आठ (२)दहा (३)बारा (४)तीस

प्र.२४–भारताचा घटनात्मक प्रमुख कोण आहे?
(१)राष्ट्रपती (२)राज्यपाल (३)पंतप्रधान (४)सरन्यायाधीश

प्र.२५–पंचायती राज्य संस्थापैकी कोणत्या संस्थेला बंलवंतराय मेहता समितीने सर्वाधिक महत्त्व दिले?
(१)जिल्हा परिषद (२)पंचायत समिती
(३)ग्रामपंचायत (४)ग्रामसभा

प्र.२६–महाराष्ट्रात जिल्हा परिषदेच्या स्थायी समितीचा अध्यक्ष कोण असतो?
(१)जिल्हाधिकारी (२)जिल्हा परिषदेचा उपाध्यक्ष
(३)जिल्हा परिषदेचा अध्यक्ष (४)मुख्य कार्यकारी अधिकारी

प्र.२७–खालीलपैकी कोणत्या समितीने 'ग्रामपंचातीच्या सरपंचाची निवड प्रत्यक्षरित्या लोकांकडून करावी' अशी शिफारस केली?
(१)पी.बी.पाटील समिती (२)व्ही.पी.नाईक समिती
(३)अशोक मेहता समिती (४)बेंगिरवार समिती

प्र.२८–खालीलपैकी कोणता विकास कायृक्रम पंचायती राज्य व्यवस्थेत विलीन करण्यात आला?
(१)सामूहिक विकास (२)एकात्मिक ग्रामीण विकास
(३)आर्थिक व सामाजिक विकास (४)जवाहर ग्रामीण विकास

प्र.२९–तलाठ्याची नेमणूक करण्याचा अधिकार कोणस आहे?
(१)राज्य शासन (२)तहसीलदार (३)प्रांताधिकारी (४)जिल्हाधिकारी

प्र.३०–पंचायत समिती विसर्जित करण्याचा अधिकार खालीलपैकी कोणास आहे?
(१)विळागीय आयुक्त (२)जिल्हाधिकारी
(३)राज्य सरकार (४)यापैकी नाही

प्र.३१–'कारणानेकतेचा सिध्दान्त' हा शास्त्रीय दगष्टिकोनातून ....आहे.
(१)विश्वासनीय (२)अविश्वासनीय (३)अचूक (४)निश्चित

प्र.३२–कारण हे........असते.
(अ)पर्ववर्ती घटना (ब)नित्यपर्ववर्ती घटना
(१)फक्त (अ) सत्य आहे. (२) फक्त (ब)सत्य आहे.
(३)(अ) व (ब) दोन्ही असत्य आहे. (४) फक्त (ब)असत्य आहे.

प्र.३३–'अभ्युपगम'(Hypothesis)हे..सुचकवले जाऊ शकते.
(१)केवळ गणनात्मक विगमनान (२) सामान्य विधानाचे परिवर्तन केल्याने
(३)साम्यानुमानाने (४)वरील सर्व पध्दतीने

प्र.३४–वैज्ञानिक संशोधनासंबंधी खालील विधाने विचारात घ्या.
(अ)त्यामध्ये निरीक्षण अंतर्भूत असते.
(ब)अभ्युपगम तयार केला जातो.
(क)सामान्यीकरण अंतर्भूत असते.
(ड)प्रचिती अंतर्भूत असते. वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/आहेत.
(१)फक्त (अ) (२)(अ) आणि (ब)
(३)(अ),(ब) आणि (क) (४) (अ),(ब),(क) आणि(ड)

प्र.३५–खालील विधाने विचारात घ्या. (ए आर आर)(ए): प्रचिती ही अभ्युपगमाची सिध्दता होय. (आर): अभ्युपगमाची प्रचिती व सिध्दता याच्यात फरक आहे.
(१)फक्त (ए) बरोरबर आहे. (२)फक्त (आर) बरोरबर आहे.
(३)(आर) चूकीचे आहे. (४)(ए) व (आर)चूकीचे आहे.

प्र.३६–खालीलपैकी कोणती वैज्ञानिक पध्दती आहे?
(१)शास्त्रीय विगमन (२)केवल गणना
(३)अभ्युपगमात्मक निगमन (४)साम्यानुमान

प्र.३७–पाश्चात्यीकरणाची कल्पना ...... यांनी मांडली.
(१)आर.एस.राव (२)एस.एन.राव (३)जी.एन.स्मिथ (४) कृष्णाराव

प्र.३८–भारतातील आधुनिकीकरण फारच अवघड आहे;याचे कारण म्हणजे ....
(१)पारंपरिक समाज (२)जातिव्यवस्थेच पगडा
(३)प्रांतिक समाज रचना (४)वरील सर्व

प्र.३९–भारतातील नद्या वरील प्रकल्प बरचसे रखडत आ–हेत; याचे कारण......
(१)संकुचित वृत्ती आणि प्रांतिकवाद (२)तांत्रिक अकुशलता
(३)बेसुमार लोकसंख्या (४)पाण्याचा तुटवडा

प्र.४०–'प्राथमिक आधुनिकीकरण' हे ...... स्वरूपाचे असते.
(१)प्रगल्भ (२)पूर्व नियोजित (३)स्वायत्त (४)परावलंबी

प्र.४१–आधुनिक समाजामध्ये सामाजिक नियंत्रणाला ......स्थान असते.
(१)महत्वाचे (२)दुय्यम (३)साधारण (४)अनन्यसाधारण

प्र.४२–भारतीय समाजाला आधुनिक करण्याचे कार्य ....केले आहे असे म्हणता येईल.
(१)ब्रिटिश राज्यकर्त्यांनी (२)भारतीय जमिनदारांनी
(३)भारतीय उच्चभ्रू वर्गाने (४)भारतीय शिक्षण प्रणालीने

प्र.४३–इस्त्रोतर्फे राबविला जाणारा 'इन्सॅट मालिका' हा कार्यक्रम व्यापारी दृष्टया फायदेशीर ठरू शकेल का?
(१)होय (२)नाही (३)कदाचित. (४)कदाचित नाही

प्र.४४–द्रवरूप हेवकत खालील घटनांचे मिश्रण असते.......
(१)द्रव नायट्रोजन आणि ऑक्सिजन
(२)द्रव हायट्रोजन आणि ऑक्सिजन
(३)द्रव कार्बन–डाय–ऑक्साइड व हायट्रोजन
(४)द्रव ब्युटेन आणि प्रोपेन

प्र.४५–ठिबक सिंचन पध्दतीमुळे चिकण मातीचा ओलाभाग असतो..
(१)अरूण (२)रूंद (३)खोल (४)उथळ

प्र.४६–'इरॉस–४३३' या लघुग्रहावर उतणारे नासाच्या (अमेरिका) उपग्रहाचे नाव........
(१)निअर शूमाकर (२)चॅलेंजर (३)पाथ फाईंडर (४)शूमेकर लेव्ही

प्र.४७–अवकाश कॅमेऱ्याव्दारे पृथ्वीवर पाठविलेल्या छायाचित्रांचा उपयोग खालील बाबींकरता होतो.........
(१)दुष्काळी पूर्वकल्पना (२)पुराची संभाव्यता
(३)भू–जल सर्वेक्षण (४)वरील सर्वांकरिता

प्र.४८–मोटार ही सर्वोत्तम मानली लाईल, जेव्हा........
(१)तिच्यामुळे कमी प्रदुषण होईल.
(२)ती अधिक सुरक्षित असेल.
(३)तिच्यात जास्तीत जास्त सुखसोयी असतील.
(४)वरील सर्व गोष्टी तिच्यात असतील.

प्र.४९–समाजाच्यासंस्कृती हस्तांरांचे..हे सर्वात प्रभावी माध्यम आहे.
(१)कला (२)साहित्य (३)भाषा (४)विचारप्रणाली

प्र.५०–कारखानदारीमध्ये प्रत्यक्ष उत्पादनात भाग घेणारा घटक ...... हा असतो.
(१)तज्ज्ञ (२)व्यवस्थापक (३)फोरमन (४)कामगार

प्र.५१–'ऑल इंडिया ट्रेड युनियन कॉग्रेस'ची स्थापना ....या वर्षी करण्यात आली.
(१)१९४७ (२)१९११ (३)१९१९ (४)१९२०

प्र.५२–'सामाजिक सुरक्षितता योजने'ची सुरूवात सर्व प्रथम .... या देशात झाली.
(१)जर्मनी (२)भारत (३)इंग्लंड (४)अमेरिका

प्र.५३–कारखान्यातील 'कामगारांचा कंटाळा' हाप्रामुख्याने ..... चा परिणाम असतो.
(१)तेच ते काम (२)कारखान्यातील वातावरण
(३)व्यवस्थापना (४)कामगार फोरमन यांचे संबंध

प्र.५४–व्यवस्थापन व कामगार वर्ग यांच्यातील संघर्षाची मूळ कारण .... हे आहे.
(१)मतभेद (२)वेतन (३)वर्गसंघर्ष (४)सामाजिक उणिवा

प्र.५५–पुष्कळशा प्रगतशील देशांत रोगराईची मृत्यूची तीन महत्वाची कारणे आहेत.......
(१)चांगल्या पीण्याच्या पाण्याचा अभाव, कीटक–नाशक औषधांचा वाढता उपयोग आणि ओझोनचा पातळ थर.
(२)दूषित अन्न,सर्वव्यापी उष्ण वातावरण आणि औद्योगिक कलोरो–फल्युरो–कार्बन्स.
(३)प्रदूशित हवा, हरत गृह परिणाम आणि जमिनीची झीज.
(४)दूषित अन्न–पाणी व प्रदूषित हवा.

प्र.५६–आर्थिक वाढीशी संबंधित असलेले जन्म–मृत्यू यांचे क्रमवार स्थित्यंतर खालीलपैकी कोणत्या प्रणालीने दाखविता येईल?
(अ)वाढते जन्मप्रमाण–वाढते मृत्यूप्रमाण
(ब)घटते जन्मप्रमाण–घटते मृत्यूप्रमाण
(क)वाढते जन्मप्रमाण–घटते मृत्यूप्रमाण
(१)(अ),(ब),(क) (२)(क),(अ),(ब)
(३)(ब),(अ),(क) (४)(अ),(क),(ब)

प्र.५७–अल्पसंख्यांकाचे आर्थिक व शैक्षणिक दृष्ट्या असलेले मागासले पण नाहीसे करण्यासाठी शासन कोणता कार्यक्रम विस्तारित करित आहे?
(१)संकलित ग्रामविकास योजना (२)जवाहर रोजगार योजना
(३)पंधरा कलती कार्यक्रम (४)वरील सर्व

प्र.५८–खालीलपैकी कोणत्या धातूमुळे जास्त मोटरगाड्या असलेल्या शहरात हवेचे प्रदुषण निर्माण होते?
(१)तांबे (२)क्रोमीअम (३)लोखंड (४)शिसे

प्र.५९–विद्यावपीठीय शिक्षणाचा दर्जा,शैक्षणिक विकास व संशोधन यांच्याशी संबंधित असलेले सल्लागार मंडळ.......
(१)राष्ट्रीय वैज्ञनिक व ज्ञानवर्धक संस्था
(२)राष्ट्रीय शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण संस्था
(३)विद्यापीठ अनुदान आयोग
(४)भारतीय वैज्ञानिक संस्था

प्र.६०– दहा वर्षांचा काळ धरता लोकसंख्येच्या वार्षिक वाढीच्या प्रमाणाचा चांगला दर्शक म्हणजे........
(१)अंकगणितीय वार्षिक वाढीचे प्रमाण.
(२)उत्तरोत्तर सुधारत जाणारे वाढीचे प्रमाण.
(३)सरासरी वार्षिक प्रमिनीधीरूप वाढीचे प्रमाण.
(४)दहा वर्षीय वाढ भागिले दहा.

प्र.६१–भारताच्या'निर्यात पत हमी ममहामंडळा'चे प्राथमिक उद्दिष्ट आहे......
(१)भारताच्या आयातीत वाढ करणे.
(२)भारताच्या निर्यातीत घट करणे.
(३)भारताच्या निर्यातीविरूध्दी माहिमेला सहकार्य करणे व ती बळकट करणे.
(४)(१) व (२)

प्र.६२–'आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी' ची स्थापना.......
(१)२७डिसेंबर,१९४५ (२)१ मार्च,१९४७
(३)१५ ऑगस्ट,१९४७ (४)१ जानेवारी,१९४८

प्र.६३–आंतरराष्ट्रीय व्यापार आणि आंतरविभागीय व्यापार यांमध्ये एक साम्य आहे; ते म्हणजे दोन्हीही मध्ये साधारणपणे खालील अडणींना तोंड द्यावे लागते........
(१)भाषा भिन्नता (२)प्रदेशिक अंतर
(३)जकात किंवा सीमाशुल्क (४)गुंतागुंतीची चलन व नाणेव्यवस्था

प्र.६४–जगातील सर्व देश अशा मालासाठी एकमेकांवर अवलंबून असतात की, ज्या मालाची/चे त्या देशात.......
(१)जास्तीचे उत्पादन आहे. (२)कमतरता आहे.
(३)आधुनिक तंत्रज्ञान आहे.(४)मोठ्या प्रमाणावर उत्पादन आहे.

प्र.६५–नियोजन कालखंडाच्या प्रारंभापासून भारतातील परकीय व्यापाराची उलाढाल.........
(१)वाढत आहे. (२)कमी होत आहे.
(३)बदल न होता तेवढीच आहे. (४)गणना केली नाही.

प्र.६६–६ जून, १९९६६ रोजी भारताने रुपयाचे अवमूल्यन ....टक्क्यांनी केले.
(१)३५.६ (२)४५.५ (३)३६.५ (४)३३.६

प्र.६७–खालीलपैकी कोणत्या बँकेला ग्रामीण पायाभूत सेवा नीधीचे व्यवस्थापन करण्याची परवानगी दिली आहे?
(१)रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (२)प्रदेशिक ग्रामीण बँक
(३)राष्ट्रीय कृषी व ग्रामीण विकास बँक (४)अग्रणी बँक

प्र.६८–रोख पुस्तक व ग्राहक पुस्तकातील लेख्यांतील शिलकीत पडणारा फरक पडताळण्यासाठी बँका कोणते विविरण तयार करतात?
(१)चुकांची दुरूस्ती विवरण (२) विक्रय विवरण
(३)अधिकोश, समाधान विवरण (समासोजना) (४) स्थिती विवरण

प्र.६९–प्राथमिक सहकारी पतसंस्थेवर प्रत्यक्ष नियंत्रण ठेवणारी जवळची बँक कोणती?
(१)भारतीय स्टेट बँक (२)अग्रणी बँक
(३)भारतीय रिझर्व्ह बँक (४)जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक

प्र.७०–गट–पत–पुरवठा योजना खालीलपैकी कोणती संस्था तयार करते?
(१)जिल्हा नियोजन आणि विकास परिषद (२)ग्रामीण विकास यंत्रणा
(३)पंचायत समिती (४)अग्रणी बँक

प्र.७१–सन १९९३–९४ मध्ये खालीलपैकी कोणत्या बँकेला सर्वांत जास्त तोटा झाला होता?
(१)बँक ऑफ इंडिया (२)सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया
(३)युनायटेड बँक ऑफ इंडिया (४) युको बँक

प्र.७२–वाणिज्य अधिकोशाच्या आवश्यकतेनुसार कोणी भर दिला होता?
(१)बँकिंग कमिशन (२)पाचवा वित्त आयोग
(३)सिक्युरिटीज अँड एक्स्चेंज ऑफ इंडिया (४)यापैकी नाही

प्र.७३–विकसनशील अर्थव्यवस्थेमध्ये कोणती कर योजना योग्य ठरते?
(१)करारोपणविहीन (२)न्यून प्रमाण करारोपण
(३)पगमनशील करारोपण (४)अनुपातशील करारोपण

प्र.७४–सरकारी व्यवहाराचे स्वरूप कोणते?
(१)हाताने करता येण्यासारखे (२)कार्यात्मक
(३)सामान्य सेवा (४)यांपेक्षा वेगळे उत्तर

प्र.७५–खालीलपैकी कोणत्या बाबी ऐमंकांशी घनिष्ट व प्रत्यक्ष संबंधित आहेत?
(अ)तुटीचे अर्थप्रबंधन (ब)चलन – पुरवठा
(क)किंमतीची पातळी (ड)शोधनाधिक्य
(१)फक्त (अ),(ब) (२)सर्व
(३)फक्त (अ),(ब),(क) (४)फक्त(क),(ड)

प्र.७६–'दही' हा कोणत्या प्रकारचा दुग्धजन्य पदार्थ आहे?
(१)आंबविण्याचे प्रक्रिया केलला. (२)उष्णतेमुळे तयार झालेला.
(३)घट्ट केलेला (४)यांपेक्षा वेगळे उत्तर

प्र.७७–खालीलपैकी कोणत्या फळपिकापासून महाराश्ट्राला सर्वाधिक परकीय चलन मिळते?
(१)केळी (२)संत्री (३)आंबा (४)द्राक्ष

प्र.७८–केंद्र सरकारच्या अर्थसंकल्पाचे अभिभाषण खालीलपैकी कोण करतात?
(१)केंद्रीय अर्थमंत्री (२)पंतप्रधान
(३)लोकसभा सभापती (४)राष्ट्रपती

प्र.७९–खालीलपैकी कोणत्या वृक्षाला 'गरिबांच्या इमारती लाकूड' म्हणून संबोधले जाते?
(१)सुरू (२)काशीद (३)जांभूळ (४)बांबू

प्र.८०–पहिला'वीस कलमी कार्यक्रम' कोणी जाहीर केला?
(१)जवाहरलाल नेहरू (२)लाल बहादूर शास्त्री
(३)राजीव गांधी (४)इंदीरा गांधी

प्र.८१–'अधिक उत्पादन देणाऱ्या जाती कार्यक्रम'कोणत्या पीकापूरता मर्यादित होता?
(१)फक्त गहू (२)बिगर अन्न पिके (३)गहू, तांदूळ, ज्वारी
(४) गहू, तांदूळ, ज्वारी,बाजरी,मका

प्र.८२–'सर्वांसाठी किमान राजगाराची पातळी' हे कोणत्या योजनेचे उद्दिष्ट्य होते?
(१)तिसरी योजना (२)चौथी योजना
(३)पाचवी योजना (४)सातवी योजना

प्र.८३–शेतीक्षेत्रातील बेकारीला ....म्हणतात.
(१)पूर्ण बेरोजगारी(२)अर्ध बेरोजगारी
(३)घर्षणजन्य बेरोजगारी (४)प्रच्छन्न बेरोजगारी

प्र.८४–पाचव्या पंचवार्षिक योजनेचा परवलीचा शब्द कोणता होता?
(१)जलदप्रगती (२)अधिक रोजगारी
(३)उत्पन्नाचे समवाटप (४)गरिबी हटाव

प्र.८५–सामान्यपणे मूद्रास्फीती म्हणजे .... होय?
(१)मूद्रामागणीच्या सापेक्ष मूद्र पूरववठ्यात वाढ (२)मूद्रेचे मूल्य घटते.
(३)व्याज व नफा दरात वाढ (४)वरील सर्व

प्र.८६–राज्य व्यापार व अन्न धान्याचेसाठे करण्याचे कार्य.. करते?
(१)सार्वजनिक आरोग्य विभाग (२)शेतकी मंत्रालय
(३)राज्य शासन (४)भारती अन्न महामंडळ

प्र.८७–सातव्या पंचवार्षिक योजनाकाळातील तुटीच्या अर्थभरण्याची संकल्पीत रक्कम होती रु........
(१)१,२०० (२)१,४०० (३)१,५०० (४)वरीलपैकी नाही

प्र.८८–सन १९८१–८२ च्या किंमतीनुसार डिंसेबर,१९९१ मधील घाऊक किमतीचा निर्देशांक .... इतका होता.
(१)२११.३ (२)१७१.२ (३)१३४.५ (४)१२८.५

प्र.८९–रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने ....ची पतनिर्मितीची क्षमता कमी करण्यासाठी रोख राखीव निधीचा वापर केला.
(१)परकीय विनिमय बँक (२)व्यापारी बँका
(३)नागरी सहकारी बँका (४)सहकारी पतसंस्था

प्र.९०–सातव्या पंचवार्षिक योजनाकाळात किंमतीपातळीत दरसाल...टक्के वाढ झाली?
(१) ४ (२) ५ (३) ६ (४) ७

प्र.९१–कडधान्य पिकांची उत्पादकात वाढविण्यासाठी येणारी प्रमुख अडचण कोणती?
(१)कीड व रोगराईमुळे नुकसान होते.
(२)अधिक उत्पादन देणाऱ्या वाणांची उपलब्धता नसणे.
(३)ऱ्हायझाबियम जिवाणू खतांचा तुरळक वापर.
(४)वरील सर्व.

प्र.९२–खालीलपैकी कोणत्या भाजीपाला पीकाचे सर्वात जास्त क्षेत्र व उत्पादन महाराष्ट्र राज्यात आढळते?
(१)टोमॅटो (२)कांदा (३)वांगी (४)कोबी वर्गीय भाज्या

प्र.९३–सोयाबीनच्या दान्यामध्ये .....प्रमाण अधिक असते.
(१)पिष्टमय पदार्थपिक्षा स्निग्धांशांचे (२)स्निग्धांशांपेक्षा पिष्टमय पदार्थाचे
(३)प्रथिनांपेक्षा स्निग्धांशांचे (४)स्निग्धांशांपेक्षा प्रथिनांचे

प्र.९४–खालीलपैकी कोणता पाळीव प्राणी लागवड केलेल्या वृक्षांचा क्षत्रू समजला जातो?
(१) गाय (२) म्हैस (३) बकरी (४) उंट

प्र.९५–शेतजमीनीला जास्त झालेले प्राणी काढून टाकण्याच्या प्रध्दतीस म्हणतात.........
(१)पाणी मुरणे (२)पाणी वाहून जाणे
(३)पाणी प्रवेश (४)पाण्याचा निचरा

प्र.९६–जमिनीचे असे क्षेत्र, ज्याच्या पृष्टभागावरील जमा झालेले सर्व प्राणी एकाच चारीतून वाहून जाते........
(१) लाभक्षेत्र (२) पाणलोट क्षेत्र
(३) पाणी भरण क्षेत्र (४) यापैकी नाही

प्र.९७–पूर येणारा प्रक्षेत्रासाठी आणि पंप–चोरीची समस्या असलेल्या प्रक्षेत्रासाठी पाणी उपसण्याकरीता असलेल्या कोणता पंप जास्त उपयुक्त आहे?
(१)सेन्ट्रिफ्युगल पंप (२)प्रॉपेलंट पंप
(३)सबमर्सिबल पंप (४)एयर पंप

प्र.९८–गवती बांधा करिता खालीलपैकी कोणते गवत जास्त उपयुक्त आहे?
(१)बिब्बा (२)मेहेंदी (३)कोरफड (४)खस

प्र.९९–पर्शियन चक्राचा उपयोग होतो.......
(१)अवजड पंप उचलण्यासाठी (२)वाहतूकीसाठी
(३)पाणी उपसण्यासाठी (४)'शक्तीमान' लष्करी ट्रकसाठी

प्र.१००–फळपिकांमध्ये जमीन आच्छादनासाठी भुसा किंवा पालापाचोळा ....वापरतात.
(१)जलसंधाणाकरिता (२)जमिनीचा पृष्ठभाग झाकण्याकरिता
(३)प्रवाही पाण्याचा व्यय थांबविण्याकरिता

वरील प्रश्नांची उत्तरे

उत्तरे- (१) २ (२) ४ (३) ३ (४) ४ (५) ६ (६) ४ (७) ३ (८) ३ (९) ३ (१०) २ (११) ४ (१२) २ (१३) २ (१४) १ (१५) ४ (१६) १ (१७) ३ (१८) ३ (१९) १ (२०) १ (२१) ३ (२२) २ (२३) ३ (२४) १ (२५) २ (२६) ३ (२७) १ (२८) १ (२९) ४ (३०) ३ (३१) ४ (३२) २ (३३) ४ (३४) ४ (३५) २ (३६) ३ (३७) २ (३८) ४ (३९) १ (४०) १ (४१) १ (४२) ४ (४३) १ (४४) १ (४५) १ (४६) १ (४७) ४ (४८) ४ (४९) ३ (५०) ४ (५१) ४ (५२) १ (५३) १ (५४) २ (५५) ४ (५६) ४ (५७) ३ (५८) ४ (५९) ३ (६०) ३ (६१) ३ (६२) १ (६३) ३ (६४) २ (६५) १ (६६) ३ (६७) ३ (६८) ३ (६९) ४ (७०) ४ (७१) १ (७२) १ (७३) ३ (७४) २ (७५) ३ (७६) १ (७७) ४ (७८) १ (७९) ४ (८०) ४ (८१) ४ (८२) ३ (८३) ४ (८४) ४ (८५) ४ (८६) ४ (८७) ४ (८८) १ (८९) २ (९०) ४ (९१) ४ (९२) २ (९३) ४ (९४) ३ (९५) ४ (९६) २ (९७) ३ (९८) ४ (९९) ३ (१००) १

सन २०२५ हे वर्ष देशासाठी अत्यंत हादरवून टाकणारे ठरले

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ सन २०२५ हे वर्ष देशासाठी अत्यंत हादरवून टाकणारे ठरले आहे. वर्षाच्या सुरुवातीपासूनच एकामागून एक भीषण अपघात, चेंगराचेंगरी, दहशतवादी हल्ले, नैसर्गिक आपत्ती आणि औद्योगिक दुर्घटनांनी देशभरात शोककळा पसरवली. या घटनांमध्ये शेकडो निष्पाप नागरिकांना आपले प्राण गमवावे लागले, तर हजारो कुटुंबांवर दुःखाचा डोंगर कोसळला. श्रद्धा, उत्सव, प्रवास आणि रोजच्या आयुष्याशी संबंधित ठिकाणी घडलेल्या या दुर्घटनांनी सुरक्षिततेच्या प्रश्नांवर पुन्हा एकदा गंभीर चर्चा सुरू केली आहे.

खाली सन २०२५ मधील देश हादरवून सोडणाऱ्या प्रमुख दुर्घटनांचा सविस्तर आढावा घेऊया –

१. महाकुंभ चेंगराचेंगरी (प्रयागराज)
तारीख: २९ जानेवारी २०२५
स्थळ: प्रयागराज, उत्तर प्रदेश
मौनी अमावस्येच्या दिवशी गंगा स्नानासाठी लाखो भाविक प्रयागराजच्या महाकुंभ मेळाव्यात जमा झाले होते. पहाटेच्या सुमारास एका ठिकाणी अचानक अफवा पसरली आणि नियंत्रण सुटल्याने भीषण चेंगराचेंगरी झाली. अरुंद मार्ग, अपुरी पोलीस व्यवस्था आणि भाविकांची प्रचंड गर्दी यामुळे परिस्थिती हाताबाहेर गेली.
या दुर्घटनेत ३० हून अधिक भाविकांचा मृत्यू, तर ६० पेक्षा जास्त लोक जखमी झाले. अनेक जण वृद्ध आणि महिला असल्याने मृत्यूचे प्रमाण अधिक होते. प्रशासनाच्या नियोजनावर मोठे प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले.

२. नवी दिल्ली रेल्वे स्टेशन चेंगराचेंगरी
तारीख: १५ फेब्रुवारी २०२५
स्थळ: नवी दिल्ली रेल्वे स्टेशन
दिल्लीतील सर्वांत वर्दळीच्या रेल्वे स्थानकावर एका प्रवाशाच्या डोक्यावरून जड सामान खाली पडले. या घटनेनंतर लोकांमध्ये घबराट पसरली आणि प्रवासी एकमेकांवर कोसळू लागले.
या चेंगराचेंगरीत १८ जणांचा मृत्यू झाला. अनेक प्रवासी गंभीर जखमी झाले. गर्दी नियंत्रण, प्लॅटफॉर्मवरील व्यवस्थापन आणि प्रवाशांच्या सुरक्षेबाबत रेल्वे प्रशासनावर तीव्र टीका झाली.

३. पहलगाम (काश्मीर) दहशतवादी हल्ला
तारीख: २२ एप्रिल २०२५
स्थळ: बैसरन घाटी, पहलगाम
'मिनी स्वित्झर्लंड' म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या बैसरन घाटीत देशभरातून आलेले पर्यटक सुट्ट्यांचा आनंद घेत असताना दहशतवाद्यांनी अचानक गोळीबार केला.
या निर्घृण हल्ल्यात कर्नाटक, ओडिशा, उत्तर प्रदेश (कानपूर) यांसह विविध राज्यांतील २६ पर्यटकांचा मृत्यू झाला. या घटनेनंतर देशभरात संतापाची लाट उसळली आणि काश्मीरमधील पर्यटकांच्या सुरक्षेवर पुन्हा एकदा प्रश्न निर्माण झाले.

४. बंगळुरू चेंगराचेंगरी (ठउइ विजय सोहळा)
तारीख: ४ जून २०२५
स्थळ: चिन्नास्वामी स्टेडियम, बंगळुरू
आयपीएलमध्ये रॉयल चॅलेंजर्स बंगळुरू (ठउइ) संघाच्या ऐतिहासिक विजयाच्या आनंदात भव्य सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले होते. स्टेडियमची क्षमता सुमारे ३५,००० असतानाही लाखो चाहते परिसरात जमा झाले.
प्रवेश न मिळाल्याने चाहत्यांनी गेट तोडण्याचा प्रयत्न केला आणि भीषण चेंगराचेंगरी झाली.
या घटनेत ११ जणांचा मृत्यू, तर ३० हून अधिक लोक जखमी झाले. उत्सवांदरम्यानच्या सुरक्षेच्या हलगर्जीपणाचे हे मोठे उदाहरण ठरले.

५. मुंबई लोकल ट्रेन अपघात (मुंब्रा)
तारीख: ९ जून २०२५
वेळ: सकाळी ९:३०
स्थळ: मुंब्रा रेल्वे स्टेशनजवळ
मुंबई लोकलमधील प्रचंड गर्दीमुळे नेहमीप्रमाणे अनेक प्रवासी दरवाज्यावर लटकून प्रवास करत होते. अचानक समोरील ट्रेनच्या धक्क्यामुळे किंवा ब्रेक लागल्याने दरवाज्यावर उभे असलेले १० प्रवासी खाली पडले.
या अपघातात ४ जणांचा मृत्यू झाला, ज्यात एका जीआरपी कॉन्स्टेबलचा समावेश होता, तर १३ जण जखमी झाले. मुंबई लोकलमधील गर्दीचा प्रश्न पुन्हा एकदा ऐरणीवर आला.

६. अहमदाबाद प्लेन क्रॅश – वर्षातील सर्वांत भीषण दुर्घटना
तारीख: १२ जून २०२५
विमान: एअर इंडिया फ्लाइट –ख–१७१ (अहमदाबाद – लंडन)
टेकऑफनंतर काही मिनिटांतच विमान अहमदाबादमधील एका निवासी भागात कोसळले. विमानात एकूण २४२ प्रवासी आणि कर्मचारी होते.
या भीषण अपघातात २४१ जणांचा मृत्यू झाला आणि केवळ एक प्रवासी जिवंत वाचला. देशातील विमान अपघातांच्या इतिहासातील ही सर्वांत धक्कादायक घटना मानली जाते. मृतांच्या कुटुंबीयांवर दुःखाचा डोंगर कोसळला.

७. तेलंगणा फार्मा फॅक्टरी स्फोट
स्थळ: संगारेड्डी, तेलंगणा
एका फार्मा फॅक्टरीतील रिऍक्टरमध्ये अचानक मोठा स्फोट झाला. आगीने संपूर्ण युनिट व्यापले.
या औद्योगिक दुर्घटनेत सुमारे ४० कामगारांचा मृत्यू, तर ३० हून अधिक जखमी झाले. सुरक्षा नियमांचे उल्लंघन आणि निष्काळजीपणा या दुर्घटनेचे प्रमुख कारण असल्याचे समोर आले.

८. उत्तराखंड ढगफुटी आणि पूर
तारीख: ५ ऑगस्ट २०२५
स्थळ: धराली गाव, उत्तरकाशी जिल्हा
अचानक ढगफुटी झाल्याने खीरगंगा नदीला भीषण पूर आला. संपूर्ण गाव वाहून गेले. या नैसर्गिक आपत्तीत ५ हून अधिक लोकांचा मृत्यू, तर सुमारे १०० लोक बेपत्ता झाले. डोंगराळ भागातील आपत्ती व्यवस्थापनाच्या मर्यादा पुन्हा स्पष्ट झाल्या.

इतर मोठ्या चेंगराचेंगरीच्या घटना
– तिरुपती (आंध्र प्रदेश): ९ जानेवारी २०२५ रोजी वैकुंठ द्वार दर्शनासाठी तिकीट घेताना चेंगराचेंगरी झाली. ६ भाविकांचा मृत्यू.
– शिरगाओ, गोवा: ३ मे २०२५ रोजी लैराई देवी जात्रेदरम्यान विजेचा धक्का बसल्याने गोंधळ उडाला. ६ जणांचा मृत्यू, ७० जखमी.
– करूर, तमिळनाडू: २७ सप्टेंबर २०२५ रोजी अभिनेता–राजकारणी विजय यांच्या पक्षाच्या रॅलीत अपेक्षेपेक्षा जास्त गर्दी जमल्याने चेंगराचेंगरी झाली. या घटनेत सुमारे ४१ जणांचा मृत्यू झाल्याची माहिती समोर आली.

निष्कर्ष
सन २०२५ मधील या सर्व दुर्घटनांनी देशाला मानसिक, सामाजिक आणि मानवी पातळीवर मोठा धक्का दिला आहे. श्रद्धा, राजकारण, उत्सव, प्रवास आणि निसर्ग – कोणतेही क्षेत्र अपवाद ठरलेले नाही. या घटनांतून धडा घेत सुरक्षा, नियोजन, गर्दी नियंत्रण आणि आपत्ती व्यवस्थापन यावर ठोस पावले उचलणे अत्यंत गरजेचे आहे. अन्यथा अशी दुर्दैवी यादी पुढील वर्षांतही वाढतच जाण्याची भीती व्यक्त केली जात आहे.

माहिती खात्रीची व प्रगतीची, देतो वेध भविष्याचा..
नौकरी एक्सप्रेस
नौकरी एक्सप्रेस घरपोच योजना
★ महाराष्ट्र शासन, केंद्र शासन, संरक्षण सेवा, विविध बँका, रेल्वे, महामंडळे, सैन्य भरती, नौदल, हवाई दल, भुदल, कोस्ट गार्ड, होम गार्ड, महाराष्ट्र पोलिस भरती, रेल्वे पोलिस भरती, केंद्रीय पोलिस भरती, एनडीए, विविध शासकिय निमशासकीय यासह एमपीएससी/युपीएससी प्रश्नपत्रिका संच, चालु घडामोडी, स्पर्धा परिक्षा शब्दकोडे, या सह मुलांच्या भविष्यासाठी उत्कृष्ट व खात्रीलायक माहिती देणारे महाराष्ट्राचे एकमेव वृत्तपत्र नौकरी एक्सप्रेस!
★ या वृत्तपत्राचा घरपोच अंक मिळविण्यासाठी वार्षिक वर्गणीदार व्हा. कार्यलयाच्या वतीने प्रत्येक सोमवारी अंक घरपोच पोस्टाने पाठविण्यात येईल.
नौकरी एक्सप्रेस वार्षिक वर्गणी दर – ७५०/– रूपये
सहामाहि वर्गणी – ४००/– रूपये
-: वर्गणीदारांनी आपली वर्गणी पाठविण्याचा पत्ता :-
नौकरी एक्सप्रेस मुख्य कार्यालय
प्लॉट नंबर- पी-३०/०/२, गुलमोहर कॉलनी,
एन ५ सिडको, छत्रपती संभाजीनगर - ४३१००३
किंवा
नौकरी एक्सप्रेस या नावाने बँक ऑफ महाराष्ट्राच्या कोणत्याही शाखेतुन खाते क्रमांक 60122255284 या खात्यात भरणा करावी
व सदरील भरणा केलेली पावती ई-मेल किंवा
व्हॉट्सॲप नंबर- 9421281078 यावर पाठवावी.
Email-naukriexpress.impact@gmail.com
www.naukriexpress.co.in

मुंबईत शालेय परीक्षेत मोठा गैरप्रकार

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ मुंबईतील बोरिवली येथील एका शाळेत गणित प्रभुत्व परीक्षेदरम्यान गंभीर गैरप्रकार उघडकीस आला आहे. परीक्षेला डमी (बोगस) विद्यार्थी बसवण्यात आल्याचे निदर्शनास आले असून, संबंधित १४ वर्षांच्या विद्यार्थ्याने प्रश्नपत्रिका मिळताच ती व्हॉट्सॲपवर पाठवली होती.

परीक्षेदरम्यान संशयास्पद हालचाली लक्षात आल्याने पर्यवेक्षिकेने तपास केला असता विद्यार्थ्याकडे मोबाइल फोन आढळून आला. मोबाइल तपासणीत प्रश्नपत्रिका इतरांना पाठविल्याचे स्पष्ट झाले.

पोलिस चौकशीत हा प्रकार खासगी शिकवणी घेणाऱ्या एका शिक्षिकेच्या सांगण्यावरून केल्याचे समोर आले. विद्यार्थी खोट्या नावाने परीक्षेला बसला होता आणि त्याच्याकडे ओळखपत्रही नव्हते.

या प्रकरणी शाळा प्रशासनाच्या तक्रारीवरून बोरिवली पोलिस ठाण्यात विद्यार्थी व संबंधित शिक्षिकेविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

शालेय स्तरावरही अशा प्रकारचे गैरप्रकार घडत असल्याने शिक्षण व्यवस्थेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले आहे.

मुंबईतील शालेय परीक्षांबाबत एक अत्यंत धक्कादायक आणि गंभीर प्रकार आला समोर

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ मुंबईतील शालेय परीक्षांबाबत एक अत्यंत धक्कादायक आणि गंभीर प्रकार समोर आला असून, त्यामुळे संपूर्ण शिक्षण व्यवस्थेवरच प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले आहे. बोरिवली येथील एका शाळेत घेण्यात आलेल्या गणित प्रभुत्व परीक्षेत थेट डमी विद्यार्थी बसवून प्रश्नपत्रिका व्हॉट्सॲपवर पाठविल्याचा प्रकार उघडकीस आला आहे. या घटनेमुळे शालेय परीक्षा किती सुरक्षित आहेत, याबाबत गंभीर चिंता व्यक्त केली जात आहे.

नेमकं प्रकरण काय?

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, गोराई परिसरातील एका माध्यमिक शाळेमध्ये १४ डिसेंबर रोजी दुपारी १२ ते २ या वेळेत गणित प्रभुत्व परीक्षा आयोजित करण्यात आली होती. या परीक्षेला पाचवी, सातवी आणि आठवी इयत्तेतील एकूण १३९ विद्यार्थी उपस्थित होते. परीक्षा सुरळीत सुरू असतानाच परीक्षा केंद्र क्रमांक १३ मधील एक विद्यार्थी वारंवार बाथरूमला जात असल्याचे पर्यवेक्षिकेच्या लक्षात आले.

विशेष म्हणजे, हा विद्यार्थी प्रत्येक वेळी प्रश्नपत्रिका सोबत घेऊनच बाहेर जात होता, त्यामुळे संशय अधिकच बळावला. ही बाब तात्काळ मुख्याध्यापकांच्या निदर्शनास आणून देण्यात आली. त्यानंतर विद्यार्थ्याची सखोल तपासणी करण्यात आली.

झडतीत काय उघड झालं?

तपासणीदरम्यान त्या विद्यार्थ्याजवळ मोबाइल फोन आढळून आला. शाळेच्या कर्मचाऱ्यांनी मोबाइल तपासला असता, परीक्षा सुरू झाल्यानंतर काही मिनिटांतच प्रश्नपत्रिकेचे फोटो काढून ते थेट व्हॉट्सॲपवर पाठवण्यात आल्याचे स्पष्ट झाले. यानंतर शाळा प्रशासनाने त्वरित कारवाई करत संबंधित विद्यार्थ्याला बोरिवली पोलिस ठाण्यात सुपूर्द केले.

डमी विद्यार्थी असल्याचा धक्कादायक खुलासा

पोलिस चौकशीत आणखी एक धक्कादायक बाब समोर आली. या विद्यार्थ्याने खोट्या नावाने परीक्षेला हजेरी लावली होती. पोलिसांनी आधारकार्ड किंवा इतर ओळखपत्रांची मागणी केली असता, त्याच्याकडे कोणतेही वैध कागदपत्र नसल्याचे सांगण्यात आले. तसेच सुरुवातीला त्याने पालकांचे चुकीचे मोबाईल क्रमांक दिले.

मात्र पोलिस कारवाईची भीती वाटू लागल्यानंतर त्याने खरे मोबाईल क्रमांक दिले, त्यानंतर पोलिसांनी त्याच्या आईला पोलिस ठाण्यात बोलावून घेतले. चौकशीत आईने सांगितले की, तिचा मुलगा नववीत शिकतो आणि तो शिकवणीसाठी जातो असे सांगून घराबाहेर पडला होता. परीक्षेला बसल्याची किंवा अशा प्रकारात सहभागी असल्याची तिला कोणतीही कल्पना नव्हती.

शिक्षिकेचा सहभाग उघड

सखोल चौकशीत या प्रकरणामागे खासगी शिकवणी घेणाऱ्या एका शिक्षिकेचा सहभाग असल्याचे स्पष्ट झाले. तिच्याच सांगण्यावरून या अल्पवयीन मुलाला डमी विद्यार्थी म्हणून परीक्षेला बसवण्यात आले होते आणि प्रश्नपत्रिका बाहेर पाठवण्याचे काम त्याच्याकडे सोपवण्यात आले होते.

शाळा प्रशासनाने दिलेल्या तक्रारीनुसार, मुलासह संबंधित शिक्षिकेविरुद्ध बोरिवली पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. अल्पवयीन असल्यामुळे मुलावर बालन्याय कायद्यानुसार कारवाई करण्यात येणार असून, शिक्षिकेविरुद्ध फसवणूक, परीक्षा प्रक्रियेत गैरप्रकार आणि माहिती तंत्रज्ञान कायद्यान्वये कारवाई होण्याची शक्यता आहे.

शिक्षण क्षेत्रात खळबळ

शालेय पातळीवर, विशेषतः प्रभुत्व परीक्षासारख्या मूल्यमापन चाचण्यांमध्येही अशा प्रकारे डमी विद्यार्थी बसवले जात असल्याचे उघड झाल्याने शिक्षण क्षेत्रात मोठी खळबळ उडाली आहे. यामुळे केवळ परीक्षेच्या विश्वासार्हतेवरच नव्हे, तर संपूर्ण मूल्यांकन व्यवस्थेवर प्रश्न उपस्थित झाले आहेत.

पुढे काय?

या प्रकरणानंतर शिक्षण विभागाकडूनही शाळांमधील परीक्षा व्यवस्थेची कडक तपासणी आणि देखरेख वाढवण्याचे संकेत दिले जात आहेत. भविष्यात अशा घटना टाळण्यासाठी परीक्षा केंद्रांवर अधिक कडक नियम, विद्यार्थ्यांची ओळख तपासणी आणि मोबाइलवर पूर्ण बंदी यासारख्या उपाययोजना केल्या जाण्याची शक्यता आहे.

हा प्रकार म्हणजे केवळ एका शाळेतील गैरप्रकार नसून, तो संपूर्ण शैक्षणिक व्यवस्थेला सतर्क करणारा इशारा मानला जात आहे.

विद्यार्थ्यांचा कान किंवा केस ओढले तरी शिक्षकांवर कारवाई

शिक्षण विभागाचे कडक "Do's Don'ts' जाहीर

नौकरी एक्सप्रेस

पुणे /प्रतिनिधी/ राज्यातील शाळांमध्ये विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षेला सर्वोच्च प्राधान्य देत शालेय शिक्षण विभागाने शिक्षक व शाळा व्यवस्थापनासाठी कडक कार्यपद्धती (Standard Operating Procedure) जाहीर केली आहे. विद्यार्थ्यांवर कोणत्याही प्रकारची शारीरिक शिक्षा किंवा मानसिक छळ केल्यास संबंधित शिक्षकांची नोकरीही धोक्यात येऊ शकते, असा स्पष्ट इशारा देण्यात आला आहे.

कायद्याने पूर्णतः बंदी
- विद्यार्थ्यांना मारहाण करणे
- कान किंवा केस ओढणे
- उठा–बशा काढायला लावणे
- उन्हात किंवा पावसात उभे ठेवणे
- गुडघ्यावर बसवणे, उपाशी ठेवणे, पाणी न देणे

अशा कोणत्याही शारीरिक शिक्षांना पूर्णतः मनाई करण्यात आली आहे. तसेच शाब्दिक अपमान, नावं ठेवणे, कमी लेखणे किंवा जात–धर्म–भाषा–लिंग–आर्थिक स्थिती–अपंगत्व–गुणांच्या आधारे भेदभाव करण्यासही बंदी आहे.

शिक्षकांसाठी बंधनकारक सूचना (Do's)
- विद्यार्थ्यांशी सन्मानपूर्वक व सौम्य भाषेत संवाद
- वेळेचे काटेकोर पालन व नियोजनबद्ध अध्यापन
- विशेष गरजा असलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी सुरक्षित सुविधा
- स्वच्छ पिण्याचे पाणी, पोषणमूल्ययुक्त आहार व वेळेवर वैद्यकीय मदत
- तक्रार आल्यास तात्काळ नोंद, चौकशी व २ दिवसांत अहवाल
- गंभीर प्रकरणांत २४ तासांत पोलिसांत तक्रार
- सीसीटीव्ही फुटेज व कागदपत्रे सुरक्षित ठेवणे

काय करू नये (Don'ts)
- कोणतीही शारीरिक किंवा मानसिक शिक्षा
- विद्यार्थ्यांशी वैयक्तिक चॅट, मेसेज किंवा सोशल मीडिया संवाद (अपरिहार्य कारणांशिवाय)
- पालक व संस्थेच्या परवानगीशिवाय फोटो/व्हिडिओ काढणे
- पुरावे नष्ट करणे, तक्रार लपविणे किंवा माहिती दडपणे

तक्रार दडपल्यास थेट गुन्हा
- कोणतीही गंभीर घटना माध्यमांतून समोर आली तरी शिक्षणाधिकारी व गटशिक्षणाधिकाऱ्यांना स्वतःहून चौकशी सुरू करण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत.
- पॉक्सो कायदा किंवा बाल न्याय अधिनियमाचे उल्लंघन आढळल्यास शाळा व्यवस्थापन, मुख्याध्यापक व प्रशासकीय अधिकाऱ्यांविरोधातही गुन्हा दाखल होणार आहे.

=I थोडक्यात: विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षेबाबत शून्य सहनशीलता धोरण राबवले जाणार असून नियमभंग केल्यास थेट नोकरी आणि कायदेशीर कारवाईचा धोका आहे.

कौशल्य विकास मंत्री मंगलप्रभात लोढा यांचे आवाहन

महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांना जागतिक दर्जाचे तंत्रज्ञान शिकण्याची संधी मिळणार आहे

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ महाराष्ट्रातील विद्यार्थ्यांना जागतिक दर्जाचे तंत्रज्ञान शिकण्याची संधी मिळणार आहे, असे कौशल्य विकास मंत्री मंगलप्रभात लोढा यांनी स्पष्ट केले. अमेरिकास्थित बहुराष्ट्रीय इलेक्ट्रॉनिक्स कंपनी जबील (Jabil) ने महाराष्ट्रातील काही निवडक औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था (ITI) मध्ये अत्याधुनिक इलेक्ट्रॉनिक्स प्रशिक्षण प्रयोगशाळा स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला आहे. या निर्णयामुळे विद्यार्थ्यांना केवळ सैद्धांतिक शिक्षणच नव्हे तर प्रत्यक्ष उद्योगातील तंत्रज्ञान अनुभवण्याची संधी देखील मिळणार आहे, ज्यामुळे त्यांच्या भविष्यातील करिअरमध्ये मोठा फायदा होईल.

मंत्री लोढा यांच्या मते, या उपक्रमामुळे महाराष्ट्रातील तरुणांना रोजगाराभिमुख आणि स्वयंरोजगारासाठी प्रेरणा मिळेल. आदरणीय मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या मार्गदर्शनाखाली कौशल्य विभाग विविध उपक्रम राबवत असून, त्याच अनुषंगाने नवीन आणि अत्याधुनिक तंत्रज्ञान विद्यार्थ्यांपर्यंत पोहोचवण्याचा प्रयत्न सुरू आहे. या बैठकीत जबील कंपनीच्या व्यवस्थापकीय संचालक बी. एन. शुक्ला आणि मनुष्यबळ विभागाचे प्रमुख गुंडूराव पाटील यांनी सहभागी होऊन आयटीआय संस्थांमध्ये इलेक्ट्रॉनिक्स अभ्यासक्रमांसाठी अद्ययावत प्रयोगशाळा, प्रशिक्षकांचे प्रशिक्षण, विद्यार्थ्यांसाठी Industry Ready कौशल्य प्रशिक्षण आणि रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्यावर सविस्तर चर्चा केली.

कौशल्य विकास विभागाने या प्रकल्पाला सर्वतोपरी सहकार्य करण्याचे आश्वासन दिले असून, राज्यभरात रोजगाराभिमुख प्रशिक्षणाच्या व्यापक योजनांसाठी इतर कंपन्यांचा सहभाग वाढवण्याचे प्रयत्नही केले जातील. यामुळे महाराष्ट्रातील प्रशिक्षणार्थींना जगातील अद्ययावत तंत्रज्ञानावर आधारित शिक्षण मिळेल आणि त्यांचे कौशल्य जागतिक स्तरावर स्पर्धा करण्यास सक्षम बनेल.

जेबिल ही एक मोठी जागतिक इलेक्ट्रॉनिक्स उत्पादन सेवा (Electronics Manufacturing Services - EMS) कंपनी आहे, जी ऑटोमोटिव्ह, दूरसंचार, आरोग्यसेवा, ग्राहक इलेक्ट्रॉनिक्स अशा विविध उद्योगांसाठी सर्किट बोर्ड्स (PCBs), ऑप्टिकल उत्पादने, इलेक्ट्रॉनिक घटकांचे डिझाइन, इंजिनिअरिंग आणि उत्पादन करते. भारतात विशेषतः गुजरात आणि तामिळनाडूमध्ये त्यांचे मोठे गुंतवणूक प्रकल्प सुरू आहेत, जे देशातील इलेक्ट्रॉनिक उत्पादन क्षमता वाढविण्यास हातभार लावतात.

या उपक्रमामुळे विद्यार्थ्यांना उच्च दर्जाचे प्रशिक्षण, उद्योगाशी संबंधित प्रत्यक्ष अनुभव, आणि भविष्यातील करिअरसाठी आवश्यक कौशल्ये मिळण्याची संधी निर्माण होईल. यासोबतच, उद्योग–शिक्षण संलग्नता वाढल्यामुळे महाराष्ट्रातील तरुणांना जागतिक स्तरावर स्पर्धात्मक बनविण्याच्या दृष्टीने महत्त्वपूर्ण पायरीही उपलब्ध होईल.

पदव्युत्तर वैद्यकीय अभ्यासक्रमांना मोठा दिलासा!

देशभरात ४,१४० नव्या जागांना NMCची मान्यता; महाराष्ट्रात १८१ जागांची वाढ

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षणासाठी इच्छुक विद्यार्थ्यांना मोठा दिलासा देणारी बातमी समोर आली आहे. राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोगाने (National Medical Commission - NMC) देशभरातील पदव्युत्तर वैद्यकीय अभ्यासक्रमांसाठी तब्बल ४,१४० नव्या जागांना मान्यता दिली आहे. ही वाढ सध्याच्या उपलब्ध जागांच्या तुलनेत सुमारे ५५ टक्के असल्याने वैद्यकीय शिक्षण क्षेत्रात याला ऐतिहासिक निर्णय मानले जात आहे. विशेषतः एमडी (MD) आणि एमएस (MS) अभ्यासक्रमांच्या प्रवेशासाठी तीव्र स्पर्धेला सामोरे जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी हा निर्णय अत्यंत दिलासादायक ठरणार आहे.

प्रवेश प्रक्रियेच्या पुढील फेऱ्यांमध्ये समावेशाची शक्यता

सध्या पदव्युत्तर वैद्यकीय अभ्यासक्रमांची पहिली प्रवेश फेरी पूर्ण झाली असून येत्या काही दिवसांत दुसरी फेरी सुरू होण्याची शक्यता आहे. एनएमसीकडून मान्यता मिळालेल्या या नव्या जागांसाठी संबंधित राज्य सरकारे व वैद्यकीय महाविद्यालयांकडून अंतिम औपचारिक मान्यता प्रक्रिया सुरू आहे. ही प्रक्रिया वेळेत पूर्ण झाल्यास, या जागांचा समावेश दुसऱ्या किंवा तिसऱ्या प्रवेश फेरीत होऊ शकतो, अशी माहिती वैद्यकीय शिक्षण क्षेत्रातील तज्ज्ञांनी दिली आहे.

कमी जागांमुळे वाढलेली स्पर्धा

देशातील बहुतांश वैद्यकीय महाविद्यालयांमध्ये पदव्युत्तर अभ्यासक्रमांच्या जागा अत्यंत मर्यादित आहेत. परिणामी, दरवर्षी NEET-PG परीक्षेत उच्च गुण मिळवूनही अनेक गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांना प्रवेश मिळत नाही. या पार्श्वभूमीवर ४,१४० जागांची वाढ ही केवळ आकड्यांची वाढ नसून, हजारो विद्यार्थ्यांच्या करिअरसाठी नवी दारे उघडणारी ठरणार आहे.

राज्यनिहाय वाढ – कर्नाटक आघाडीवर

देशभरात झालेल्या या वाढीत कर्नाटक राज्यात सर्वाधिक ७१७ जागांची भर पडली आहे. त्यापाठोपाठ इतर काही मोठ्या राज्यांमध्येही लक्षणीय वाढ झाली आहे. तर पुद्दुचेरीमध्ये सर्वात कमी, केवळ ७ जागांची वाढ झाली आहे. यावरून राज्यनिहाय वैद्यकीय पायाभूत सुविधांमधील फरकही स्पष्ट होतो.

महाराष्ट्रात १८१ नव्या जागांना मान्यता

महाराष्ट्रासाठी ही बातमी विशेष महत्त्वाची आहे. एनएमसीने राज्यातील पदव्युत्तर वैद्यकीय अभ्यासक्रमांसाठी १८१ नव्या जागांना मान्यता दिली आहे. यामुळे राज्यातील सरकारी तसेच काही खासगी वैद्यकीय महाविद्यालयांमधील प्रवेश संधी वाढणार आहेत. मुंबई, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद, नागपूर यांसारख्या प्रमुख वैद्यकीय शिक्षण केंद्रांना याचा थेट फायदा होण्याची शक्यता आहे.

कोणत्या अभ्यासक्रमांमध्ये वाढ?

नव्या जागांची वाढ ही केवळ एका-दोन शाखांपुरती मर्यादित नसून, अनेक महत्त्वाच्या व मागणी असलेल्या वैद्यकीय शाखांमध्ये झाली आहे. त्यामध्ये प्रामुख्याने पुढील अभ्यासक्रमांचा समावेश आहे:

- त्वचाविज्ञान व कुष्ठरोग (Dermatology Leprosy)
- रेडिओ निदान (Radio Diagnosis)
- सामान्य शस्त्रक्रिया (General Surgery)
- श्वसन वैद्यक (Respiratory Medicine)
- रेडिएशन ऑन्कोलॉजी
- कान-नाक-घसा विकार (ENT)
- नेत्ररोग (Ophthalmology)
- मानसोपचार (Psychiatry)
- बालरोग (Paediatrics)
- अस्थिव्यंगशास्त्र (Orthopaedics)
- भूलतज्ज्ञ (-naesthesiology)
- प्रसूतिशास्त्र व स्त्रीरोगशास्त्र (Obstetrics Gynaecology)

या शाखांमध्ये आधीपासूनच जागांची मोठी कमतरता होती आणि रुग्णसंख्येच्या तुलनेत तज्ज्ञ डॉक्टरांची संख्या अपुरी होती. त्यामुळे या वाढीचा आरोग्यसेवेवरही दीर्घकालीन सकारात्मक परिणाम होण्याची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

आरोग्यव्यवस्थेला होणार फायदा

पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षणात जागा वाढल्यामुळे केवळ विद्यार्थ्यांनाच नव्हे, तर संपूर्ण देशाच्या आरोग्यव्यवस्थेलाही फायदा होणार आहे. अधिक तज्ज्ञ डॉक्टर तयार झाल्याने ग्रामीण व शहरी भागातील रुग्णांना दर्जेदार उपचार मिळण्यास मदत होईल. विशेषतः शस्त्रक्रिया, स्त्रीरोग, बालरोग आणि रेडिओलॉजीसारख्या क्षेत्रांमध्ये तज्ज्ञांची कमतरता कमी होण्याची शक्यता आहे.

विद्यार्थ्यांसाठी आशेचा किरण

एकूणच, राष्ट्रीय आयुर्विज्ञान आयोगाने घेतलेला हा निर्णय पदव्युत्तर वैद्यकीय शिक्षणासाठी आशेचा किरण ठरतो आहे. प्रवेशासाठी झगडणाऱ्या हजारो विद्यार्थ्यांना यामुळे नव्या संधी उपलब्ध होणार असून, स्पर्धेचा ताण काही प्रमाणात कमी होईल. आगामी प्रवेश फेऱ्यांकडे आता विद्यार्थ्यांचे लक्ष लागले असून, या नव्या जागांचा प्रत्यक्ष लाभ कसा मिळतो, याकडे संपूर्ण वैद्यकीय शिक्षण क्षेत्राचे लक्ष केंद्रित झाले आहे.

सरकारी नोकरीची मोठी संधी!

रेल्वे भरती २०२६ चे कॅलेंडर प्रसिद्ध, कोणत्या परीक्षा कोणत्या दिवशी असणार?

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ रेल्वेमध्ये नोकरीचे स्वप्न पाहणाऱ्या तरुणांसाठी मोठी संधी उपलब्ध झाली आहे. रेल्वे भरती मंडळाने (RRB) 2026 मध्ये होणाऱ्या विविध भरती परीक्षांसाठी तात्पुरते परीक्षा कॅलेंडर जारी केले आहे. रेल्वे भरती 2026 चे कॅलेंडर प्रसिद्ध, कोणत्या परीक्षा कोणत्या दिवशी असणार?

सरकारी नोकरीची मोठी संधी

परीक्षेच्या वेळापत्रकाची वाट पाहणाऱ्या उमेदवारांना दिलासा

रेल्वे नोकरीची तयारी करणाऱ्या तरुणांसाठी मोठी बातमी आहे. रेल्वे भरती मंडळाने (आरआरबी) २०२६ मध्ये होणाऱ्या विविध भरती परीक्षांसाठी एक तात्पुरती परीक्षा दिनदर्शिका जारी केली आहे. या दिनदर्शिकेमुळे उमेदवारांना प्रत्येक परीक्षा कधी होण्याची शक्यता आहे आणि त्यांनी कशी तयारी करावी हे समजण्यास मदत होईल. या प्रसिद्ध कॅलेडंरमुळे बऱ्याच काळापासून परीक्षेच्या वेळापत्रकाची वाट पाहणाऱ्या उमेदवारांना दिलासा मिळाला आहे. यामुळे त्यांच्या तयारीसाठी दिशा मिळणार आहेच, बरोबर भरती प्रक्रियेत पारदर्शकता देखील वाढेल.

इउउख मध्ये सुद्धा सरकारी नोकरी आहेत का? तरलरपलू बाबत कसे समजणार? जाणून घ्या सर्वकाही

अधिकृत माहितीनुसार, सर्व झोनल रेल्वे आणि उत्पादन युनिट्सना त्यांच्या रिक्त पदांचे मूल्यांकन एका निश्चित वेळेत करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. ही प्रक्रिया ऑनलाइन एकात्मिक रेल्वे व्यवस्थापन प्रणाली (OIRMS) द्वारे पूर्ण केली जाईल. यामुळे रिक्त पदांचा डेटा एकाच प्लॅटफॉर्मवर उपलब्ध होईल आणि भरती प्रक्रिया सुव्यवस्थित होईल.

२०२५ च्या भरतीमध्ये डुप्लिकेशन रोखण्यासाठी सूचना

रेल्वे बोर्डाने असेही स्पष्ट केले आहे की २०२५ च्या भरती प्रक्रियेत आधीच समाविष्ट असलेली पदे पुन्हा जोडू नयेत. जिथे काही कारणास्तव मागील निवड प्रक्रिया पूर्ण होऊ शकली नाही, तिथे रिक्त पदांची संख्या समायोजित करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. नवीन भरती वर्षासाठी अचूक आणि विश्वासार्ह डेटा सुनिश्चित करण्यासाठी आणि डुप्लिकेशन टाळण्यासाठी हे केले आहे.

नोडल आरआरबी आणि मूल्यांकन प्रक्रिया निश्चित

याव्यतिरिक्त, २०२६ च्या भरतीशी संबंधित सर्व समन्वय कामांसाठी एक नोडल आरआरबी नियुक्त करण्यात आला आहे. आरआरबी बेंगळुरूचे अध्यक्ष सर्व झोनल रेल्वे, उत्पादन युनिट्स आणि इतर आरआरबींना रिक्त पदांच्या मूल्यांकनासाठी तपशीलवार वेळापत्रक पाठवतील. सर्व युनिट्सना सूचनांनुसार त्वरित कारवाई करण्याचे आणि प्रगती अहवाल सामायिक करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

परीक्षा कॅलेंडर उमेदवारांच्या तयारीसाठी मार्गदर्शक : परीक्षा कॅलेंडर जारी केल्याने तांत्रिक, गैर-तांत्रिक आणि इतर लोकप्रिय पदांसाठी तयारी करणाऱ्या लाखो उमेदवारांसाठी भविष्यातील रणनीती सुलभ होतील. तथापि, प्रत्येक परीक्षेची तपशीलवार सूचना आणि अचूक तारखा संबंधित आरआरबीद्वारे योग्य वेळी स्वतंत्रपणे जाहीर केल्या जातील.

कोल इंडियामध्ये ट्रेनी पदांसाठी भरती

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ १२५ जागा & C- उमेदवारांसाठी सुवर्णसंधी

कोल इंडिया लिमिटेडकडून ट्रेनी पदांसाठी भरती जाहीर करण्यात आली असून एकूण १२५ जागा भरल्या जाणार आहेत. भारताच्या कोळसा क्षेत्रात करिअर घडवू इच्छिणाऱ्या उमेदवारांसाठी ही अत्यंत महत्त्वाची संधी आहे.

या भरतीसाठी ऑनलाईन अर्ज प्रक्रिया २६ डिसेंबर २०२५ पासून सुरू होणार असून १५ जानेवारी २०२६ ही अर्ज करण्याची अंतिम तारीख आहे.

पात्रता :

उमेदवार चार्टर्ड अकाउंटेंट (C-) परीक्षा उत्तीर्ण असणे आवश्यक

इंटरमीडिएट परीक्षा उत्तीर्ण उमेदवार पात्र

वयोमर्यादा :

General / EWS : २८ वर्षे

OBC : ३१ वर्षे

SC / ST : ३३ वर्षे

दिव्यांग उमेदवारांना : वयोमर्यादेत १० वर्षांची अतिरिक्त सूट

स्टायपेंड : निवड झालेल्या उमेदवारांना २२,००० प्रतिमाह स्टायपेंड देण्यात येईल.

अर्ज करण्याची पद्धत :

अधिकृत वेबसाइट लेरश्रळपवळर.ळप वर भेट द्या

होमपेजवरील -pply Online लिंकवर क्लिक करा

मोबाईल नंबर व ई-मेल आयडीद्वारे नोंदणी (Registration) करा

आवश्यक कागदपत्रांच्या स्कॅन प्रती अपलोड करा

अर्ज सादर केल्यानंतर फॉर्मचा प्रिंटआउट जतन करा

या भरतीबाबत सविस्तर माहिती कोल इंडिया लिमिटेडच्या अधिकृत अधिसूचनेत देण्यात आली आहे. इच्छुक उमेदवारांनी अर्ज करण्यापूर्वी अधिसूचना काळजीपूर्वक वाचावी.

खोट्या भरतींचा पर्दाफाश! बोगस शिक्षक-कर्मचारी रडारवर; राज्यभरातील शालार्थ आयडी प्रकरणांची SIT चौकशी सुरु

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ राज्यातील शिक्षण व्यवस्थेला हादरा देणाऱ्या बोगस शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या भरतीप्रकरणी आता व्यापक आणि सखोल तपासाला सुरुवात झाली आहे. शालेय शिक्षण विभागाने विशेष चौकशी पथक (डशिलळरश्र खर्पींशीींळसरींळेप ढशरा - डखढ) स्थापन करून २०१२ पासून आतापर्यंत दिलेल्या सर्व शालार्थ आयडींची राज्यव्यापी चौकशी करण्याचे आदेश दिले आहेत. या तपासामुळे नियमबाह्य नियुक्त्या, बनावट कागदपत्रांच्या आधारे वेतन अदा करण्याचे प्रकार आणि प्रशासकीय पातळीवरील गैरव्यवहार उघडकीस येण्याची शक्यता आहे.

डखढ ची स्थापना आणि कार्यक्षेत्र

७ ऑगस्ट २०२५ रोजी शालेय शिक्षण विभागाने पुण्याचे विभागीय आयुक्त चंद्रकांत पुलकुंडवार यांच्या अध्यक्षतेखाली डखढ ची स्थापना केली. या पथकात पोलिस महानिरीक्षक (कायदा व सुव्यवस्था) मनोज शर्मा आणि शिक्षण आयुक्तालयातील सहसंचालक हारुण आतार यांचा सदस्य म्हणून समावेश आहे.

डखढ ला अनुदानित व अंशतः अनुदानित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांमधील शिक्षक-शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांच्या वैयक्तिक मान्यता, शालार्थ मान्यता, सेवासातत्य, तसेच विनाअनुदानित पदावरून अनुदानित पदावर झालेल्या बदली यांची तपासणी करण्याचे स्पष्ट निर्देश देण्यात आले आहेत.

तपासाचा कालावधी: २०१२ पासून आजतागायत

राज्यात शालार्थ प्रणाली लागू झाल्यानंतर अनेक ठिकाणी अपात्र उमेदवारांची नावे नियमबाह्यरित्या प्रणालीत समाविष्ट करून वेतन देण्यात आल्याचे प्रकार समोर आले. नागपूरसह विविध भागांत अशा तक्रारी वाढल्याने सरकारने तपासाची व्याप्ती २०१२ पासून आजपर्यंत वाढवली आहे. यामुळे जुन्या फाइल्स, मान्यता आदेश, वेतन बिले आणि सेवापुस्तकांची पुन्हा एकदा छाननी होत आहे.

छत्रपती संभाजीनगर विभागावर विशेष लक्ष

छत्रपती संभाजीनगर (औरंगाबाद) विभागात २०१९ पासून उच्च माध्यमिक स्तरावर मंजूर झालेल्या तब्बल ४,०७५ शालार्थ आयडी प्रकरणांची तपासणी सुरू आहे. शिक्षणाधिकारी कार्यालयांकडून या सर्व प्रकरणांच्या संचिका संकलित केल्या जात असून, डखढ कडून लवकरच त्यांची प्रत्यक्ष पडताळणी होणार आहे.

या प्रक्रियेत–

कागदपत्रांची उपलब्धता, वैयक्तिक मान्यता आदेशांची वैधता, सेवासातत्याची नोंद, अनुदान टप्प्यानुसार मंजुरी यांची तपासणी केली जात आहे.

डिजिटायझेशनवर भर

तपास अधिक पारदर्शक आणि वेगवान व्हावा यासाठी सर्व शालार्थ आयडी संचिकांचे डिजिटायझेशन केले जात आहे. प्रत्येक फाइलमधील कागदपत्रे स्कॅन करून डिजिटल स्वरूपात संग्रहित केली जात आहेत. यासोबतच- वर्षनिहाय, जिल्हानिहाय, अनुदान टप्प्यानुसार वर्गीकरण करून डेटाबेस तयार केला जात आहे. वरिष्ठ कार्यालयाने आठवडाभरात अहवाल सादर करण्याचे निर्देश दिल्याने शिक्षणाधिकारी कार्यालयांत युद्धपातळीवर काम सुरू आहे.

गहाळ संचिका आणि नोटिसांची शक्यता

तपासादरम्यान काही शालार्थ आयडींच्या संचिका गहाळ असल्याचेही निदर्शनास आले आहे. अशा प्रकरणांमध्ये संबंधित काळात कार्यरत असलेले अधिकारी व कर्मचारी यांना नोटिसा बजावण्याची तयारी प्रशासनाने दर्शवली आहे. यापूर्वी राज्यातील विविध जिल्ह्यांत या प्रकरणी अनेक अधिकाऱ्यांना अटक झाली असून, मराठवाड्यातील बीड, लातूर आदी जिल्ह्यांतही तक्रारी दाखल आहेत.

संभाव्य परिणाम आणि पुढील कारवाई

या व्यापक तपासामुळे- बोगस नियुक्त्यांवर कारवाई, गैरप्रकारात सहभागी अधिकाऱ्यांवर शिस्तभंग व फौजदारी कारवाई,

चुकीच्या पद्धतीने दिलेले वेतन वसूल करण्याची प्रक्रिया

अशा कठोर पावलांची शक्यता आहे. तसेच भविष्यात शालार्थ प्रणाली अधिक कडक आणि पारदर्शक करण्यासाठी धोरणात्मक बदल अपेक्षित आहेत.

निष्कर्ष : शिक्षण व्यवस्थेतील विश्वास पुनर्स्थापित करण्याच्या दृष्टीने डखढ ची ही चौकशी अत्यंत महत्त्वाची मानली जात आहे. २०१२ पासूनच्या सर्व प्रकरणांची छाननी, डिजिटायझेशन आणि जबाबदारी निश्चिती यामुळे खोट्या भरतींच्या मुळावर घाव घालण्याचा सरकारचा निर्धार स्पष्ट दिसतो. आगामी काळात या तपासातून कोणकोणते धक्कादायक खुलासे समोर येतात, याकडे संपूर्ण राज्याचे लक्ष लागले आहे.

संक्षिप्त

महाराष्ट्राची लेक ठरली देशाचा अभिमान; IM- मधून पहिल्यांदाच महिला ऑफिसर कॅडेट पास

कोल्हापूरच्या सई जाधव लेफ्टनंट

नौकरी एक्सप्रेस

मुंबई /प्रतिनिधी/ देहरादून येथील इंडियन मिलिटरी अकादमी (खच-) च्या ९३ वर्षांच्या गौरवशाली इतिहासात एक नवा आणि सुवर्ण अध्याय जोडला गेला आहे. पहिल्यांदाच एका महिला ऑफिसर कॅडेटने खच- मधील प्रशिक्षण यशस्वीरीत्या पूर्ण केले असून, महाराष्ट्रातील कोल्हापूर जिल्ह्यातील सई जाधव यांनी लेफ्टनंटपद प्राप्त करून इतिहास घडवला आहे. त्यांच्या या कामगिरीमुळे केवळ महाराष्ट्रच नाही तर संपूर्ण देशाला अभिमान वाटत आहे.

IM- च्या इतिहासातील ऐतिहासिक क्षण

१९३२ साली स्थापन झालेल्या इंडियन मिलिटरी अकादमीने आजवर ६७ हजारांहून अधिक अधिकाऱ्यांना घडवले आहे. मात्र, या दीर्घ प्रवासात प्रथमच एखाद्या महिला ऑफिसर कॅडेटने येथील प्रशिक्षण पूर्ण केले. हा क्षण अकादमीसाठी तसेच भारतीय लष्कराच्या वाटचालीसाठी अत्यंत महत्त्वाचा मानला जात आहे. सई जाधव यांनी प्रादेशिक सैन्याच्या (ढशीीळींेीळरश्र -ीा्) विशेष अभ्यासक्रमांतर्गत सहा महिन्यांचे कठोर प्रशिक्षण पूर्ण केले. हे प्रशिक्षण शारीरिक क्षमता, मानसिक ताकद, नेतृत्वगुण आणि शिस्त यांची कसोटी पाहणारे असते.

कठोर निवड प्रक्रिया आणि प्रशिक्षण

सई जाधव यांची निवड सहजसोप्या मार्गाने झालेली नाही. पदवी पूर्ण केल्यानंतर त्यांनी राष्ट्रीय पातळीवरील स्पर्धात्मक परीक्षा दिली. त्यानंतर सेवा निवड मंडळ (डडइ) च्या बहुपदरी आणि कठीण मुलाखत प्रक्रियेत त्या यशस्वी ठरल्या. यानंतर विशेष परवानगीने त्यांना खच- मध्ये दाखल होण्याची संधी मिळाली.

खच- मधील प्रशिक्षण काळात सकाळी लवकर सुरू होणारे व्यायाम, शिस्तबद्ध दिनक्रम, शस्त्र प्रशिक्षण, रणनिती, नेतृत्व विकास आणि मानसिक ताण सहन करण्याची तयारी या सर्व आव्हानांना सई यांनी समर्थपणे सामोरे गेले. पुरुष कॅडेट्सच्या बरोबरीने त्यांनी प्रत्येक कसोटी पार केली.

लष्करी परंपरेचा वारसा

सई जाधव यांचे कुटुंब लष्करी पार्श्वभूमीचे आहे. त्यांच्या पणजोबांनी ब्रिटिश सैन्यात सेवा बजावली होती. आजोबा भारतीय सैन्यात होते, तर वडील संदीप जाधव सध्या भारतीय सैन्यात मेजर म्हणून कार्यरत आहेत. अशा समृद्ध लष्करी परंपरेत वाढलेल्या सई यांच्यासाठी सैन्यात सेवा करणे हे केवळ करिअर नव्हते, तर कुटुंबाचा वारसा पुढे नेण्याचे ध्येय होते.

या यशाबद्दल बोलताना त्यांचे वडील म्हणतात, माझी मुलगी त्याच अकादमीतून पदवीधर होताना पाहणे, जी देशासाठी सर्वोत्तम अधिकारी घडवते, हा माझ्या आयुष्यातील अत्यंत अभिमानाचा क्षण आहे.

महिलांसाठी उघडले नवे दरवाजे

सई जाधव यांचे यश हे केवळ वैयक्तिक यश नाही. भारतीय सैन्यात महिलांसाठी समान संधींचा नवा अध्याय यामुळे सुरू झाला आहे. छऊ- च्या पहिल्या महिला बॅचमधून (२०२२) निवड झालेल्या आठ महिला ऑफिसर कॅडेट्स सध्या प्रशिक्षण घेत आहेत. सई जाधव यांच्या या यशामुळे भविष्यात अधिकाधिक महिलांना खच- मध्ये प्रवेशाचा मार्ग सुकर होणार आहे.

वयाच्या २३ व्या वर्षी मोठी कामगिरी

कोल्हापूर जिल्ह्यातील जयसिंगपूर गावाशी मूळ नातं असलेल्या सई जाधव यांचा जन्म कोल्हापूर येथे झाला. त्यांनी बेळगाव येथून १२ वीचे शिक्षण पूर्ण केले आणि देशाच्या विविध भागांत शिक्षण घेतले. केवळ २३ व्या वर्षी लेफ्टनंटपद मिळवणे ही बाब त्यांच्या मेहनतीचे, जिद्दीचे आणि शिस्तीचे प्रतीक आहे.

पुढील वाटचाल

जून २०२६ पासून सई जाधव या नियमितपणे खच- मध्ये पुरुष कॅडेट्ससोबत प्रशिक्षण घेतील आणि चेटवुड बिल्डिंगसमोर होणाऱ्या पासिंग आउट परेडमध्ये खांद्याला खांदा लावून परेड करताना दिसतील. हा क्षण भारतीय लष्कराच्या इतिहासात महिलांच्या समान सहभागाचे प्रतीक ठरेल.

देशासाठी प्रेरणादायी उदाहरण

सई जाधव यांची ही ऐतिहासिक कामगिरी देशातील लाखो तरुणींसाठी प्रेरणादायी आहे. मेहनत, चिकाटी आणि आत्मविश्वास असेल तर कोणतीही परंपरा, कोणतीही अडचण मोडून काढता येते, याचे जिवंत उदाहरण म्हणजे लेफ्टनंट सई जाधव. त्यांच्या या यशामुळे भारतीय लष्करी इतिहासात एक नवा सुवर्ण अध्याय कायमचा कोरला गेला आहे.

हे पत्रक मालक, मुद्रक, प्रकाशक सुग्रीव सोपानराव मुंढे यांनी निरंकारजी प्रिंट ॲण्ड पब्लिकेशन, पी-३०/०/२,गुलमोहर कॉलनी,एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र), येथे छापून पी-३०/०/२, गुलमोहर कॉलनी, एन-५, सिडको, छत्रपती संभाजीनगर-४३१००३ (महाराष्ट्र) येथून प्रकाशित केले.
मुख्यकार्यालय-०२४०-२४७४८१३, संपादक-सुग्रीव सोपानराव मुंढे मो.९४२१२८१०७८ , RNI.No.MAH/MAR2010/34125
The Printer, Owner & Publisher **Sugriv Sopanrao Mundhe** Print at Nirankarji Print & Publication, P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003 (M.H.) Published at P-30/0/2, Gulmohar Colony, N-5 CIDCO, Chhatrapati Sambhajinagar -431003. (**Editor - Sugriv Sopanrao Mundhe**) Office Ph. : 0240-2474813